

ANNEX V

Template for programmes supported from the ERDF (Investment for jobs and growth goal),
ESF+, the Cohesion Fund, the JTF and the EMFAF – Article 21(3)

CCI	2021RO16ERDFPR009
Title in EN	South Muntenia Regional Operational Programme
Title in national language(s)	Programul Operațional Regional Sud Muntenia
Version	3_12.01.2022
First year	2021
Last year	2027
Eligible from	01.01.2021
Eligible until	31.12.2029
Commission decision number	
Commission decision date	
Member State amending decision number	
Member State amending decision entry into force date	
Non substantial transfer (Article 24(5) CPR)	No
NUTS regions covered by the programme (not applicable to the EMFAF)	Regiunea Sud Muntenia
Fund(s) concerned	☒ ERDF
	☐ Cohesion Fund
	☐ ESF+
	☐ JTF
	☐ EMFAF
Programme	☐ under Investment for jobs and growth goal for the outermost regions only

1. Programme strategy: main development challenges and policy responses¹

Reference: points (a)(i) to (viii) and point (a)(x) of Article 22(3) and point (b) of Article 22(3) of Regulation (EU) 2021/1060* (the ‘CPR’)

PORSM 2021-2027 asigură implementarea viziunii strategice pentru o dezvoltare durabilă și echilibrată a regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile pentru dezvoltarea acesteia din PDR 2021-2027, RIS3 2021 - 2027 și SIDTSM.

În pofida progreselor și creșterii economice înregistrate în 2014-2018, RSM rămâne o regiune care se încadrează în categoria regiunilor mai puțin dezvoltate, în conformitate cu clasificarea UE, cu un PIB/loc. (PSC) de 51% din media UE 27. După cum reiese și din RȚ, RSM rămâne în urmă în raport cu cele mai dezvoltate regiuni din RO în ceea ce privește serviciile sociale, productivitatea muncii, ocuparea forței de muncă, investițiile și veniturile individuale.

Mai mult, RSM se confruntă cu disparități de dezvoltare crescânde între N și S. Într-adevăr, o caracteristică specială, cu multiple implicații socio-economice, este faptul că este singura regiune din RO care conține o regiune enclavă în partea centrală, și anume RBI, cea mai dezvoltată regiune din RO. Situată în zona de influență a Bucureștiului, RSM este puternic polarizată economic și social și are mari dificultăți în reținerea populației tinere și a celei mai calificate. Astfel, partea de nord (AG, PH și DB) este puternic industrializată (în special industria constructoare de mașini, extractivă și metalurgică), generând împreună 71% din PIB regional. Restul de patru județe (CL, GR, TR și IL) aduc o contribuție mult mai mică la formarea PIB regional (29%), specializându-se în agricultură, o zonă care necesită forță de muncă mai puțin calificată și o intensitate scăzută a tehnologiei. Nivelul de trai este mai ridicat în AG și PH decât în restul RSM.

Disparitățile și inegalitățile nu sunt doar N-S, ci și urban-rural. RSM se caracterizează prin existența unei rețele de așezări urbane mici și mijlocii și un procent semnificativ din populație locuiește în orașe mici, comune și sate, caracterizate printr-o dezvoltare modestă. Nu există orașe de peste 250.000 de locuitori, ca în majoritatea regiunilor din RO. În schimb, există două centre de polarizare (Ploiești și Pitești) și aglomerații de localități relativ mici, cu funcții și probleme similare, înclinate astfel spre cooperare.

¹ For programmes limited to supporting the specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation, the description of the programme strategy does not need to relate to challenges referred to in points (a)(i), (ii) and (vi) of Article 22(3) CPR.

Aceste disparități și inegalități sunt cauzate în parte de subproducția de bunuri meritorii și de lipsa investițiilor în bunuri publice în legătură cu transportul, educația, infrastructura ecologică și socială. Economia regiunii, industria, turismul (stațiunile montane din Valea Prahovei), agricultura, silvicultura și energia sunt foarte expuse riscurilor schimbărilor climatice și a calamităților naturale sau a schimbărilor de mediu. Mobilitatea și conectivitatea sunt afectate de condițiile geografice și infrastructura precară. Lipsa serviciilor sociale și a educației adecvate reprezintă o problemă crucială pentru întreaga regiune, dar este deosebit de gravă în zonele rurale și pentru persoanele cele mai vulnerabile.

De asemenea, există o utilizare sub-optimală a resurselor economice, naturale și culturale existente. În regiune sunt oportunități legate de patrimoniul natural diversificat, resursele agricole semnificative, gama largă de rețele TEN-T, tendințele de concentrare și specializare ale activității economice, existența unor centre urbane relativ mari și a orașelor mici și mijlocii cu multe asemănări. O altă caracteristică geografică cu potențial pentru dezvoltarea RSM este prezența, în partea de sud, a fluviului Dunărea, declarat parte a Coridorului Paneuropean de Transport VII al UE.

După cum a subliniat și CE în RȚ 2020, investițiile publice și private în CDI și în infrastructura fizică și digitală sunt necesare pentru inversarea situației. Lipsa investițiilor adecvate va avea drept consecințe negative creșterea disparităților intra și inter regionale în detrimentul creșterii durabile pe termen lung. Într-adevăr, RSM este deja afectată de declinul demografic (cauzat de scăderea natalității, dar și de migrație) și de îmbătrânirea populației. Pe lângă declinul demografic, există și riscul ca bunurile de mediu și culturale să fie erodate. Extinderea urbană necontrolată și nesustenabilă și distrugerea patrimoniului cultural și industrial creează atât probleme sociale, cât și de mediu.

Pentru a reduce inegalitățile și disparitățile și a prioritiza investițiile în bunuri publice și meritorii, precum și pentru a exploata potențialul regiunii, POR SM 2021–2027 și-a stabilit drept obiectiv general stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate în RSM. Se așteaptă ca acest lucru să ducă la o îmbunătățire a calității vieții comunităților locale prin susținerea capacității de inovare și digitalizare a administrației locale și a economiei regionale, dezvoltarea durabilă a infrastructurii și serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii.

Plecând de la specificitățile regionale, de la lecțiile învățate în 2014-2020 și de la documentele regionale de programare (PDR, SIDT SM și RIS3), investițiile pentru dezvoltarea regională durabilă vor fi realizate prin urmărirea a șase obiective strategice (OST) corespunzătoare celor 5 OP stabilite de CE pentru perioada 2021–2027. Cele 6 OST sunt:

- 1 Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a regiunii, bazată pe inovare, digitalizare și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial;
- 2 Stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane;
- 3 Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de drumuri județene;
- 4 Creșterea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii educaționale;
- 5 Creșterea atractivității regiunii prin investiții în infrastructura de turism și patrimoniu cultural;
- 6 Dezvoltarea capacității administrative a AMPORSM și a dezvoltatorilor de proiecte și beneficiarilor.

Pentru fiecare OST sunt descrise disparitățile și inegalitățile specifice, eșecurile pieței, principalele riscuri în absența investițiilor publice precum și intervențiile cheie.

OST 1 - Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a regiunii, bazată pe inovare, digitalizare, dezvoltarea ecosistemului antreprenorial și creșterea eficienței administrației publice ca urmare a digitalizării serviciilor publice

RSM are o capacitate limitată de cercetare și inovare a economiei regionale.

RȚ 2020 subliniază faptul că RO continuă să aibă unul dintre cele mai scăzute niveluri de cheltuieli publice și private în cercetare și dezvoltare din UE. RSM se încadrează în categoria regiunilor cu performanțe modeste de inovare. Astfel, deși este a doua regiune la nivel național (după RBI) în ceea ce privește cheltuielile, performanța este scăzută, cu un indice de inovare regional la nivel european de 18,4 clasându-se astfel pe locul 237 în UE.

RSM se confruntă, de asemenea, cu o creștere a disparităților dintre N și S în ceea ce privește dezvoltarea IMM-urilor, competitivitatea și capacitatea de a inova. Partea nordică este foarte industrializată, în timp ce partea sudică este specializată în agricultură.

În privința serviciilor publice digitale, situația s-a înrăutățit, RO ajungând pe ultimul loc în UE. Deși a existat o ușoară îmbunătățire a IMM-urilor care vând online, de la 8% în 2018 la 11% în 2019, RO rămâne cu mult sub media UE de 18%. În plus, nivelul competențelor digitale este scăzut în regiune, doar 54% din populație folosind internetul zilnic. Cu toate acestea, există și câțiva indicatori pozitivi în

care țara se comportă satisfăcător. Există un nivel ridicat de interacțiune online între autoritățile publice și cetățeni, întrucât RO ocupă locul 8 în ceea ce privește utilizatorii de e-guvernare, care reprezintă 82% dintre utilizatorii de internet, comparativ cu media UE de 67%.

RSM înregistrează un decalaj cu restul RO în ceea ce privește serviciile digitale. Conform Eurostat, în 2019, RSM se află pe ultimul loc din RO (8%) în ceea ce privește interacțiunea online a cetățenilor cu autoritățile publice, deși acest lucru este posibil atât pe site-urile primăriilor de orașe, dar și în 138 de comune prin aplicația Regista.ro. De asemenea, procesele de lucru din cadrul administrației publice locale sunt parțial sau deloc digitalizate. În plus, în RSM există o „divizare digitală”, nivelul de dezvoltare a serviciilor publice digitale oferite de orașe este încă scăzut, deși din cele 48 de orașe, 85% sunt înscrise pe platforma ghișeu.ro și permit plata anumitor impozite și impozite locale. Față de acest serviciu, doar reședințele de județ și unele orașe precum Sinaia și Mioveni oferă o varietate mai largă de servicii publice digitale.

Performanța scăzută a IMM-urilor în inovare depinde în principal de prezența mai multor eșecuri ale pieței:

- **Piață instabilă.** În RSM, conform PDR, între 2011-2019, economia s-a caracterizat printr-o tendință fluctuantă, ușor ascendentă începând cu 2014, puternic influențată de criza economică și financiară globală, reflectată în valorile principalelor indicatori ai evaluării creșterii economice. Structura economiei regionale este formată în mare parte (89%) de microîntreprinderi, ceea ce demonstrează o vulnerabilitate economică;
- **Situații de investiții sub-optime.** Fluxul de ISD din ultimii ani a scăzut, indicând o înrăutățire a atractivității contextului de afaceri regional pentru investitori. Acest lucru se datorează, de asemenea, structurii de afaceri regionale, care este dominată de microîntreprinderi specializate în special în producție și servicii tradiționale;
- **Piețe incomplete și subproducție de bunuri meritorii.** Sprijinul regional pentru CD este sub media RO și există o polarizare ridicată a cheltuielilor CDI în partea de nord a regiunii (AG cu 90% din totalul cheltuielilor regionale). În ceea ce privește infrastructura regională de cercetare, aceasta este foarte slab dezvoltată, fiind localizată în principal în sectorul public (universități și institute de cercetare) și deține o pondere de 3% din infrastructura totală și o cotă de 4% din ponderea totală a echipamentelor la nivel RO, care plasează regiunea pe locul 7 la nivel național (SNCISI 2021-2027). În regiune, numărul entităților acreditate de transfer de tehnologie a scăzut între 2014-2019, iar gama de servicii oferite de acestea este limitată;
- **Eșecul de reglementare.** Instabilitatea legislativă și instituțională aduce elemente suplimentare de incertitudine în contextul economic și dezvoltarea viitoare a afacerilor.

• ***În general, rămânerea în urmă a RSM în ceea ce privește digitalizarea se datorează subproducției de bunuri meritorii referitoare la serviciile digitale publice și de afaceri. Nici investițiile private, nici cele publice nu sunt capabile să umple deficiențele structurale digitale.***

Intervențiile vizează reducerea efectelor negative ale eșecurilor de piață menționate mai sus. În special, deoarece se așteaptă o creștere a instabilității pieței din cauza crizei Covid19, PORSM - OST1 va viza consolidarea mediului de afaceri, făcându-l mai robust și mai competitiv pe baza îmbunătățirii capacității de inovare a IMM-urilor. Principalul risc este, de fapt, că, fără intervenția publică, înrăutățirea condițiilor mediului de afaceri poate crea efecte perturbatoare asupra creșterii economice regionale, măbind disparitățile economice regionale - cu efecte și asupra contextului social - și limitând posibilitatea stimulării dezvoltării economice și procesul de recuperare a economiei regiunii. În ceea ce privește digitalizarea, fără investițiile UE, decalajul digital dintre RSM cu restul RO și UE va fi foarte dificil de estompat, având efecte negative asupra calității serviciului public, precum și asupra competitivității generale a IMM-urilor în regiune.

Mai precis, P1 a PORSM își va concentra intervențiile în abordarea directă, în principal, a ***piețelor incomplete și a subproducției bunurilor meritorii:***

- Sprijinirea transferului de tehnologie în beneficiul IMM-urilor și dezvoltarea capacității de CDI a economiei regionale;
- Investiții pentru a valorifica avantajele digitalizării prin dezvoltarea de servicii în beneficiul cetățenilor, al mediului de afaceri și de cercetare și al autorităților și instituțiilor publice locale/centrale;
- Investiții pentru a stimula creșterea IMM-urilor, inclusiv prin digitalizare și dezvoltarea de competențe la nivelul IMM-urilor.

Toate aceste intervenții vor avea loc în contextul RIS3 care va contribui, de asemenea, la întărirea guvernantei generale pentru politica de inovare economică din RSM. Acest lucru va contribui, de asemenea, la diminuarea instabilității pieței cauzată de ***eșecul de reglementare.***

În cele din urmă, prin îmbunătățirea mediului de afaceri regional, făcându-l mai inovator și mai competitiv, OST1 va contribui, de asemenea, indirect, la limitarea efectelor negative ale ***piețelor instabile*** și la îmbunătățirea atractivității mediului de afaceri regional pentru potențiali investitori.

OST 2 - Stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane

RSM se confruntă cu creșterea poluării zonelor urbane din cauza consumurilor mari de energie în clădiri, sistemelor de transport poluante cu o mobilitate limitată, precum și numărului mare de terenuri virane/ neutilizate/ abandonate.

În contextul expansiunii urbane, fondul locativ la nivel regional era în 2019 de 1.368.779 locuințe (în creștere cu 2,57% față de 2011), aflate în proporție de 99% în proprietate privată. Din acestea, o proporție de 39,76% sunt situate în mediul urban și peste 95% dintre acestea sunt amplasate în condominii construite în perioada 1960-1990.

RSM se confruntă cu multe disparități legate de o expansiune urbană necontrolată și nesustenabilă, consumul inefficient de energie (în special în clădirile publice), expunerea la riscul seismic, precum și cu privire la biodiversitate, infrastructura verde și transport durabil.

Din perspectiva mediului, în 7 din cele 48 de orașe ale regiunii (Ștefănești, Costești, Fierbinți-Târg, Țândărei, Comarnic, Budești și Bolintin Vale) suprafața spațiilor verzi înregistrează valori foarte scăzute, sub 5 mp/loc.

Efortul regiunii pentru a realiza o economie cu emisii zero se datorează prezenței mai multor eșecuri ale pieței:

- **Subvenții împărțite între piața locuințelor private și mediul privat**-Multe din clădirile din zona urbană au fațade neabilitate și sunt construite din materiale inefficiente din punct de vedere energetic;
- **Lipsa investițiilor în reabilitarea clădirilor**-conform analizei PDR, zona circumscrisă județelor RSM se încadrează în macrozona cu magnitudine seismică cuprinsă între scara 71 și 92 MKS, valoarea crescând de la direcția sud-vest la nord-est, conform SR 11100/1-93 „Zonarea seismică a României”. Prin urmare, atât clădirile private, cât și cele publice necesită investiții semnificative în prevenirea riscului seismic;
- **Lipsa investițiilor în bunuri publice ecologice**-în regiune există o problemă importantă în ceea ce privește suprafața mică de spații verzi/loc în mediul urban (21,24 mp/loc), care este cu mult sub standardele impuse de UE (26mp/loc) și norma OMS (50mp/loc). În același timp, multe orașe din regiune se confruntă cu o serie de probleme cu privire la existența terenurilor/zonelor degradate, vacante sau neutilizate, care afectează mediul urban și, implicit, calitatea vieții populației;
- **Externalitățile negative au sporit efectul urbanizării**-Analiza PMUD și PDR ilustrează faptul că mobilitatea și conectivitatea urbană sunt limitate, iar sistemele de transport public încă generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră.

Intervențiile prevăzute în cadrul OST2 vizează abordarea efectelor negative ale eșecurilor pieței identificate. În special, obiectivele lor sunt îmbunătățirea eficienței energetice, a biodiversității și a infrastructurii verzi, reducerea poluării și creșterea utilizării și eficienței

transportului public. Fără intervenția publică, teritoriul va fi în continuare expus la creșterea poluării și a consumului ineficient de energie, la o vulnerabilitate teritorială în creștere la dezastrele naturale și la o scădere a nivelului de trai și a calității vieții în zonele urbane.

OST 3 – Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de drumuri județene

RSM are o conectivitate rutieră scăzută la rețeaua TEN-T.

RȚ 2019 evidențiază faptul că infrastructura de transport rutier a RO este slab dezvoltată, subdimensionată și nu îndeplinește cerințele unei economii în creștere.

La nivel regional, datele statistice (2019) arată că starea tehnică a rețelei publice de drumuri este în general nesatisfăcătoare, doar 42,36% din rețeaua totală de drumuri fiind modernizată. De asemenea, din lungimea totală a drumurilor județene și comunale, 26,92% sunt modernizate și 40,91% sunt acoperite cu îmbrăcăminte ușoară.

Conectivitatea slabă a regiunii la rețeaua TEN-T este datorată *lipsei de investiții în bunurile publice*. Analiza socio-economică a PDR 2021-2027 a identificat existența unor zone compacte în regiune care nu au conectivitate directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T.

Datele statistice (2019) situează regiunea pe locul 2 la nivel RO în ceea ce privește numărul persoanelor rănite în accidente de circulație rutieră, lipsa unei infrastructuri adecvate fiind una dintre principalele cauze ale acestui fenomen îngrijorător. Siguranța rutieră este amenințată și de podurile neconsolidate și riscul provocat de alunecările de teren.

Intervențiile din cadrul OST 3 sunt menite să abordeze problemele identificate mai sus în ceea ce privește eșecul pieței. Intervențiile publice sunt necesare pentru a evita consecințele disparităților teritoriale în creștere, ce reduc accesul la diferitele piețe alături de siguranța rutieră scăzută.

Investițiile propuse au ca scop dezvoltarea conectivității la rețeaua TEN-T, creșterea siguranței și a fluxului de trafic și vor crea beneficii pentru creșterea economică, mobilitatea mărfurilor și a persoanelor și vor contribui la reducerea disparităților intraregionale.

OST 4 – Creșterea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii educaționale

Infrastructură educațională subdimensionată, degradată și greu accesibilă

În RSM, principalele disparități teritoriale se referă la zonele urbane vs. rurale. Un număr mare de unități școlare din mediul rural necesită lucrări de reabilitare, modernizare, consolidare, accesibilizare pentru persoanele cu dizabilități și dotarea cu utilități, echipamente și materiale didactice, TIC. Unitățile școlare nu sunt dotate cu utilități, în special în zonele rurale, cele mai grave probleme fiind: lipsa sistemelor de încălzire, conectarea la gaze și canalizare, a facilităților (biblioteci, laboratoare, săli de sport, ateliere de lucru).

Accesul la unitățile școlare este scăzut, în RSM existând un număr mare de așezări rurale izolate. O altă problemă importantă este supraaglomerarea cauzată de închiderea unităților școlare, în special în zonele rurale. Astfel, elevii au fost mutați la unități școlare aflate la distanțe mai mari de domiciliu, fapt ce a condus la fenomenul de supraaglomerare a celor existente.

Aceste disparități sunt cauzate de următoarele eșecuri ale pieței:

- **Piețe incomplete și subproducția bunurilor meritore.** Chiar și pe fondul unei scăderi demografice continue, infrastructura educațională din RSM este subdimensionată, degradată și greu accesibilă, afectând astfel accesul la educație și incluziune socială. Un număr mare de unități școlare, atât în mediul urban cât și în mediul rural, necesită lucrări de reabilitare, modernizare, consolidare, accesibilizare pentru persoanele cu dizabilități și dotarea cu utilități, echipamente didactice, IT și materiale specifice pentru documentare;
- **Acces inegal la educație.** Conform instrumentului IRSE aplicat la nivelul a 664 școli, s-a constatat că, în anul școlar 2018-2019, cel mai mare risc de abandon școlar din RSM în urban este în Turnu Măgurele (26%), în timp ce în rural este în Bărbulești (36%). În 2019, potrivit datelor ISJ, cele mai mari valori ale ratei abandonului școlar erau pentru școli generale și licee, din care, în rural (5,71% - DB), și în urban (3,80% - GR). Cu privire la accesibilizarea clădirilor pentru elevii cu dizabilități, cea mai gravă situație se regăsește în CL-aprox. 60% din unitățile de învățământ nu au rampă de acces, urmat de GR și AG.

Intervențiile prevăzute în cadrul OST 4 vor consolida sistemul de învățământ regional prin contribuția la reducerea disparităților teritoriale, în special între zonele urbane și rurale, precum și la creșterea oportunităților de educație pentru grupurile cele mai vulnerabile, în vederea reducerii abandonului școlar și a excluziunii sociale. Există un risc semnificativ ca, în lipsa unui sistem educațional îmbunătățit, abandonul școlar să continue și chiar să crească în viitor. Având în vedere înrăutățirea nivelului capitalului uman, oportunitățile de angajare ar putea scădea, iar excluziunea socială și sărăcia ar putea crește, cu efecte negative suplimentare asupra ciclului economic al economiei regionale pentru a crește și a se dezvolta.

Mai precis, intervențiile se vor concentra asupra abordării directe a piețelor incomplete și a subproducției de bunuri meritorii, pentru a reduce inegalitățile sociale prin construirea, reabilitarea, modernizarea, consolidarea, extinderea facilităților de educație, echipamentelor și infrastructurii din școli, în special pentru a îmbunătăți accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități.

OST 5 – Creșterea atractivității regiunii prin investiții în infrastructura de turism și patrimoniu cultural

Zone urbane degradate și neutilizate corespunzător la nivelul orașelor din SM

Unele areale urbane au o infrastructură învechită, care face față cu greu cerințelor populației. Această situație se reflectă în calitatea vieții locuitorilor și descurajează localizarea activităților economice în arealele respective. Este cazul deopotrivă al zonelor periferice și zonelor vechi, centrale ale orașelor, unde clădiri de mare valoare istorică, culturală și artistică sunt abandonate sau într-o stare avansată de degradare.

Potențialul turistic diversificat și patrimoniul cultural valoros al regiunii este insuficient valorificat

Zonele urbane din RSM beneficiază de numeroase elemente naturale sau antropice cu valoare atractivă deosebită. Există multe resurse turistice și culturale cu potențial ridicat de valorificare, însă în special în sud, acestea rămân în umbră din cauza lipsei unor amenajări minime care să permită vizitarea lor în condiții optime. În ciuda potențialului ridicat, activitatea turistică este concentrată în câteva centre, restul obiectivelor rămânând neexploatate.

Conform SNRDT 2019-2030, regiunea deține avantaje competitive pe următoarele tipuri de turism și destinații: Sporturi de iarnă și schi, Sanătate și wellness (balnear), Cultură și istorie.

Turismul de sporturi de iarnă și schi se practică în zona montană a regiunii (Valea Prahovei, al doilea mare centru turistic de interes al RO, după capitala țării).

În ceea ce privește patrimoniul natural, în RSM există 72 arii protejate de interes național, ce reprezintă un important potențial de valorificare a acestor zone.

Degradarea zonelor urbane și potențialul turistic neexploatat sunt cauzate de următoarele eșecuri ale pieței:

- ***Externalități negative.*** În ceea ce privește patrimoniul cultural, acesta este amenințat de efectele combinate ale schimbărilor climatice, alte schimbări de mediu, intervenția umană, precum și de riscurile de securitate;

- **Bunuri publice.** Pe teritoriul regiunii există numeroase obiective construite, parte a patrimoniului național, lăcașuri de cult și muzee și colecții publice. Potrivit SSISSI, în RSM există un număr de 807 monumente istorice de tip A, din care 311 sunt situate în mediul urban și 496 în rural. Cu toate acestea, în ultimii ani, un număr mic de obiective de patrimoniu din regiune au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic;
- **Inegalități sociale.** După 1990, în procesul de descentralizare, dar și de schimbări economice majore, procesul de urbanizare a luat noi forme, influențat de tendința migrațională în zonele periurbane. În acest context, centrele orașelor au devenit neatractive, fondul construit suferind multiple degradări;
- **Investiții sub-optime.** Reabilitarea fizică a orașelor și a spațiilor publice este deosebit de importantă pentru creșterea calității vieții locuitorilor și încurajează stabilirea de noi activități economice. În regiune există areale urbane cu infrastructură învechită cu un grad ridicat de deteriorare a spațiilor publice: străzi cu pavaj/asfalt deteriorat, iluminat stradal incomplet și/sau inadecvat, zonă mică de parcuri și zone de recreere, etc.

OST 5 va viza continuarea și îmbunătățirea inițiativelor puse în aplicare în trecut pentru a regenera zonele urbane, a proteja patrimoniul natural și istoric și a debloca potențialul turistic al RSM. Riscul este ca, fără intervenții publice, atractivitatea RSM va scădea, favorizând migrația externă și descurajând investitorii, cu efecte negative asupra disparităților teritoriale și a creșterii economice. Continuarea expansiunii urbane necontrolate și nesustenabile și distrugerea patrimoniului cultural și industrial ar putea genera în continuare atât probleme sociale, cât și de mediu.

Prin urmare, intervențiile se vor concentra asupra restaurării, consolidării, protecției și conservării bunurilor turistice și culturale, infrastructurii de agrement, zonelor urbane în aer liber.

OST 6 – Dezvoltarea capacității administrative a AMPOR și a dezvoltatorilor de proiecte și a beneficiarilor

Creșterea capacității administrative a ADRSM, în contextul atribuțiilor de AM

Personalul ADR/AM POR SM are o experiență bogată, mulți dintre angajați lucrând în domeniul fondurilor europene din perioada de pre-aderare RO la UE. Activitatea desfasurată în cadrul OI POR pe parcursul a doua perioade de programare, specializările implicate acesteia, precum și cunoașterea nevoilor beneficiarilor la nivel local, au îmbunătățit continuu expertiza acestora. Este important ca resursa umană existentă să fie păstrată și valorificată, în condițiile în care mediul privat poate deveni mai atractiv pentru aceste persoane, dacă se

oferă o salarizare mai competitivă și condiții de lucru mai bune, ca și sectorul public, care a devenit atractiv ca urmare a modificărilor apărute în domeniul salarizării funcționarilor publici.

Mecanismul de implementare al POR SM

Cadrul instituțional propus pentru perioada de programare 2021-2027 are la bază lecțiile învățate, o descentralizare a implementării și apropierea de beneficiari. În acest sens, la nivelul RSM, ADR, constituită în baza L.315/2004, actual OI pentru POR 2014–2020, va îndeplini funcția de AM pentru POR 2021–2027, sub coordonarea operațională a MIPE și MDLPA conform legislației în vigoare.

Pornind de la prevederile HG 1115/2004 privind elaborarea în parteneriat a PND cu completările ulterioare, sistemul de management și control propus la nivel regional va fi format din:

- **DGACP** - conform HG nr.936/2020, organism contabil din cadrul MFP responsabil cu primirea fondurilor de la CE;
- **AA** - conform HG nr.936/2020, structură din cadrul CCR responsabilă cu efectuarea auditurilor de sistem, de operațiuni și a conturilor, pentru a furniza CE o asigurare independentă privind funcționarea efectivă a sistemelor de management și control și privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor incluse în conturile transmise CE;
- **ADRSM** - conform L.315/2004, este o ONG, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care funcționează în domeniul dezvoltării regionale și care va îndeplini, în perioada 2021-2027, rolul de AM pentru POR;
- **Direcția Generală de Inspecție Economico-Financiară**, prin Serviciul de Inspecție Fonduri-Europene din cadrul MFP – în calitate de OI cu atribuții delegate pentru activitatea de constatare și sancționare a neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene precum și respectarea prevederilor legale în cazul identificării unor indicii în legătură cu săvârșirea unor poibile fapte de natură penală;
- **CRP SM**, organism consultativ care reunește și implică în procesul de planificare principalii actori cheie din regiune într-un cadru larg partenerial și care participă la elaborarea și avizarea PDR SM;
- **CRI SM**, organism partenerial consultativ, care reunește și implică în procesul de planificare a RIS3 principalii actori cheie din regiune, membri ai Cvadruplu Helix și care emit un punct de vedere științific cu privire la RIS3 și la portofoliul de proiecte aferent acesteia;
- **CM POR SM**, compus din reprezentanți ai autorităților urbane și altor autorități publice este o structură de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional strategic și care va analiza implementarea POR în RSM și progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor acestuia.

Acest cadru partenerial asigură implicarea și reprezentativitatea principalilor actori din regiune în procesul de elaborare, implementare și control al POR, asigurând echilibrul structurilor locale și regionale în gestionarea fondurilor europene. În conformitate cu principiul guvernantei pe mai multe niveluri, această structură va fi implicată pe tot parcursul pregătirii și implementării programului.

Lecții învățate

RSM a beneficiat de investiții cu finanțare europeană timp 2 perioade de programare, prin POR gestionate la nivel central și implementate cu sprijinul ADR SM, cu rol de OI.

De-a lungul celor 2 perioade, programul a acționat ca un catalizator pentru susținerea dezvoltării socio-economice la nivel regional și local, constituind o importantă sursă de finanțare, cadrul partenerial creat asigurând implicarea activă și asumarea responsabilităților pentru implementarea cu succes a POR 2021 – 2027.

Cadrul instituțional propus pentru perioada de programare 2021-2027, are la bază lecțiile învățate, o descentralizare a implementării și apropierea de beneficiari, având în vedere capacitatea administrativă deficitară acestora, deseori neavând personalul necesar pentru scrierea și implementarea proiectelor. Din experiența 2014–2020, în baza lecțiilor învățate s-a constatat că pregătirea unor apeluri a durat foarte mult. Ca urmare, demararea constituirii portofoliului de proiecte relevante și strategice pentru 2021–2027 a reprezentat un demers prioritar regional. În vederea constituirii portofoliului regional de proiecte și a prioritizării și selectării proiectelor strategice pentru 2021-2027, la nivelul regiunii s-a constituit CRSCSPS.

Numărul mare de AP în POR 2014–2020 împreună cu existența unui ghid general și de ghiduri specifice fiecărei PI/OS au îngreunat mult scrierea și implementarea proiectelor, în special pentru beneficiarii ce au avut proiecte integrate. De aceea, în 2021-2027 se va pune accentul pe simplificarea programului și a instrumentelor de implementare pentru beneficiari.

Cu toate provocările existente, în perioadele anterioare s-au înregistrat progrese constante pentru reducerea poverii administrative, în principal prin instituirea de mecanisme care au ușurat implementarea intervențiilor (mecanismul de informare și sprijin de tip helpdesk, mecanismul cererilor de plată).

Abordarea privind dezvoltarea teritorială

Regulamentul (UE) 2021/1058 prevede la art.11 ca, cel puțin, 8 % din resursele FEDR la nivel național în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” să fie alocate DUD.

Conform RDC, art.28 și 29, dezvoltarea teritorială integrată este sprijinită prin intermediul SIDT.

Astfel, în PORSM 2021-2027, DUD se va finanța prin SIDT la nivelul zonelor urbane sau ZUF, care sunt interdependente privitor la provocările economice, de mediu, climatice, demografice și sociale. Orașele, ZUF, precum și zonele rurale necesită o abordare specifică și integrată.

Experiențele anterioare de programare cuprind aspecte pozitive esențiale referitoare la dezvoltarea teritorială pe care PORSM 2021-2027 le continuă cu dorința de a le extinde și îmbunătăți implementarea: recunoașterea faptului că orașele, îndeosebi cele mari, reprezintă motoare esențiale pentru dezvoltarea economică a unei țări (centre urbane și poli de creștere în 2007-2013, axă dedicată DUD în MRJ-uri în 2014-2020), condiționarea finanțării de pregătirea SIDT, precum și implicarea AuT în procesul de gestionare a fondurilor alocate DUD.

PORSM 2021-2027 continuă trendul din actuala perioadă de programare, respectiv finanțarea proiectelor de dezvoltare teritorială în baza SIDT, care vor îngloba OS din, cel puțin, 2 OP și se vor alinia cerințelor art.29 din RDC.

Strategiile pot fi extinse dincolo de granițele administrative, asigurând, astfel, promovarea parteneriatului urban-rural. Acestea vor cuprinde, cel puțin, informații despre: aria geografică acoperită; o analiză a nevoilor de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv a interconexiunilor economice, sociale și de mediu; o descriere a unei abordări integrate care răspunde nevoilor de dezvoltare identificate și potențialului zonei; o descriere a implicării partenerilor în pregătirea și implementarea strategiei; secțiuni referitoare la implementarea, monitorizare și evaluarea strategiei; o listă cu propunerile de proiecte.

Dacă în 2014-2020, rolul AU s-a manifestat doar la nivelul urban al MRJ, în 2021-2027 rolul AuT se va extinde și poate fi manifestat atât la nivelul ZUF pentru toate MRJ, cât și la nivelul altor teritorii urbane și non-urbane prin intermediul SDJ.

AuT pentru zonele urbane/ZUF ale MRJ vor fi constituite ca structuri în cadrul primăriilor, în timp ce AuT pentru alte zone urbane și non-urbane vor fi constituite ca structuri în cadrul CJ-urilor.

AuT vor fi implicate în implementarea SIDT, în selectarea și prioritizarea a operațiunilor/proiectelor din strategii, precum și în procesul de avizare a conformității proiectelor individuale, ce urmează a fi depuse spre finanțare, cu prevederile SIDT.

În ceea ce privește asigurarea conformității strategiilor cu prevederile art.29 din RDC și pentru a sprijini AuT, AM SM va elabora un ghid care va cuprinde linii directoare referitoare la cerințele obligatorii pentru a primi finanțare, precum și la rolul și responsabilitățile AuT.

Ulterior, se va organiza un apel dedicat strategiilor care vor fi depuse la ADR SM pentru verificarea, în baza unei grile de admisibilitate, a conformității cu prevederile art.29.

For the Investment for jobs and growth goal:

Table 1

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority*	Justification (summary)
(a) „O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale”	a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	<p>La nivelul RSM, provocările cele mai importante cu care aceasta se confruntă se referă la performanțele scăzute de inovare, generate de o infrastructură de CDI slab dezvoltată, ce prezintă disparități teritoriale în localizare și este deținută cu precădere de universitățile și institutele de cercetare din sectorul public, o capacitate limitată de transfer tehnologic (generată de existența unui număr scăzut de entități de inovare și transfer tehnologic, unei game limitate de servicii furnizate de aceștia, număr mare de contracte de transfer tehnologic în domenii cu grad scăzut de intensitate tehnologică, colaborări reduse cu mediul de afaceri), conexiuni internaționale slabe și o participare scăzută la rețelele, platformele și programele de cercetare și inovare europene.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate va contribui la dezvoltarea inteligentă a regiunii, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 – 2027). Totodată, prin sprijinirea dezvoltării capacității regionale de transfer tehnologic și continuarea eforturilor de construire a capacității instituționale și a beneficiarilor în domeniul specializării inteligente, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020,</p>

		realizând astfel o abordare pe un ciclu de programare multiplu, în concordanță cu lecțiile învățate din perioada 2014 -2020 și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura de cercetare și a participării mediului de cercetare și a celui de afaceri la structuri și rețele europene de cercetare și specializare inteligentă acest obiectiv contribuie și la SNCISI 2021 – 2027.
(a) „O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale”	a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	<p>RT al CE 2020 evidențiază provocările cu care se confruntă RO în ceea ce privește digitalizarea economiei și a administrației publice. La nivel național și regional, digitalizarea firmelor, rămâne o provocare importantă ținând cont de faptul că, în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi, RO se situează pe locul 27 în rândul țărilor UE, cu mult sub media UE. Totodată, populația din regiune deține un nivel scăzut al competențelor digitale ale forței de muncă¹.</p> <p>În ceea ce privește furnizarea serviciilor publice digitale pentru cetățeni, la nivelul RSM s-au evidențiat o serie de operațiuni digitale disponibile la marea majoritate a autorităților publice locale, și anume: plata impozitelor, taxelor, amenzilor; înregistrarea online a cererilor, petițiilor, sesizărilor și formulare necesare pentru diverse operațiuni. Cu toate acestea, procesele de lucru din interiorul administrației publice locale sunt digitalizate într-o mică măsură.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează valorificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice va contribui la redefinirea strategiei de dezvoltare a regiunii, fiind corelat și bazându-se pe prioritățile PDR 2021 – 2020 și RIS 3 2021 – 2027. Acest obiectiv contribuie totodată și la Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru RO 2020 și la implementarea recomandărilor cuprinse în Raportul de Țară al Comisiei Europene pentru RO 2019 ce recomandă orientarea investițiilor din perioada 2021 -</p>

¹ 54% din populația regiunii nu a folosit niciodată internetul (Eurostat, 2019).

		2027 pentru a consolida preluarea tehnologiei informației și comunicațiilor de către întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv investițiile în infrastructuri, a promova competențele și serviciile digitale și a sprijini dezvoltarea centrelor de inovare digitală.
(a) „O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale”	a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive	<p>În pofida creșterii economice solide din ultimii 3 ani și a creșterii productivității medii pe persoană, productivitatea României se află în continuare pe ultimele locuri în UE. Astfel, un punct vulnerabil al economiei românești este dat de ritmul lent al transformării economiei și al tranziției către o economie bazată pe cunoaștere și inovare.</p> <p>În ceea ce privește competitivitatea regiunii, analizele regionale ilustrează o creștere economică recentă ce are însă o stabilitate fragilă, determinată de disparitățile de la nivelul claselor de mărime ale firmelor și a concentrării activității economice în plan teritorial și al sectoarelor economice.</p> <p>Astfel, principalele provocări se referă la dezvoltarea și maturitatea ecosistemului antreprenorial, ce se caracterizează printr-o structură a economiei dominată de microîntreprinderi, un număr suboptim de întreprinderi ce sunt localizate preponderent în mediul urban, cu o densitate scăzută în județele din partea de sud a regiunii și cu puternice disparități intraregionale în ceea ce privește gradul de diversificare economică, o dezvoltare slabă a infrastructurii de sprijin a afacerilor (incubatoare de afaceri) și a gamei de servicii furnizate de acestea, la care se adaugă un număr în scădere a firmelor inovatoare și un stadiu incipient în ceea ce privește dezvoltarea clusterelor regionale și a rețelelor de afaceri.</p> <p>În acest context, acest obiectiv specific este esențial pentru dezvoltarea durabilă și inteligentă a regiunii și va accelera tranziția economiei regionale spre o economie bazată pe cunoaștere, în concordanță cu prioritățile principalelor documente strategice dezvoltate la nivel regional (PDR 2021 – 2027 și RIS 3 2021 – 2027). Mai mult, prin sprijinirea investițiilor de modernizare tehnologică în întreprinderi, dezvoltării infrastructurii și serviciilor structurilor de sprijin a afacerilor regionale,</p>

		sprijinirea clusterelor și a activităților de internaționalizare acest obiectiv specific contribuie la continuarea asigurării viziunii strategice a POR 2014 – 2020, în conformitate cu lecțiile învățate din perioada 2014 – 2020 și răspunde recomandărilor Anexei D a RȚ 2019 pentru România. Totodată, se corelează cu prevederile Strategiei pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală.
(a) „O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale”	a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	<p>Lecțiile învățate în implementarea AP1 din POR 2014-2020 evidențiază necesitatea întăririi capacității administrative a instituțiilor cu rol de management al fondurilor europene structurale și de investiții pentru susținerea specializării inteligente.</p> <p>Procesul de descoperire antreprenorială, desfășurat în perioada martie 2019 - iulie 2020 a subliniat necesitatea continuării eforturilor de dezvoltare a competențelor în domeniul specializării inteligente, tranziției industriale și antreprenoriatului.</p> <p>În vederea pregătirii potențialilor beneficiari ai Axei prioritare 1 este necesar să fie dezvoltate competențele actorilor implicați în proiectele pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat, respectiv a antreprenorilor, reprezentanților CDI, autorităților publice precum și a altor entități implicate.</p> <p>Prin sprijinirea dezvoltării competentelor la nivelul IMM-urilor / organizațiilor de CDI / autorităților publice/ entităților implicate și a capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea strategiilor de specializare inteligentă și a Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA) se asigură continuitatea strategică a POR 2014 – 2020, realizând astfel o abordare pe un ciclu de programare multiplu, fiind în concordanță și cu recomandările și obiectivele SNCISI 2021-2027, PDR SM și Strategia de Specializare Inteligentă a RSM.</p>
(b) “O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se	b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și	Creșterea concentrației de GES în atmosferă, în special a CO ₂ , a constituit cauza principală a încălzirii pronunțate din ultimii 50 ani; de altfel, clima României a suferit o încălzire mult mai rapidă decât media globală. Poluarea aerului și temperaturile

<p>îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile”</p>	<p>reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</p>	<p>ridicate, cauzate de GES, au efecte deosebit de negative asupra persoanelor în vârstă, a copiilor și a celor cu probleme de sănătate preexistente, precum și asupra unor materiale de construcții și construcții care pot fi monumente istorice.</p> <p>La nivelul RSM, provocările cele mai importante sunt la nivelul orașelor, deoarece acestea se confruntă cu o calitate precară a fondului de locuit și o poluare crescută a aerului. Vechimea clădirilor publice implică necesitatea unor lucrări de consolidare, iar eficiența energetică scăzută a sectorului rezidențial, cu consumuri energetice nesustenabile conduce la necesitatea realizării de investiții în aceste clădiri. În acest sens, OS b(i), dorește să soluționeze problemele orașelor regiunii, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (PDR 2021 – 2027).</p> <p>Prin continuarea investițiilor în domeniul creșterii eficienței energetice în clădiri rezidențiale și publice, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, realizând o abordare pe un ciclu de programare multiplu, în concordanță cu recomandările de țară pentru 2021-2027 (CE-2020). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura de clădiri publice/locuințe sociale și în sectorul rezidențial din regiune, acest obiectiv contribuie și la atingerea Țintelor stabilite de Strategia Energetică a României 2019-2030, cu perspectiva 2050 (16.XI.2018) și de PNIESC 2021-2030.</p> <p>OS b(i) răspunde necesității de intensificare a acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice reliefate în Raportul special al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) referitor la impactul încălzirii globale cu 1,5 °C peste nivelurile preindustriale.</p>
<p>(b) „O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu</p>	<p>b(vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a</p>	<p>Principalele provocări cu care se confruntă regiunea se referă la suprafața redusă a spațiilor verzi, precum și la pierderea celor existente în mediul urban datorită creșterii continue a populației. Aceste aspecte conduc la scăderea calității vieții cetățenilor și</p>

zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile”	infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	<p>creșterea poluării în mediul urban. Parcurile, grădinile publice, pădurile urbane, acoperișurile verzi, etc., au ca scop creșterea spațiilor verzi din zonele funcționale și îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor.</p> <p>Totodată, terenurile slab utilizate sau abandonate din interiorul orașelor au indus probleme de mediu în orașe și au afectat într-o mare măsură comunitatea locală. Prin aceste investiții se pot aduce beneficii multiple teritoriului, precum conservarea biodiversității sau adaptarea la schimbările climatice, asigurarea drenării apei sau crearea de spații verzi, modernizarea spațiilor verzi existente, asigurarea de locuri de muncă sau creșterea prețurilor proprietăților.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi-albastre, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare va contribui la dezvoltarea durabilă a orașelor RSM, fiind în concordanță cu prevederile Strategiei UE privind Biodiversitatea pentru 2030 și ținând seamă de recomandările Anexei D din RȚ 2019, precum și de principalul document strategic la nivel regional (PDR 2021 – 2027). Mai mult, prin sprijinirea investițiilor în crearea, extinderea spațiilor verzi, contribuie la continuarea asigurării viziunii strategice a POR 2014 – 2020.</p>
(b) “O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a	b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	<p>RSM se confruntă cu numeroase provocări în ceea ce privește mobilitatea urbană. Analiza datelor statistice arată faptul că transportul public este subdimensionat, datorită scăderii flotei de mijloace de transport și a unui număr scăzut de mijloace de transport ecologice. Astfel, procesul de modernizare a flotei de transport reprezintă o prioritate pentru regiune.</p> <p>Alte provocări semnificative se referă la infrastructura deficitară pentru utilizarea transportului ecologic și interconectivitatea slab dezvoltată pentru toate mijloacele de transport motorizate și nemotorizate (terminale multimodale, sisteme de tip park and ride, etc). Dezvoltarea spațială a localităților urbane și folosirea intensivă a autovehiculelor proprii în lipsa transportului public urban de calitate au accentuat</p>

<p>atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile”</p>		<p>blocajele în trafic și au crescut poluarea aerului. Diminuarea poluării cu emisii de CO₂ din aglomerările urbane se poate realiza prin crearea unui sistem multimodal de transport public urban ecologic și prin utilizarea mijloacelor de transport nemotorizate, astfel încât acestea să ofere o alternativă eficientă folosirii autoturismelor personale.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific de promovare a mobilității urbane multimodale sustenabile vizează dezvoltarea transportului urban ecologic motorizat și nemotorizat și a infrastructurii necesare, care vor contribui la scăderea emisiilor de CO₂ și decongestionarea traficului. Obiectivul ține seamă de recomandările Anexei D a RȚ 2019, este în concordanță cu PDR 2021-2027, cu PMUD-urile orașelor din regiune și asigură totodată și continuitatea strategică a POR 2014-2020 prin tipul de investiții sprijinite. Prin susținerea dezvoltării infrastructurii transportului urban nepoluant, obiectivul specific contribuie la țintele Obiectivului 11 din cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, prin care se sprijină accesul la sisteme de transport sigure, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public.</p>
<p>(c) „O Europă mai conectată prin creșterea mobilității”</p>	<p>c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</p>	<p>Raportul de Țară al CE pentru România 2019 evidențiază faptul că la nivel național, starea precară a infrastructurii rutiere afectează competitivitatea și eficacitatea mediului de afaceri în ceea ce privește transportul intern și transfrontalier al bunurilor și serviciilor, limitează mobilitatea forței de muncă și agravează disparitățile regionale. La nivel regional, infrastructura de transport rutier degradată în mare parte și ce deține rezultate slabe cu privire la siguranța rutieră (locul 2 la nivel național al persoanelor accidentate în accidente de circulație rutieră) reprezintă o provocare semnificativă pentru dezvoltarea durabilă a regiunii.</p> <p>O rețea extinsă de drumuri de înaltă calitate este esențială și pentru creșterea nivelului de educație, ce va contribui la conectarea comunităților defavorizate cu mediul urban, oferind tinerilor accesul la o educație mai bună.</p>

		<p>Investițiile preconizate în dezvoltarea infrastructurii rutiere, dar și în capacitatea portantă efectivă, vor avea beneficii mari pentru industrie, vor crește accesul la forța de muncă disponibilă în zonele îndepărtate, prin reducerea timpului de călătorie către zonele dezvoltate.</p> <p>Intervențiile din perioada 2014-2020 pentru domeniul infrastructurii rutiere sunt în continuare justificate în raport cu nevoile socio-economice existente la nivelul RSM. Atât dezvoltarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, cât și asigurarea accesului la coridoarele TEN-T și implicit la orașe și municipii au în continuare o relevanță mare.</p> <p>Obiectivul specific privind dezvoltarea și creșterea unei mobilități regionale și durabile are un rol important pentru economia regiunii, siguranța și bunăstarea populației, adresează recomandările Anexei D a RȚ 2019, este în concordanță cu PDR 2021-2027 și asigură totodată și continuitatea viziunii strategice a POR 2014-2020. Prin sprijinirea dezvoltării infrastructurii rutiere, obiectivul specific contribuie la îndeplinirea Țintelor pentru anul 2030 ale Obiectivului 9 din cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României, prin modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră.</p>
(d) „O Europă mai socială și mai inclusivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”	d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online	<p>Principalele probleme cu care se confruntă RSM în domeniul educației sunt legate de numărul mare de unități de învățământ care necesită lucrări de reabilitare, modernizare, dotare cu echipamente didactice și IT, scăderea numărului unităților școlare în ultimii ani, în special în mediul rural (județele din sudul regiunii), capacitatea insuficientă a sălilor de clasă, accesibilitate redusă, distanța și timpul de navetă care duc la scăderea gradului de participare a elevilor în toate nivelurile de învățământ, a mediilor de învățare de calitate, care să sprijine procesul de învățare.</p>

		<p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online va contribui la dezvoltarea socială a regiunii, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027).</p> <p>Totodată, va contribui la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, realizându-se, astfel, o abordare pe un ciclu de programare multiplu, în concordanță și cu recomandările de țară formulate în Raportul de monitorizare al educației și formării (CE, 2019), la îndeplinirea obiectivelor Strategiei privind Modernizarea Infrastructurii Educaționale 2017-2023 și a Strategiei privind digitalizarea educației în RO. În același timp, prin intervențiile favorabile incluziunii în educație a tuturor copiilor/ elevilor de la diferitele niveluri de învățământ, POR SM 2021-2027 contribuie la realizarea obiectivelor SNIR 2021-2027.</p> <p>Prin sprijinirea creșterii gradului de participare la învățământul dual se asigură corelarea cu obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare a Formării Profesionale Inițiale în sistem dual din RO pentru perioada 2020 – 2025.</p>
(e) „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale”	e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane;	<p>Principalele probleme cu care se confruntă RSM sunt legate de starea de degradare a patrimoniului cultural și natural și conservare a obiectivelor de patrimoniu, amenințate de acțiunea umană și schimbările climatice, nivelul redus al investițiilor în infrastructurile de turism, fapt ce reduce semnificativ numărul de turiști în regiune, precum și insuficiente investiții în crearea și reabilitarea de tabere școlare și centre de agrement.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane, va</p>

		<p>contribui la dezvoltarea atractivității regiunii, aliniindu-se cu documentele strategice la nivel regional (PDR 2021 – 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 – 2027).</p> <p>Totodată, prin sprijinirea dezvoltării integrate și durabile, sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului natural și a turismului și continuarea eforturilor de construire a conceptului unitar de turism sustenabil, diferențiat prin calitate, respect față de natură și accesibilitate pentru turiști, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, fiind în concordanță și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura de turism și patrimoniu cultural, acest obiectiv contribuie și la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, precum și la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Turismului (2019), care vizează valorificarea resurselor culturale și susținerea turismului cultural pentru o mai bună protecție a patrimoniului cultural.</p> <p>De asemenea, un aspect important este acela că intervențiile propuse vor fi corelate cu Noua Carte de la Leipzig - Puterea transformatoare a orașelor pentru binele comun. Aceasta precizează faptul că orașele trebuie să stabilească strategii de dezvoltare urbană integrate și durabile și să asigure implementarea lor pentru orașe în ansamblu, de la zonele sale funcționale până la cartiere și zone periurbane.</p>
(e) „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale”	e(ii) Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității <u>în alte zone decât cele urbane.</u>	<p>Aspectele problematice cu care se confruntă RSM sunt legate de nivelul mare de degradare a patrimoniului cultural și natural, de gradul redus de conservare a obiectivelor de patrimoniu. În ceea ce privește infrastructura de turism (inclusiv cea a centrelor de agrement), aceasta nu se poate dezvolta în mod satisfăcător în condițiile unui nivel insuficient de investiții.</p> <p>O caracteristică importantă a turismului regional o reprezintă faptul că zonele mai slab dezvoltate din punct de vedere economic concentrează importante obiective și atracții turistice. Aceste areale pot fi revitalizate prin valorificarea potențialului lor</p>

		<p>turistic, contribuind totodată la promovarea unei dezvoltări socio-economice sustenabile în regiune.</p> <p>Astfel, obiectivul specific ce urmărește promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât cele urbane, va conduce la o dezvoltare durabilă a regiunii, fiind în conformitate cu documentele strategice la nivel regional (PDR 2021 – 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 – 2027).</p> <p>În același timp, prin susținerea dezvoltării locale integrate sociale, economice și de mediu și a culturii, patrimoniului natural, turismului și perpetuarea eforturilor de dezvoltare a conceptului de turism durabil, accesibil pentru toate tipurile de turiști, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, fiind în concordanță și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027. De asemenea, prin susținerea investițiilor în infrastructura de turism și infrastructura culturală prin conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului, acest obiectiv contribuie și la Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022, precum și la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Turismului (2019), care urmăresc valorificarea resurselor culturale și susținerea turismului cultural pentru o mai bună protejare și păstrare a patrimoniului cultural.</p>
--	--	---

* Dedicated priorities according to ESF+ Regulation.

For the EMFAF:

Table 1A

Policy objective	Priority	SWOT analysis (for each priority)	Justification (summary)
		Strengths [10 000 per priority]	[20 000 per priority]
		Weaknesses [10 000 per priority]	
		Opportunities [10 000 per priority]	
		Threats [10 000 per priority]	
		Identification of needs on the basis of the SWOT analysis and taking into account the elements set out in Article 9(5) of the EMFAF Regulation [10 000 per priority]	

2. Priorities

Reference: Article 22(2) and point (c) of Article 22(3) CPR

2.1. Priorities other than technical assistance

2.1.1. Title of the priority – Prioritatea 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to social innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived persons under the specific objective set out in point (m) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation*
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived persons under the specific objective set out in point (l) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation ¹
☐ This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation
☐ This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

* If marked go to section 2.1.1.2.

¹ In case resources under the specific objective set out in point (l) of Article 4(1) ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) ESF+ Regulation.

2.1.1.1. Specific objective¹ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

OS: a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

RSM consideră inovarea o componentă importantă a creșterii economice durabile și a tranziției spre economia bazată pe cunoaștere. În acest sens, a promovat inovarea ca și politică regională încă din 2007, când a elaborat prima RIS3 2008 – 2013. Aceste eforturi au continuat în perioada 2015 și 2016 când, printr-un larg cadru partenerial s-a elaborat RIS3 2015 – 2020 care a identificat sectoarele de specializare inteligentă ale regiunii prin activarea MDA și utilizând implicarea actorilor Cvadruplu Helix (mediul antreprenorial, universitar și de cercetare, autorități publice și societatea civilă), proces continuat și actualizat și pentru perioada 2021 – 2027. Proiectele de specializare inteligentă identificate prin intermediul focus grupurilor de descoperire antreprenorială, organizate cu sprijinul JRC, vizează realizarea de activități de inovare, cu precădere de produse și servicii în domeniile de specializare inteligentă a regiunii. Cele opt domenii de specializare inteligentă sunt: Construcția de mașini, componente și echipamente de producție, Agricultură și industria alimentară, Bioeconomia (dezvoltarea economiei circulare), Turismul și identitatea culturală, Localități inteligente și Industria și cercetarea de înaltă tehnologie, ITC și Sănătate. Regiunea este puternic specializată în agricultură, datele Eurostat situând regiunea pe locul 3 în Europa, cu un procent de 20,4% din valoarea adăugată brută a regiunii provenind din acest domeniu.

Cu toate acestea, analiza din cadrul RIS3 2021-2027 evidențiază capacitatea limitată de transfer tehnologic a regiunii, performanțele scăzute de inovare ale firmelor, nivelul scăzut de colaborare dintre mediul de afaceri și cel de cercetare, precum și stadiul incipient de dezvoltare și maturizare al ecosistemului regional de inovare.

Astfel, în cadrul acestui obiectiv specific, în vederea întăririi colaborării dintre mediul de cercetare și industrie, investițiile vor sprijini transferul tehnologic în beneficiul IMM-urilor prin crearea și dezvoltarea entităților de transfer tehnologic în regiune, precum și a serviciilor de suport ale transferului tehnologic (inclusiv servicii pentru inovarea bazată pe design).

¹ Except for a specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

Investițiile vor viza și dezvoltarea infrastructurii de cercetare a organizațiilor de CDI, a IMM-urilor și a întreprinderilor mari (doar în colaborare cu IMM-uri pentru activități de cercetare-inovare) în vederea stimulării activității de cercetare internă de noi produse și servicii (pentru proiectele aflate în stadii de maturitate tehnologică mai mare de TRL3). O atenție deosebită se va acorda finanțării proiectelor de specializare inteligentă ce propun activități de inovare de produs, proces, servicii, inovare organizațională și de model de afaceri. De altfel, promovarea cercetării private și a colaborării între mediul de afaceri și cel de cercetare reprezintă o prioritate a regiunii.

Acțiuni indicative:

- Investiții pentru dezvoltarea capacității de cercetare-dezvoltare-inovare și colaborare cu mediul academic, de afaceri și cu autorități și instituții publice locale/centrale prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante, activități de cercetare-dezvoltare și pregătirea ofertei de cercetare pentru piață și/sau valorificarea rezultatelor cercetării aferente nevoilor identificate în întreprinderi și alte organizații de tip public și privat;
- Sprijinirea transferului tehnologic în beneficiul IMM-urilor prin crearea și dezvoltarea (reabilitarea, modernizarea, extinderea) infrastructurii entităților de transfer tehnologic, dotarea acestora cu utilaje, echipamente, linii pilot, de testare, validare și certificare, tehnologii automatizate și digitale și dezvoltarea și/sau achiziționarea de servicii necesare transferului tehnologic;
- Investiții în activități de cercetare – inovare în IMM-uri (inclusiv microîntreprinderi) pentru proiecte de inovare de produs, proces, servicii, inovare organizațională și de model de afaceri pentru creșterea nivelului de maturitate tehnologică în domeniile de specializare inteligentă.

Pentru acțiunile indicative de mai sus, se va finanța inclusiv participarea în parteneriate și rețele de inovare, în domeniile de specializare inteligentă de la nivel regional.

Acțiunile orientative sprijinite prin PORSM vor fi complementare celor sprijinite la nivel național prin POCIDIF, POTJ, POS, PNS, PNRR, iar la nivel comunitar prin Orizont Europa, PSE, FEA, LIFE, MIE/CEF, InvestEU, ESPON 2030, Interreg Europe și PTD.

Acțiunile indicative au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului, datorită naturii lor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt actorii locali și regionali din cadrul Cvadruplu Helix și anume:

- Mediul de afaceri;
- Mediul academic și de cercetare;
- Autoritățile și instituțiile publice locale și centrale;
- Societatea civilă, adică consumatorii noilor produse și servicii.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Pentru promovarea egalității de gen în cadrul POR Sud Muntenia 2021 – 2027 s-a avut în vedere o abordare orizontală prin care să se realizeze integrarea acestui principiu în toate fazele POR (programare, implementare, monitorizare, raportare și evaluare) la toate nivelurile de guvernare și management, precum și pentru toți actorii implicați. Astfel, în procesul de elaborare a POR SM s-a avut în vedere implicarea autorităților cu responsabilități în domeniul egalității de șanse (precum direcțiile județene ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, diverse ONG-uri reprezentative pentru comunitatea roma și alte categorii dezavantajate, etc.) și care reprezintă interesele grupurilor țintă vizate. Respectarea prevederilor legislației naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, incluziune și non-discriminare va reprezenta o condiție de eligibilitate în cadrul ghidurilor solicitantului. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii și diversității. Astfel, principiul egalității de șanse este un criteriu de selecție a proiectelor, iar potențialii beneficiari de asistență financiară prin POR au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestui principiu.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Nu se are în vedere aplicarea de instrumente teritoriale, acțiunile indicative putând fi implementate pe întreg teritoriul regiunii, atât în zonele urbane cât și în cele rurale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

În cadrul procesului de elaborare a POR SM 2021 – 2027 un rol important este acordat principiului complementarității și realizării de sinergii cu programele finanțate în mod direct de UE, în special cu Interreg Europe și Horizon Europe.

Pentru acțiunile indicative aferente O.S. a(i), se vor încuraja și proiectele comune de inovare inter-regionale, transfrontaliere, internaționale și intersectoriale. Proiectele vor viza crearea de parteneriate și realizarea de activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din EU de câte ori se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

Astfel, în calitate de co-inițitoare a SUERD, România, prin regiunile sale își propune să participe la atingerea obiectivelor și țăntelor SUERD 2021 – 2027. Acțiunile indicative mai sus menționate vor contribui activ la realizarea Planului de Acțiune al SUERD 2021 – 2027, prin contribuția adusă AP 7 (acțiunea 3) și AP 8 (acțiunea 1), ce vizează încurajarea cooperării și schimbul de cunoaștere între IMM-uri, mediul academic, sectorul public și societatea civilă din domeniile de competență din regiunea Dunării pentru inovare și transfer tehnologic.

În ceea ce privește cooperarea transfrontalieră, RSM deține o expertiză bogată datorată implicării beneficiarilor din regiune în programul România – Bulgaria, cu parteneri din cele 8 districte eligibile ale Bulgariei (Dobrich, Silistra, Ruse, Veliko Tarnovo, Pleven, Vratsa, Montana, Vidin).

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării programului și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transfrontalier, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și să fie în conformitate cu politica de coeziune europeană, AM RO-BG va fi invitată să facă parte din CM POR SM.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Lecțiile învățate evidențiază faptul că rezultatele și impactul în zona de specializare inteligentă au întârziat să apară, întrucât ecosistemul regional de inovare este încă în formare. Astfel, nu există suficient potențial pentru utilizarea instrumentelor financiare. Acțiunile indicative propuse sunt menite să contribuie la consolidarea ecosistemului regional de inovare. În consecință, forma de sprijin utilizată va fi grantul nerambursabil.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care micro, mici, medii, mari)	Nr. întreprinderi	0	29
				RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Nr. întreprinderi	0	29
				RCO07	Organizații de cercetare care participă la proiecte de cercetare comune	Organizații de cercetare	0	3

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Prio rity	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measure ment unit	Baseline or referenc e value	Referen ce year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
--------------	-----------------------	------	-----------------------	--------	--------------------	----------------------	------------------------------------	--------------------	------------------	-------------------------	-------------------

1	a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR02	Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare)	Euro	0	2021	25.205.266	Sistem de monitorizare	Acesta a fost calculat pe baza întreprinderilor or sprijinite folosind valorile din perioada 2014-2020.
				RCR03	Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese	Nr. întreprinderi	0	2021	7	Sistem de monitorizare	Acesta a fost calculat pe baza datelor statistice privind inovația IMM-urilor. Ținta este estimată la 25% din ținta RCO02.

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	001 - Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în microîntreprinderi legate direct de activități de cercetare și inovare	4.400.000
				002 - Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în întreprinderi mici și mijlocii (inclusiv centre de cercetare private) legate direct de activități de cercetare și inovare	16.000.000
				003 - Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în întreprinderi mari legate direct de activități de cercetare și inovare	8.000.000
				004 - Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în centre publice de cercetare și de învățământ superior legate direct de activități de cercetare și inovare	32.000.000
				005 - Investiții în active necorporale în microîntreprinderi legate direct de activități de cercetare și inovare	550.000
				006 - Investiții în active necorporale în IMM-uri (inclusiv centre de cercetare private) legate direct de activități de cercetare și inovare	2.000.000
				007 - Investiții în active necorporale în întreprinderi mari legate direct de activități de cercetare și inovare	1.000.000
				008 - Investiții în active necorporale în centre publice de cercetare și de învățământ superior legate direct de activități de cercetare și inovare	4.000.000

				009 - Activități de cercetare și inovare în microîntreprinderi, inclusiv colaborarea în rețea (cercetare industrială, dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate)	550.000
				010 - Activități de cercetare și inovare în IMM-uri, inclusiv colaborarea în rețea	2.000.000
				011 – Activități de cercetare și inovare în întreprinderi mari, inclusiv colaborarea în rețea	1.000.000
				012 - Activități de cercetare și inovare în centre publice de cercetare, în învățământul superior și în centre de competențe, inclusiv colaborarea în rețea (cercetare industrială, dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate)	4.000.000
				028 - Transfer de tehnologie și cooperare între întreprinderi, centre de cercetare și sectorul învățământului superior	5.000.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	01 - Grant	80.500.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
-------------	------	--------------------	--------------------	------	--------------

1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	33 – Nicio orientare teritorială	80.500.000
---	------	----------------------	---	----------------------------------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	03 – Neutralitate de gen	80.500.000

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

2.1.1.1.4. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Reference: point (c) of Article 22(3) CPR

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

2.1.1.1. Specific objective¹ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

OS: a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Digitalizarea în administrația publică

Potrivit Strategiei Europene de Digitalizare, statele membre trebuie să valorifice digitalizarea pentru a realiza o schimbare de paradigmă a modului în care cetățenii și întreprinderile interacționează cu administrația publică. Serviciile publice trebuie să fie pe deplin accesibile online, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități și să beneficieze de instrumente ușor de utilizat, cu standarde ridicate de securitate și confidențialitate și să asigure interoperabilitatea la toate nivelurile de guvernare.

Serviciile publice digitale eficiente sau guvernarea electronică pot oferi o mare varietate de avantaje. Acestea includ mai multă eficiență și economii pentru guverne și întreprinderi, transparență sporită și o participare mai mare a cetățenilor la viața publică. TIC este deja

¹ Except for a specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

utilizat pe scară largă de către organismele guvernamentale, dar guvernarea electronică implică mai mult decât instrumente: implică regândirea organizațiilor și proceselor și schimbarea comportamentului, astfel încât serviciile publice să fie furnizate mai eficient oamenilor. Implementată corect, guvernarea electronică permite cetățenilor, întreprinderilor și organizațiilor să își desfășoare interacțiunile cu administrația publică mai ușor, mai rapid și la costuri mai mici.

Totodată, conform Strategiei Europene pentru Date (SED), volumul în creștere de date industriale și personale, publice și private în Europa, combinat cu schimbarea tehnologică a modului în care datele sunt stocate și prelucrate, va constitui o sursă potențială de creștere și inovație care ar trebui exploatată. Mai mult, cetățenii ar trebui să fie ajutați să ia decizii mai bune pe baza unor informații obținute din date non-personale. UE poate deveni un model de lider pentru o societate abilitată de date pentru a lua decizii mai bune - în afaceri și sectorul public. În acest scop, unul din cei patru piloni ai SED vizează investiții în colectarea de date și consolidarea capacităților și infrastructurilor de găzduire, prelucrare și utilizare a datelor și asigurarea interoperabilității.

În acest context european și național, este nevoie de investiții la nivel regional pentru a crea baza pentru digitalizarea serviciilor publice locale care vor fi furnizate online, într-un mod unitar, asigurând totodată resurse tehnologice pentru dezvoltarea sistemelor informaționale care să fie utilizate în beneficiul autorităților publice locale, cetățenilor și IMM-urilor din regiune.

De asemenea, importanța orașelor în viața socială justifică acțiunile necesare pentru crearea de orașe inteligente. Orașul inteligent trebuie analizat mai puțin prin cantitatea de aplicații IT implementate și mai mult prin optimizarea funcțiilor sale. Ideea de oraș inteligent nu se poate separa de conceptul de e-Guvernare și trebuie să conțină centrarea soluțiilor pe nevoile cetățenilor și companiilor. Totodată, două dintre cele opt domenii de specializare inteligentă, identificate în RIS3 SM vizează acest concept: “Localitățile inteligente” și “TIC”.

RSM era, la momentul 2019, la faza în care se făceau primii pași în implementarea acestui concept. Gradul de urbanizare al regiunii este foarte scăzut, diametral opus mediei UE, un indicator clar al distanței pe care orașele din această regiune trebuie să le parcurgă pentru a implementa acest sistem.

În urma consultărilor avute cu reprezentanții UAT-urilor din regiune, s-a constatat faptul că toate CJ au în implementare/contractare proiecte prin care urmăresc digitalizarea serviciilor publice, cu excepția CJ CL. Situația în cazul municipiilor reședință de județ este puțin diferită, astfel, doar 4 din cele 7 au în derulare proiecte care au ca obiectiv digitalizarea și simplificarea procedurilor administrative.¹ Deși

¹ MRJ-urile care au proiecte de digitalizare sunt: Pitești, Alexandria, Călărași și Slobozia.

majoritatea UAT-urilor nu au multe servicii administrative digitalizate, există și exemple pozitive în acest sens, respectiv orașele Sinaia și Mioveni care furnizează cele mai multe servicii digitalizate destinate cetățenilor (7).

Acțiuni indicative:

- Valorificarea avantajelor digitalizării prin dezvoltarea de servicii pentru siguranța și în beneficiul cetățenilor, al mediului de afaceri și de cercetare și al autorităților și instituțiilor publice locale/centrale, inclusiv asigurarea securității cibernetice și interoperabilității acestora, prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante, precum și prin achiziționarea, dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții și aplicații;
- Întărirea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul digitalizării administrației publice.

Intervențiile sprijinite vor contribui la furnizarea de servicii noi sau îmbunătățite către cetățeni și companii, participând astfel la dezvoltarea inteligentă și transformare economică inovatoare a regiunii. Totodată, se va finanța operațiunea de importanță strategică listată în cadrul Appendix 3 – **“Centrul de Date Regional Sud Muntenia”**.

Acțiunile orientative sprijinite prin PORSM vor fi complementare celor sprijinite la nivel național prin POCIDIF, POTJ, POS, PNS, PNRR, iar la nivel comunitar prin Orizont Europa, Programul Europa Digitală, Digital Innovation and Scale-up Initiative, Mecanismul pentru Interconectarea Europei, Programul Piața Unică, Programul Vamă, Programul Fiscalis, Programul Europa Creativă, Programul Justiție, Programul INTERREG Europe și Programul Transnațional Dunărea.

Acțiunile indicative au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului, datorită naturii lor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Mediul de afaceri;
- Mediul academic și de cercetare;

- Autoritățile și instituțiile publice locale și centrale;
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Pentru promovarea egalității de gen în cadrul POR Sud Muntenia 2021 – 2027 s-a avut în vedere o abordare orizontală prin care să se realizeze integrarea acestui principiu în toate fazele POR (programare, implementare, monitorizare, raportare și evaluare) la toate nivelurile de guvernare și management, precum și pentru toți actorii implicați. Astfel, în procesul de elaborare a POR SM s-a avut în vedere implicarea autorităților cu responsabilități în domeniul egalității de șanse (precum direcțiile județene ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, diverse ONG-uri reprezentative pentru comunitatea roma și alte categorii dezavantajate, etc.) și care reprezintă interesele grupurilor țintă vizate. Respectarea prevederilor legislației naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, incluziune și non-discriminare va reprezenta o condiție de eligibilitate în cadrul ghidurilor solicitantului. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii și diversității. Astfel, principiul egalității de șanse este un criteriu de selecție a proiectelor, iar potențialii beneficiari de asistență financiară prin POR au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestui principiu.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Nu se are în vedere aplicarea de instrumente teritoriale, acțiunile indicative putând fi implementate pe întreg teritoriul regiunii, atât în zonele urbane cât și în cele rurale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

În cadrul procesului de elaborare a POR SM 2021 – 2027 un rol important este acordat principiului complementarității și realizării de sinergii cu programele finanțate în mod direct de UE, în special cu Interreg Europe și Orizont Europa.

Pentru acțiunile indicative aferente O.S. a(ii), se vor încuraja și proiectele comune de inovare inter-regionale, transfrontaliere, internaționale și intersectoriale. Proiectele vor viza crearea de parteneriate și realizarea de activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din EU de câte ori se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

Astfel, în calitate de co-inițitoare a SUERD, România, prin regiunile sale își propune să participe la atingerea obiectivelor și țăntelor SUERD 2021 – 2027. Astfel, acțiunile indicative în cadrul O.S. a (ii) contribuie activ la realizarea Planului de Acțiune al SUERD 2021 – 2027, prin contribuția adusă AP 10, acțiunea 1, ce vizează dezvoltarea capacităților pentru o administrație publică eficientă, eficace și transparentă prin digitalizarea serviciilor publice.

În ceea ce privește cooperarea transfrontalieră, RSM deține o expertiză bogată datorată implicării beneficiarilor din regiune în programul România – Bulgaria, cu parteneri din cele 8 districte ale Bulgariei (Dobrich, Silistra, Ruse, Veliko Tarnovo, Plevne, Vratsa, Montana, Vidin).

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării programului și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transfrontalier, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și să fie în conformitate cu politica de coeziune europeană, AM RO-BG va fi invitată să facă parte din CM POR SM.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Lecțiile învățate ilustrează lipsa de experiență a autorităților publice locale în dezvoltarea proiectelor de digitalizare, precum și lipsa infrastructurii de bază care să permită furnizarea de servicii digitale noi sau îmbunătățite către cetățeni și companii.

Astfel, nu există suficient potențial pentru utilizarea instrumentelor financiare. Acțiunile indicative propuse sunt menite să contribuie la crearea premizelor necesare pentru furnizarea de servicii digitale noi sau îmbunătățite către cetățeni și companii. În consecință, forma de sprijin utilizată va fi grantul nerambursabil.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO14	Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse și procese digitale	Nr. instituții publice	0	5

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR11	Utilizatori de servicii, produse și procese digitale publice noi și optimizate	Utilizatori anuali	0	2021	70.000	Sistem de monitorizare	Ținta a fost stabilită ținând seama doar de utilizatorii suplimentari. Din acest motiv valoarea de bază este 0.

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	016 - Soluții TIC, servicii electronice și aplicații pentru administrația publică	79.847.970

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	01 – Grant	79.847.970

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	33 – Nicio orientare teritorială	79.847.970

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	03 – Neutralitate de gen	79.847.970

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

2.1.1.1.4. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Reference: point (c) of Article 22(3) CPR

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

2.1.1.1. Specific objective¹ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

OS: a(iii) - Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Analiza realizată în cadrul RȚ 2020 ilustrează că unul dintre punctele vulnerabile ale economiei românești derivă dintr-un ritm al transformărilor mai lent decât cel necesar pentru ca RO să depășească statutul de țară mai puțin dezvoltată, având o structură a economiei în care predomină IMM-uri concentrate în domenii cu valoare adăugată mică și specializate în activități cu utilizare intensivă de forță de muncă.

¹ Except for a specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

Se estimează că economia națională se va contracta în urma impactului pandemiei COVID-19, acest lucru afectând puternic competitivitatea regională.

În RSM, tendința de creștere economică este relevată de analiza socio-economică a PDR 2021 - 2027, astfel încât în 2018 PIB-ul regional a atins 23,9 mld. euro, cu o contribuție de 11,7% la PIB-ul național. Analizând în timp, în intervalul 2011 – 2018, economia regiunii a fost caracterizată printr-o evoluție fluctuantă, ușor ascendentă începând cu anul 2014, reflectată în valorile principalilor indicatori de evaluare a creșterii economice.

Întreprinderile au un rol hotărâtor în dezvoltarea economică a RSM, în determinarea potențialului acesteia. Din analiza indicatorilor referitori la activitatea întreprinderilor din regiune se constată, în 2019, o revenire în zona pozitivă, însă cu o stabilitate fragilă care se manifestă diferențiat la nivelul claselor de mărime și al sectoarelor de activitate economică, de la un județ la altul. În 2019, în RSM, existau 66.199 de întreprinderi active în toate sectoarele economice, poziționând regiunea pe locul 4 la nivel național. Ponderea este încă suboptimă pentru competitivitatea economiei regionale. Din întreprinderi 89,48% se încadrează în categoria microîntreprinderilor, 8,83% fac parte din clasa întreprinderilor mici, 1,42% sunt întreprinderi mijlocii și numai 0,27% intră în categoria întreprinderilor mari. Referitor la aria de localizare a IMM-urilor în regiune, acestea se găsesc preponderent în mediul urban, adâncind astfel discrepanțele dintre mediul urban și cel rural.

Disparitățile interjudețene se mențin în continuare, distribuția întreprinderilor active pe sectoare de activitate accentuând dezechilibrele referitoare la concentrarea teritorială a întreprinderilor. De ex., 34% dintre întreprinderile active din sectorul „Servicii” erau localizate în AG, în timp ce județul CL deținea doar 5% dintre acestea. Analizând distribuția întreprinderilor active pe sectoare de activitate și teritorial se relevă o specializare a județelor în industrie, îndeosebi a celor din nordul regiunii și în agricultură în județele din sud.

Între județele regiunii există încă diferențe foarte mari în ceea ce privește gradul de diversificare economică. Astfel, județele cu cel mai mare grad de diversificare economică au fost PH și AG, care au înregistrat cele mai mari ponderi ale numărului de întreprinderi pentru 15 din cele 18 sectoare de activitate. La polul opus, s-au situat IL și GR cu cel mai mic număr de întreprinderi active pentru 6 din domeniile de activitate, fiind astfel județele cu cel mai scăzut grad de diversificare economică. Mai mult, analiza economică din cadrul RIS3 a regiunii evidențiază faptul că exporturile regiunii se fac cu preponderență în sectoare cu intensitate tehnologică medie spre înaltă (industria auto, industrie ce are și cel mai mare potențial de inovare la nivel național și regional și e localizată în Pitești, Mioveni și Titu).

La nivel regional, structurile de sprijinire a afacerilor sunt încă slab dezvoltate și insuficient funcționale, un nr. limitat de IMM-uri fiind localizat în cadrul acestor structuri. În 2019, la nivel național exista un număr de 76 de parcuri industriale, din care 26 (cca. 34%) erau localizate în RSM, ce ocupa astfel locul 1 la nivel național. În ceea ce privește localizarea parcurilor industriale din regiune, mai mult de

jumătate dintre acestea sunt situate în mediul rural, cu o polarizare puternică în nordul regiunii, jud. PH(16). Serviciile oferite de către parcurile industriale sunt concentrate pe oferirea dreptului de folosință asupra infrastructurii, a utilităților și serviciilor necesare desfășurării activității. Incubatoarele de afaceri sunt slab reprezentate, în RSM existând doar două (Pitești și Ploiești).

Capacitatea de inovare a economiei regionale este redusă, analiza indicatorilor Tabloului de Bord 2019 indicând un scor foarte scăzut la nr. firmelor ce inovează intern. În prezent, digitalizarea afectează toate sectoarele economice și alături de cercetare, inovare și conectivitate, contribuie la creșterea competitivității firmelor pe piețele globale, îmbunătățește calitatea vieții, asigură incluziunea socială și determină creștere economică durabilă. Studiile de specialitate arată că accelerarea digitalizării și convergența spre o economie bazată pe tehnologie au un potențial semnificativ de a alimenta noul motor de creștere economică de care are nevoie RO (Mc Kinsey, 2018). Astfel, adoptarea digitalizării va contribui la combaterea lipsei de forță de muncă și la pregătirea economiei și a populației pentru viitoarea transformare a pieței muncii: analizele arată că până la 54% din activități ar putea fi automatizate până în 2030, folosind tehnologie care există deja. Această situație creează pe de-o parte, o oportunitate de creștere a productivității iar, pe de altă parte, provocări legate de tranziția pieței muncii către noi locuri de muncă, datorită nivelului scăzut de competențe digitale al populației.

RSM se confruntă cu aceleași provocări ca și nivelul național în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi, un număr foarte scăzut de firme realizând schimburi electronice de informații, lucrând cu volume mari de date, utilizând tehnologia de tip cloud și realizând vânzări online. Astfel, intervențiile vor viza atât investiții de servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a firmelor, dar și adoptarea de noi soluții și tehnologii ce conduc la inovarea modelului de afaceri.

În cadrul RIS3 un rol important îl are sprijinirea clusterelor ca instrument al creșterii economice durabile. Astfel, în 2014 – 2020, clusterelor au jucat un rol de catalizare și de fertilizare încrucișată a experiențelor sectoriale. Au contribuit semnificativ atât la configurarea parteneriatului regional de tip Cvadruplu Helix, cât și la diseminarea ulterioară a informațiilor și cunoașterii dobândite prin participarea activă în PDA. Sprijinul se va îndrepta și către clusterelor și rețele de afaceri ce mobilizează principalii actori din cadrul ecosistemului antreprenorial de inovare.

Investițiile propuse a fi finanțate doresc să determine creșterea masei critice a întreprinderilor regionale, să le ofere sprijin țintit pentru a crește reziliența acestora pe piață în special pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici, aceste două categorii de firme înregistrând cele mai mici rate de supraviețuire în primii 5 ani de activitate.

Totodată, intervențiile vizează sprijinirea IMM-urilor prin operațiuni care să crească capacitatea lor de a avansa în lanțul valoric prin furnizarea accesului la finanțare, asistență și piețe precum și a accesului la know-how pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de

afaceri. Aceste intervenții vor fi însoțite de investiții în bunuri intangibile, de tipul: metodologii și proceduri de management și producție, de adaptare a noilor tehnologii la fluxurile de producție, dobândirea și utilizarea drepturilor de proprietate intelectuală, utilizarea tehnologiei informației, dezvoltarea competențelor și abilităților legate de utilizarea noilor tehnologii.

În ceea ce privește economia circulară, aceasta este parte componentă a dezvoltării durabile, aducând în prim plan nevoia de optimizare a consumurilor de resurse pentru a preveni, a reduce risipa și a se promova reutilizarea.

Acțiuni indicative:

- Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv în vederea adoptării tehnologiilor și a instrumentelor digitale, în activități specifice economiei circulare, internaționalizării, certificării și omologării produselor și serviciilor, în vederea actualizării tehnologice, ce va conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii;
- Promovarea antreprenoriatului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri și parcurilor industriale, cu posibilitatea de a acorda granturi companiilor localizate în cadrul acestor structuri de afaceri;
- Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare prin sprijinirea clusterelor și rețelelor de afaceri, inclusiv pentru dezvoltarea colaborării interregionale, internaționale și intersectoriale.

Acțiunile orientative sprijinite prin PORSM vor fi complementare celor sprijinite la nivel național prin POCIDIF, POTJ, PODD, POEO, PNS, PNRR, iar la nivel comunitar prin programele Orizont Europa, Piața Unică, Fiscalis, MIE, Invest EU, INTERREG Europe și INTERREG VI-A RO-BG.

Acțiunile indicative au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului, datorită naturii lor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Mediul de afaceri;
- Autoritățile publice locale;
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

Text field [2 000]

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Pentru promovarea egalității de gen în cadrul POR SM 2021 – 2027 s-a avut în vedere o abordare orizontală prin care să se realizeze integrarea acestui principiu în toate fazele POR (programare, implementare, monitorizare, raportare și evaluare) la toate nivelurile de guvernare și management, precum și pentru toți actorii implicați. Astfel, în procesul de elaborare a POR SM s-a avut în vedere implicarea autorităților cu responsabilități în domeniul egalității de șanse (precum direcțiile județene ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, diverse ONG-uri reprezentative pentru comunitatea roma și alte categorii dezavantajate, etc.) și care reprezintă interesele grupurilor țintă vizate. Respectarea prevederilor legislației naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, incluziune și non-discriminare va reprezenta o condiție de eligibilitate în cadrul ghidurilor solicitantului. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii și diversității. Astfel, principiul egalității de șanse este un criteriu de selecție a proiectelor, iar potențialii beneficiari de asistență financiară prin POR au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestui principiu.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Nu se are în vedere aplicarea de instrumente teritoriale, acțiunile indicative putând fi implementate pe întreg teritoriul regiunii, atât în zonele urbane cât și în cele rurale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

În cadrul procesului de elaborare a POR SM 2021 – 2027 un rol important este acordat principiului complementarității și realizării de sinergii cu programele finanțate în mod direct de UE, în special cu Interreg Europe și Horizon Europe.

Pentru acțiunile indicative aferente O.S. a(iii), se vor încuraja și proiectele comune de inovare inter-regionale, transfrontaliere, internaționale și intersectoriale. Proiectele vor viza crearea de parteneriate și realizarea de activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din EU de câte ori se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

Astfel, în calitate de co-inițitoare a SUERD, România, prin regiunile sale își propune să participe la atingerea obiectivelor și țăntelor SUERD 2021 – 2027. Astfel, acțiunile indicative în cadrul O.S. a (iii) contribuie activ la realizarea Planului de Acțiune al SUERD 2021 – 2027, prin contribuția adusă AP 8 – Competitivitatea întreprinderilor (acțiunile 1,2,3,4 și 5) ce vizează încurajarea cooperării și schimbul de cunoaștere între IMM-uri, mediul academic, sectorul public și societatea civilă din domeniile de competență din regiunea Dunării pentru inovare și transfer tehnologic, internaționalizarea IMM-urilor, sprijinirea IMM-urilor pentru a face față provocărilor generate de digitalizare, întărirea colaborării prin intermediul clusterelor, întărirea capacităților de inovare și digitalizare ale IMM-urilor și stimularea aplicării tehnologiilor de IA de către IMM-uri.

În ceea ce privește cooperarea transfrontalieră, RSM deține o expertiză bogată datorată implicării beneficiarilor din regiune în programul România – Bulgaria, cu parteneri din cele 8 districte ale Bulgariei (Dobrich, Silistra, Ruse, Veliko Tarnovo, Plevne, Vratsa, Montana, Vidin).

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării programului și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transfrontalier, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și să fie în conformitate cu politica de coeziune europeană, AM RO-BG va fi invitată să facă parte din CM POR SM.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

APL din RSM au nevoi mari de investiții, dar majoritatea au un istoric de împrumut redus sau deloc și nu pot atrage finanțare comercială pentru proiecte. Astfel, când rata de co-finanțare a APL este mai mare, fie din cauza normelor privind ajutorul de stat fie din cauza proiectelor generatoare de venituri, APL renunță la proiecte sau solicită anularea contractelor de finanțare.

PORSM își propune să stabilească un IF cu alocare estimată de 20 de mil Euro pentru ca APL să optimizeze investițiile, pentru proiectele finanțate în cadrul schemelor de ajutor de stat.

IF se va utiliza pentru implementarea acțiunii indicative *Promovarea antreprenoriatului prin înființarea, dezvoltarea si operaționalizarea incubatoarelor de afaceri și parcurilor industriale, cu posibilitatea de a acorda granturi companiilor localizate în cadrul acestor structuri de afaceri.*

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv investiții productive prin	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care micro, mici, medii, mari)	Nr. întreprinderi	0	179
				RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Nr. întreprinderi	0	179
				RCO15	Capacități create pentru pepinierele de afaceri (inclusiv IMM-uri localizate în parcuri industriale)	Întreprinderi	0	154

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR02	Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi,	Euro	0	2021	152.414.126	Sistem de monitorizare	Luând în considerare întreprinderile sprijinite prin codul 015 și codul 019.

	competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive				instrumente financiare)						
				RCR 18	IMM-uri care utilizează servicii ale unor pepiniere de afaceri după crearea pepinierelor	Nr. întreprinderi	400	2021	508	Sistem de monitorizare	Luând în considerare experiența anterioară în ceea ce privește rata de ocupare și media locurilor create.

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive	020 - Infrastructuri de afaceri pentru IMM-uri (inclusiv parcuri și situri industriale)	40.000.000
				021 - Dezvoltarea comercială și internaționalizarea IMM-urilor, inclusiv investiții productive	150.000.000
				026 - Sprijin pentru clusterelor de inovare, inclusiv între întreprinderi, organizații de cercetare și autorități publice și rețele de afaceri, în primul rând în beneficiul IMM-urilor	5.000.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul	01 - Grant	175.000.000
				05 - Sprijin prin instrumente financiare: Granturi în cadrul unei operațiuni privind instrumentul financiar	20.000.000

			IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive		
--	--	--	---	--	--

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive	33 – Nicio orientare teritorială	195.000.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul	03 - Neutralitate de gen	195.000.000

și întreprinderi dinamice			IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive		
---------------------------	--	--	---	--	--

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

2.1.1.1.4. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Reference: point (c) of Article 22(3) CPR

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

2.1.1.1. Specific objective¹ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

OS: a(iv) - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Specializarea inteligentă are ca argument principal faptul că, prin concentrarea resurselor științifice și conectarea acestora la un număr limitat de activități economice prioritare, regiunile și țările pot deveni mai competitive în economia mondială și se pot menține mai mult pe piața internațională. Acest tip de specializare permite regiunilor să profite de avantajele de scară, de specificul domeniilor de aplicare și de efectele colaterale generate în procesele de producere și folosire a cunoașterii - care sunt factori determinanți importanți ai productivității.

Specializarea inteligentă abordează problema critică de identificare a priorităților și a deciziilor de alocare a resurselor, oferind posibilitatea mediului antreprenorial să demonstreze și să propună domenii cu potențial pentru dezvoltarea regională viitoare, prin mecanismul de descoperire antreprenorială.

MDA implementat la nivelul RSM s-a desfășurat în baza Metodologiei elaborate de JRC și a implicat o mare varietate de actori din ecosistemul regional, abordând conceptul Cvadruplu Helix. Această abordare este una de “bottom-up” și urmărește identificarea unor idei de proiecte inovatoare, care să contribuie la creșterea competitivității regiunii.

Astfel, în perioada 2016-2017 la nivelul regiunii s-au organizat 6 focus grupuri, câte unul pentru fiecare domeniu de specializare inteligentă. PDA a avut ca scop validarea domeniilor de specializare inteligentă pentru realizarea Documentului Cadru și a rezultat a fi unul de învățare, de îmbunătățire a competențelor pentru toți actorii implicați și a contribuit la revizuirea RIS3.

În anul 2019 - 2020, PDA a fost reluat și implementat cu sprijinul JRC, organizându-se de asemenea, focus grupuri pentru toate domeniile de specializare inteligentă, ce au avut drept scop actualizarea RIS3.

¹ Except for a specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

Pentru ca PDA să funcționeze, este foarte important ca actorii din Cvadruplu Helix să fie capabili să identifice oportunități care să valorifice avantajele competitive ale regiunii și să dezvolte proiecte inovative. În urma experienței din perioada anterioară de programare, în ceea ce privește procesul de specializare inteligentă, s-a remarcat faptul că atelierele de descoperire antreprenorială au declanșat și facilitat un proces mai sistematic de învățare organizațională, ceea ce constituie o bază pentru continuarea eforturilor instituționale de sprijinire a actorilor regionali, parte din Cvadruplu Helix implicați în PDA.

Astfel, acțiunea pentru dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor, organizațiilor CDI, entităților implicate în PDA va viza activități de instruire și sprijin pentru dezvoltarea de proiecte și schimb de experiență, legate de stimularea inovării în regiune, specializare inteligentă și de facilitare a interacțiunii între actori. Aceste activități vor contribui la creșterea diseminării de cunoștințe și va permite reluarea procesului de descoperire antreprenorială și în perioada 2021-2027.

PDA desfășurat continuu va implica o comunicare strânsă și periodică, capabilă să strângă laolaltă toți actorii relevanți din sectoarele cu potențial de specializare, să crească încrederea și să asigure o coerență a PDA și gestionarea eficientă a RIS3.

În procesul de tranziție industrială un rol important revine tuturor actorilor din Cvadruplu Helix (IMM-uri, universități și organizații de CDI, autorități publice și societatea civilă), care vor avea nevoie să își actualizeze competențele digitale, de inovare și specifice tranziției industriale. În acest sens, intervențiile vor viza și activități de instruire în inovare, competențe digitale și specifice tranziției industriale. Astfel, investițiile din cadrul acestui obiectiv specific se vor îndrepta spre sprijinirea dezvoltării competențelor și abilităților pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat la nivelul IMM-urilor din domeniile regionale de specializare inteligentă.

Structura partenerială RIS 3 SM cuprinde și CRI care este o structură consultativă, fără personalitate juridică, coordonat de către ADR și are rolul de avizare și monitorizare a RIS3 a RSM. CRI are în componența sa, reprezentanți ADRSM, institutelor de cercetare-dezvoltare, institutelor de învățământ superior de stat, acreditate sau structuri de cercetare-dezvoltare ale acestora, institutelor, centrelor sau stațiunilor de cercetare-dezvoltare ca instituții publice ori de drept public din RSM și regiunea București-Ilfov, ai clusterelor, entităților de transfer tehnologic, companiilor mijlocii și mari care au activitate de CDI, patronatelor care își desfășoară activitatea în domeniile competitive ale RSM, precum și ai CJ.

Dat fiind că asigurarea structurii instituționale de guvernanta a RIS3 este condiție favorizantă pentru următoarea perioadă de programare 2021-2027, investițiile se vor concentra și asupra activității de creștere a capacității administrative a structurii de guvernare regională în vederea atingerii obiectivelor stabilite pentru gestionarea și monitorizarea RIS3.

Acțiunea va contribui la buna guvernare a strategiei de specializare și implicarea activă a structurilor de parteneriat regional în cadrul proceselor de planificare, implementare, monitorizare, evaluare și revizuire a RIS3 și a MDA, având drept obiectiv să stimuleze inovarea pentru a face regiunea competitivă la nivel internațional.

Acțiuni indicative:

- Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor / universităților și organizațiilor de CDI / autorităților publice/entităților implicate în PDA pentru specializare inteligentă;
- Dezvoltarea competențelor și abilităților pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat la nivelul IMM-urilor din domeniile regionale de specializare inteligentă;
- Dezvoltarea abilităților personalului din instituțiile de cercetare și învățământ superior pentru a crește fezabilitatea comercială și relevanța pentru piață a proiectelor de cercetare, precum și capacitatea de a lua parte la procese de tip open innovation;
- Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea RIS3 și a MDA.

În conformitate cu prevederile art 6, litera d din *Regulamentul (UE) 2021/1058 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune*, proiectele finanțate vor include activități de informare, comunicare și studii.

Acțiunile orientative sprijinite prin PORSM vor fi complementare celor sprijinite la nivel național prin POCIDIF, POS, POEO, POAT, PNS, iar la nivel comunitar prin programele EURATOM, Europa Digitală, LIFE, INTERREG Europa, Dunărea și ERASMUS+.

Acțiunile indicative au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului, datorită naturii lor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- IMM-uri;
- Mediul academic și de cercetare;
- Autoritățile publice locale;
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Pentru promovarea egalității de gen în cadrul POR SM 2021 – 2027 s-a avut în vedere o abordare orizontală prin care să se realizeze integrarea acestui principiu în toate fazele POR (programare, implementare, monitorizare, raportare și evaluare) la toate nivelurile de guvernare și management, precum și pentru toți actorii implicați. Astfel, în procesul de elaborare a POR SM s-a avut în vedere implicarea autorităților cu responsabilități în domeniul egalității de șanse (precum direcțiile județene ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, diverse ONG-uri reprezentative pentru comunitatea roma și alte categorii dezavantajate, etc.) și care reprezintă interesele grupurilor țintă vizate. Respectarea prevederilor legislației naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, incluziune și non-discriminare va reprezenta o condiție de eligibilitate în cadrul ghidurilor solicitantului. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii și diversității. Astfel, principiul egalității de șanse este un criteriu de selecție a proiectelor, iar potențialii beneficiari de asistență financiară prin POR au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestui principiu.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Nu se are în vedere aplicarea de instrumente teritoriale, acțiunile indicative putând fi implementate pe întreg teritoriul regiunii, atât în zonele urbane cât și în cele rurale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

În cadrul procesului de elaborare a POR SM 2021 – 2027 un rol important este acordat principiului complementarității și realizării de sinergii cu programele finanțate în mod direct de UE, în special cu Interreg Europe și Horizon Europe.

Pentru acțiunile indicative aferente O.S. a(iv), se vor încuraja și proiectele comune de inovare inter-regionale, transfrontaliere, internaționale și intersectoriale. Proiectele vor viza crearea de parteneriate și realizarea de activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din EU de cate ori se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

Astfel, în calitate de co-inițatoare a SUERD, România, prin regiunile sale își propune să participe la atingerea obiectivelor și țătelor SUERD 2021 – 2027. Astfel, acțiunile indicative în cadrul O.S. a (iv) contribuie activ la realizarea Planului de Acțiune al SUERD 2021 – 2027, prin contribuția adusă AP 7 - Societatea Cunoașterii (acțiunea 3), ce vizează cooperarea dintre universități, mediul de cercetare și IMM-uri pentru dezvoltarea în comun de curiculă în interes reciproc precum și AP 9 – Oameni și abilități (acțiunea 6), ce vizează dezvoltarea de cunoștințe, abilități și competențe avansate.

În ceea ce privește cooperarea transfrontalieră, RSM deține o expertiză bogată datorată implicării beneficiarilor din regiune în programul România – Bulgaria, cu parteneri din cele 8 districte ale Bulgariei (Dobrich, Silistra, Ruse, Veliko Tarnovo, Plevn, Vratsa, Montana, Vidin).

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării programului și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transfrontalier, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și să fie în conformitate cu politica de coeziune europeană, AM RO-BG va fi invitată să facă parte din CM POR SM.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Lecțiile învățate evidențiază faptul că rezultatele și impactul în zona de specializare inteligentă au întârziat să apară, întrucât ecosistemul regional de inovare este încă în formare. Astfel, nu există suficient potențial pentru utilizarea instrumentelor financiare. Acțiunile indicative propuse sunt menite să contribuie la consolidarea ecosistemului regional de inovare. În consecință, forma de sprijin utilizată va fi grantul nerambursabil.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO16	Participarea părților interesate instituționale la procese de descoperire antreprenorială	Participări ale părților interesate instituționale	15	30
				RCO101	IMM-uri care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat	Întreprinderi	25	245

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priorit y	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measure ment unit	Baseline or referenc e value	Referen ce year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
1. O regiune competitivă prin inovare , digitalizare și întreprinderi dinamice	a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR98	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: competențe tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	Persoane	0	2021	196	Sistem de monitorizare	Se estimează că o persoană pentru fiecare întreprindere este implicată în instruire și 80% din personalul instruit reușește să finalizeze instruirea.

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	023 - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, antreprenoriat și adaptabilitatea întreprinderilor la schimbare	5.000.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	01 - Grant	5.000.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat	33 – Nicio orientare teritorială	5.000.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	FEDR	Mai puțin dezvoltată	a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat	03 – Neutralitate de gen	5.000.000

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

2.1.1.1.4. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Reference: point (c) of Article 22(3) CPR

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

2.1. Priorities other than technical assistance

2.1.1. Title of the priority – Prioritatea 2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to social innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived persons under the specific objective set out in point (m) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation*
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived persons under the specific objective set out in point (l) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation ¹
☐ This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation
☐ This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

¹ In case resources under the specific objective set out in point (l) of Article 4(1) ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) ESF+ Regulation.

* If marked go to section 2.1.1.2.

2.1.1.1. Specific objective¹ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

OS: b(i) - Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

2.1.1.1.1. *Interventions of the Funds*

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Deși România a depus eforturi pentru a spori eficiența energetică a fondului său de clădiri publice și private, rezidențiale și nerezidențiale, rămâne în continuare un segment considerabil al fondului de clădiri existent, ce va trebui renovat până în anul 2050, pentru a îndeplini obiectivele de eficiență energetică stabilite în directivele europene.

Conform SNRTL la nivel național, consumul final de energie în clădiri reprezintă 42% din totalul consumului final de energie, din care 34% reprezintă clădiri rezidențiale, iar restul (aproximativ 8%) clădiri comerciale și publice. Sectorul rezidențial are cea mai mare pondere a consumului de energie (aproximativ 81%), în timp ce toate celelalte clădiri la un loc (birouri, școli, spitale, și alte clădiri nerezidențiale) reprezintă restul de 19% din consumul total de energie finală. SNRTL menționează că în sectorul rezidențial consumul final de energie a scăzut cu 8,4%, de la 8,10 Mtep la 7,42 Mtep, trend de scădere ce se menține și datorită implementării intervențiilor pentru creșterea eficienței energetice la nivelul clădirilor și scăderea emisiilor de GES.

În regiunea Sud Muntenia, în conformitate cu datele RPL2011 (ultimele date statistice disponibile), numărul total al locuințelor convenționale situate în clădiri rezidențiale aflate în proprietate privată particulară se cifrează la 1.320.327, în care locuiau 3.090.570 de persoane. Din acest total, 968.433 erau locuințe convenționale **situate în case individuale aflate în proprietate privată particulară** și care erau locuite de 2.327.667 persoane (**74,21% din populația regiunii**). În același timp, 328.900 erau locuințe situate în blocuri de apartamente aflate în proprietate privată particulară, acestea fiind locuite de 715.160 persoane (22,80% din populația regiunii).

¹ Except for a specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

Majoritatea caselor de locuit individuale au fost construite între 1940-1980, au în medie o suprafață de 50 mp și peste 80% sunt locuite de proprietari.

În regiune, 90% din clădirile rezidențiale au fost construite înainte de 2000 și majoritatea au o lipsă parțială sau totală de izolație termică, tehnologie și materiale învechite în uși și ferestre, lipsă de protecție solară pe fețele sudice și de apus, utilizarea inadecvată a potențialului solar ridicat din regiune și întreținerea inadecvată a sistemelor de încălzire / climatizare.

În scopul atingerii obiectivelor SNRTL, în RSM, în perioada 2017-2020 au fost reabilite termic, prin PNDL, un număr de 243 clădiri publice (școli, dispensare, sedii administrative), din care 209 în mediul rural. Distribuția teritorială a fost: 20 în AG, 66 în CL, 26 în DB, 24 în GR, 35 în IL, 31 în PH și 41 în TR.

Prin POR 2014-2020 urmează a fi reabilite termic 2492 apartamente (17,54% din alocarea financiară pentru RSM). Distribuția teritorială a apartamentelor în curs de reabilitare prin POR 2014-2020 este: 147 în AG, 892 în DB, 683 în GR și 770 în PH. Tot prin POR 2014-2020 vor fi reabilite termic 48 de clădiri publice.

RSM deține un patrimoniu important de clădiri publice clasate drept monumente istorice, a căror reabilitare termică este necesar să includă și activități de renovare pentru consolidarea acestora, pentru prevenirea riscului în caz de cutremur. Acest tip de clădiri nu au fost eligibile a fi finanțate în perioada anterioară de programare.

OS b(i) al POR SM 2021-2027 va contribui la SNRTL prin finanțarea lucrărilor de eficientizare energetică a clădirilor catalogate în strategie de tip:

- A. Clădiri rezidențiale, cu mai multe apartamente, existente;
- B. Clădiri unifamiliale (individuale) existente;
- C. Clădiri sociale, de sănătate și ale instituțiilor de învățământ;
- D. Clădiri de birouri (sedii administrative aparținând autorităților și instituțiilor publice locale.

Pentru a atinge o clasă energetică A, pentru tipurile de clădiri menționate și respectând recomandările din RWS și din SNRTL, se vor finanța atât pachetul mediu de renovare –P2-renovare aprofundată, pentru a se evita realizarea de lucrări care vor trebui refăcute ulterior sau înlocuite pentru a răspunde cerințelor viitoare NZEB, și cu o utilizare minimă a soluțiilor de energie din surse regenerabile, cât și pachetul maximal de renovare - Pachetul P3-standard de renovare aprofundată sau NZEB, inclusiv toate opțiunile privind energia din surse

regenerabile, cum ar fi panouri fotovoltaice pe acoperiș, prepararea apei calde menajere cu ajutorul energiei solare sau pompe de căldură geotermale. Pentru clădirile unifamiliale (individuale) existente se va permite și finanțarea pachetului minimal P1 pentru a se îndeplini reglementările tehnice naționale privind performanța energetică a clădirilor, adică aproape de clasa C din CPE conform reglementărilor tehnice în vigoare.

Vor avea prioritate la finanțare:

- clădirile de tip C (clădiri și locuințe sociale, de sănătate și ale instituțiilor de învățământ);
- clădirile cu performanță energetică cea mai scăzută, stabilită în baza unui audit energetic;
- clădirile cu anul de construcție înainte de 2000 (sau durată de viață de mai mare de 20 de ani de la data construcției);
- clădirile publice ce au documentații tehnice pregătite cu sprijinul inițiativei ELENA, ce este menționată în RWS și promovată de BEI și CE.

Va fi încurajată utilizarea soluțiilor ecologice de izolare (ex. acoperișuri verzi, pereți verzi, etc.).

Lucrările de izolare termică vor fi făcute conform cu SNRTL și cu normativele în vigoare la data elaborării documentației tehnico economice (certificatul energetic al clădirii și altele). Auditul energetic va fi realizat înainte, dar și la terminarea lucrărilor de reabilitare termică.

Acțiunile strategice, privind eficiența energetică și GES, vor trebui să fie în conformitate cu strategiile și documentele de planificare de la nivel regional/national, dar și cu PAED/PIEE/SIDU pentru 2030, realizate la nivelul municipiilor și orașelor. Pentru perioada 2021-2030, au fost elaborate 30 (PIEE/PAED), restul de 18 fiind în curs de actualizare. În cadrul acestor planuri sunt prevăzute măsuri ce vor contribui la îndeplinirea țintei de 30,7% pentru ponderea globală a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, până în 2030 pentru RO, în conformitate cu PNIESC 2021-2030. Mai mult, în RSM au fost elaborate Planuri de menținere a calității aerului, cu orizont 2050, în scopul scăderii sau menținerii concentrațiilor de poluanți în atmosferă, prin măsuri și scenarii corespunzătoare, conform Legii 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător. Aceste planuri propun scenarii ce au rolul de a reduce poluarea în regiune, de a proteja sănătatea persoanelor și totodată de a menaja fațadele construcțiilor. În plus, acțiunile vor contribui la obiectivul național al PNIESC (și al SNRTL), care constă în reducerea gradului de sărăcie energetică și protecția consumatorului vulnerabil.

Acțiuni indicative:

- Investiții în clădirile publice, inclusiv în monumente istorice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități conexe (consolidarea în funcție de riscurile identificate, sistemele de prevenire a incendiilor, etc.) și măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie;
- Investiții în clădirile rezidențiale (inclusiv locuințe individuale și sociale) în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități conexe (consolidarea în funcție de riscurile identificate, sistemele de prevenire a incendiilor, etc.) și măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie;
- Întărirea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul eficienței energetice.

Activitățile conexe (consolidarea în funcție de riscurile identificate, sistemele de prevenire a incendiilor, etc.) vor reprezenta maxim 30% din valoarea proiectului.

ADR SM va sprijini potențialii beneficiari din regiune, în procesul de pregătire a documentațiilor aferente proiectelor de investiții, pentru îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice, din mediul urban și rural, implementând facilitatea ELENA.

Pentru investițiile ce vor fi pregătite de APL, cu ajutorul facilității ELENA, ce vor viza clădirile publice sau rezidențiale, se vor deschide apeluri de proiecte non competitive.

Acțiunile indicative propuse sunt complementare cu cele propuse pentru 2021-2027, prin programele naționale (PODD, POS, POTJ, PNRR, PNS) și comunitare (ELENA, LIFE, PTD, FEEE, URBACT, Interreg Europe, InvestEU).

Aceste acțiuni indicative vor contribui la îndeplinirea măsurilor prioritare din PDR 2021-2027.

Acțiunile indicative au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului, datorită naturii lor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Autoritățile și instituțiile publice locale;
- Mediul academic și de cercetare;
- Unități educaționale, sanitare și de asistență socială;

- Mediul de afaceri;
- Populația municipiilor, orașelor și comunelor.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Pentru promovarea egalității de gen în cadrul POR SM 2021 – 2027 s-a avut în vedere o abordare orizontală prin care să se realizeze integrarea acestui principiu în toate fazele POR (programare, implementare, monitorizare, raportare și evaluare) la toate nivelurile de guvernare și management, precum și pentru toți actorii implicați. Astfel, în procesul de elaborare a POR SM s-a avut în vedere implicarea autorităților cu responsabilități în domeniul egalității de șanse (precum direcțiile județene ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, diverse ONG-uri reprezentative pentru comunitatea roma și alte categorii dezavantajate, etc.) și care reprezintă interesele grupurilor țintă vizate. Respectarea prevederilor legislației naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, incluziune și non-discriminare va reprezenta o condiție de eligibilitate în cadrul ghidurilor solicitantului. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii și diversității. Astfel, principiul egalității de șanse este un criteriu de selecție a proiectelor, iar potențialii beneficiari de asistență financiară prin POR au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestui principiu.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Nu se are în vedere aplicarea de instrumente teritoriale, acțiunile indicative putând fi implementate pe întreg teritoriul regiunii, atât în zonele urbane cât și în cele rurale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

În cadrul procesului de elaborare a POR SM 2021 – 2027 un rol important este acordat principiului complementarității și realizării de sinergii cu programele finanțate în mod direct de UE, în special cu Interreg Europe și Horizon Europe.

Pentru acțiunile indicative aferente O.S. b(i), se vor încuraja și proiectele comune inter-regionale, transfrontaliere, internaționale și intersectoriale, privind eficiența energetică și consolidarea capacităților administrative ale orașelor și municipalităților pentru a facilita dezvoltarea locală și regională. Proiectele vor viza crearea de parteneriate și realizarea de activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din EU de câte ori se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

Astfel, în calitate de co-inițatoare a SUERD, România, prin regiunile sale își propune să participe la atingerea obiectivelor și țăintelor SUERD 2021 – 2027. Acțiunile indicative mai sus menționate vor contribui activ la realizarea Planului de Acțiune al SUERD 2021 – 2027, prin contribuția adusă la AP 2 - Energie Durabilă, acțiunea 2, ce vizează promovarea eficienței energetice și a utilizării energiei regenerabile în clădiri și sisteme de încălzire, inclusiv încălzire și răcire urbană și instalații combinate de căldură și energie electrică și la AP 10 - Capacitate instituțională și cooperare, acțiunea 8, ce vizează consolidarea capacităților administrative ale orașelor și municipalităților pentru a facilita dezvoltarea locală și regională.

În ceea ce privește cooperarea transfrontalieră, RSM deține o expertiză bogată datorată implicării beneficiarilor din regiune în programul România – Bulgaria, cu parteneri din cele 8 districte eligibile ale Bulgariei (Dobrich, Silistra, Ruse, Veliko Tarnovo, Pleven, Vratsa, Montana, Vidin).

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării programului și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transfrontalier, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și să fie în conformitate cu politica de coeziune europeană, AM RO-BG va fi invitată să facă parte din CM POR SM.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

PORSM va oferi împrumuturi parțial subvenționate, combinate cu granturi, pentru a sprijini eficiența energetică în locuințe individuale. Instrumentul financiar își propune să abordeze reticența investitorilor privați față de astfel de investiții.

PORSM va contribui la creșterea gradului de conștientizare privind beneficiile investițiilor prin IF în eficiența energetică și creșterea apetitului pentru astfel de investiții.

Costul ridicat al îmbunătățirilor eficienței energetice a descurajat până acum investițiile private, prin urmare, sprijinul financiar public și conștientizarea sunt considerate necesare pentru a sprijini eficiența energetică și pentru a obține beneficiile socio-economice aferente. În principiu, se are în vedere utilizarea IF pentru implementarea acțiunii indicative privind *Investiții în clădirile rezidențiale (inclusiv locuințe individuale și sociale) în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie*. Se estimează alocarea a 50 de mil euro pentru acest IF.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO18	Locuințe cu o performanță energetică îmbunătățită	Nr. locuințe	0	1.108
				RCO19	Clădiri publice cu o performanță energetică îmbunătățită	Mp	0	229.447

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR26	Consum anual de energie primară (din care: al locuințelor, clădirilor publice, întreprinderilor etc.)	Mwh/an	106.120	2020	42.348	Sistem de monitorizare	Valoarea de bază și ținta sunt estimate pe baza valorilor înregistrate în perioada 2014-2020.

	efect de seră			RCR29	Emisii de gaze cu efect de seră estimate	Tone CO ₂ eq/an	20.424	2020	7.637	Sistem de monitoriza re	Valoarea de bază și ținta sunt estimate pe baza valorilor înregistrate în perioada 2014-2020.
--	------------------	--	--	-------	--	-------------------------------	--------	------	-------	-------------------------------	---

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	FEDR	Mai puțin dezvoltată	b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	041 - Renovarea fondului locativ existent în vederea creșterii eficienței energetice, proiecte de demonstrare și măsuri de sprijin	60.000.000
				044 - Renovarea în vederea creșterii eficienței energetice sau măsuri de eficiență energetică legate de infrastructurile publice, proiecte de demonstrare și măsuri de sprijin	144.344.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	FEDR	Mai puțin dezvoltată	b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	01- Grant	154.344.000
				05 – Sprijin prin instrumente financiare: granturi în cadrul unei operațiuni de instrument financiar	50.000.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	FEDR	Mai puțin dezvoltată	b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	33 – Nicio orientare teritorială	204.344.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	FEDR	Mai puțin dezvoltată	b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	03 – Neutralitate de gen	204.344.000

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

2.1.1.1.4. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Reference: point (c) of Article 22(3) CPR

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

2.1.1.1. Specific objective¹ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

OS: b(vii) - Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Protecția biodiversității alături de cea a naturii reprezintă un factor deosebit de important pentru dezvoltarea durabilă a regiunilor, pentru ca acestea să aibă orașe prietenoase cu mediul. Recentele măsuri de limitare a deplasării persoanelor din cauza pandemiei de COVID-19 au arătat valoarea spațiilor urbane verzi pentru bunăstarea fizică și mentală. Deși protecția anumitor spații verzi urbane a crescut, spațiile verzi

¹ Except for a specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

pierd adesea competiția pentru teren, întrucât ponderea populației care trăiește în zonele urbane continuă să crească. Strategia UE privind Biodiversitatea 2030 urmărește inversarea acestor tendințe și stoparea pierderii ecosistemelor urbane verzi.

Pentru a readuce natura înapoi în orașe și a recompensa acțiunile comunitare, CE face apel la orașele europene de cel puțin 20 000 de locuitori să elaboreze planuri ambițioase de înverzire urbană până la sfârșitul anului 2021. Planurile ar trebui să includă măsuri de creare a unor păduri, parcuri și grădini urbane bogate în biodiversitate și accesibile, acoperișuri și ziduri verzi, străzi pe care sunt plantați copaci, pajiști și păduri urbane. Acestea ar trebui, să contribuie la îmbunătățirea conexiunilor dintre spațiile verzi.

În orașe și zone urbane, beneficiile potențiale derivate din infrastructura verde-albastră pot include atenuarea efectelor insulelor de căldură urbane, reducerea riscului de inundații, furnizarea de opțiuni de transport durabile și îmbunătățirea sănătății și a bunăstării.

În RO, situația spațiilor verzi urbane este mult sub nivelul standardelor europene, media fiind de doar 21,57 mp/locuitor, din cauza diminuării suprafeței acestora în ultimii 15 ani. Ținând cont că norma OMS este de 50 mp/locuitor, iar standardele UE prevăd 26 mp/loc., CE a tras unele semnale de alarmă în legătură cu orașele poluate din RO care nu îndeplinesc acest criteriu.

La nivelul RSM suprafața spațiilor verzi din zonele urbane reprezintă 2894 ha (2019), adică 10,74% din suprafața totală existentă la nivel național. Suprafața medie a spațiilor verzi urbane amenajate pe cap de loc. este de 21,24 mp/loc, fiind apropiată de media națională. Adâncind analiza, amplasarea spațiilor verzi în municipiile și orașele RSM se prezintă astfel: PH - 34% (984 ha), AG – 21,49 (622 ha), TR – 12,30% (356 ha), CL – 11,02% (319 ha), DB – 9,54% (276 ha), IL – 9,23% (267 ha) și GR – 2,42% (70 ha).

Comparativ cu anul 2011, suprafața spațiilor verzi a crescut cu 30,83%, respectiv 682 ha (din care 263 ha în PH și 208 ha în AG). Pentru a atinge ținta de 26 mp/loc, suprafața totală a spațiilor verzi amenajate din mediul urban ar trebui să ajungă la 3542 ha (în raport cu populația domiciliată în mediul urban în 2019).

Conform INS, în RO, doar 6 dintre MRJ îndeplinesc cerința de 26 de mp de spațiu verde pentru fiecare locuitor. În RSM, Calarasi este singurul MRJ care depășește cu puțin limita impusă, având 26,27 mp/loc.

În conformitate cu prevederile Directivei nr. 1999/22/CE privind animalele sălbatice din grădini zoologice, rolul grădinilor zoologice este acela de a proteja fauna sălbatică și de a conserva biodiversitatea. În RO, prin L. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările și completările ulterioare, grădinile zoologice sunt definite ca fiind *spații verzi publice de folosință specializată, în scopul promovării și conservării biodiversității și pentru a furniza mijloace de educație, informare și petrecere a timpului liber, în relație cu prezentarea și conservarea vieții sălbatice*. Pe teritoriul RSM există 4 grădini zoologice localizate în Călărași, Târgoviște, Pitești, Ploiești, care însumează o suprafață de 26 ha spații verzi și adăpostesc 369 de specii. În ultimii 10 ani o singură grădină zoologică (Călărași) a beneficiat de reabilitare, modernizare din fonduri europene pentru 10% din suprafața de spațiu verde deținută. În 2019

cele 4 grădini au fost vizitate de cca. 1 mil de persoane. Vizitarea unei grădini zoologice are un efect benefic asupra populației, în special asupra copiilor, dezvoltându-le acestora interesul atât pentru lumea animalelor, cât și pentru habitatul în care acestea viețuiesc.

Potrivit SDTR, OMS recomandă ca spațiile verzi la nivel urban, unde să se poată face și activități sportive, să fie la cel puțin 15 min de mers pe jos de zonele de locuit. Din păcate, procesele de retrocedare a spațiilor verzi dintre blocuri, urmate de construirea intensă în orase, concomitent cu invadarea spațiului public și a spațiilor verzi cu mașini pentru care nu există locuri de parcare, au dus la diminuarea drastică a spațiilor verzi, cu precădere în marile ansambluri de locuit.

În acest sens, sunt necesare investiții la nivel regional în crearea și extinderea spațiilor verzi urbane, care au o contribuție importantă la epurarea chimică a atmosferei și la atenuarea poluării fonice.

IVA reprezintă soluții proiectate care imită natura, conectând funcțiile hidrologice urbane (infrastructură albastră) și spațiile verzi (infrastructură verde) permeabile, cu beneficii de proiectare și planificare urbană mai largi, generând valoare socială și de mediu pentru zonele vizate, abordând în același timp provocările creșterii urbane și schimbările climatice.

Investițiile în IVA vor viza lucrări, servicii și facilități privind riscul de inundații, poluarea și atenuarea impactului schimbărilor climatice și care în același timp să ofere servicii ecosistemice suplimentare (îmbunătățirea calității apei și a aerului, reținerea carbonului, activități recreative, răcire urbană, reducerea poluării fonice, creșterea biodiversității și valori recreative adăugate).

Acțiuni indicative:

- Realizarea/amenajarea/dotarea de parcuri și grădini publice, inclusiv „parcuri de buzunar”, păduri urbane, grădini botanice, zone verzi existente (de ex. grădini zoologice) care ar putea fi reabilitate ca și IVA;
- Sisteme urbane durabile de drenaj, inclusiv, dar fără a se limita la pavaje permeabile, acoperișuri și pereți verzi; câmpie mlăștinoasă, iazuri de retenție, zone umede construite folosind soluțiile bazate pe natură;
- Colectarea apei pluviale și realizarea de bazine de retenție sau alte forme de stocare a apei pentru gestionarea inundațiilor și a secetei;
- Îmbunătățirea calității apei prin realizarea de insule plutitoare/zone umede plutitoare/grădini plutitoare în râuri/lacuri/pâraie existente;
- Amenajarea terenurilor slab utilizate sau abandonate prin aducerea terenului la starea inițială în vederea refacerii ecosistemului sub formă de spații verzi naturale și semi-naturale urbane (păduri, tufișuri, pajiști, zone umede (mlăștini), lacuri și râuri/pâraie, zone stâncoase etc.);
- Împădurirea și reîmpădurirea zonelor expuse la alunecări de teren care înconjoară orașele și sunt localizate în intravilanul localităților;

- Crearea de coridoare verzi – albastre prin:

- reabilitarea, regularizarea, dragarea și amenajarea râurilor, lacurilor și canalelor, inclusiv a malurilor acestora. Măsurile ar putea include lucrări pentru managementul sedimentelor din amonte, reținerea/îndepărtarea elementelor mari din plastic, realizarea de terasamente naturale pentru managementul și protecția împotriva inundațiilor, retragerea controlată a apelor care creează noi spații și infrastructura pentru utilizarea activă a malurilor de apă pentru pietoni, bicicliști, activități educaționale etc. și crearea spațiilor de biodiversitate;
 - realizarea de străzi, treceri/pasarele pentru pietoni/bicicliști, trasee de ciclism/pietonale, „ecoducte”, spații verzi de-a lungul drumurilor, liniilor de cale ferată/tramvai, etc. folosind soluții tehnice bazate pe natură;
 - conversia/reabilitarea coridoarelor de transport abandonate/dezafectate (linii de cale ferată) în căi de acces permeabile/piste de biciclete, combinate cu refugii.
- Amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică, inclusiv a facilităților/infrastructurii de acostare pentru nave turistice fluviale;
- Întărirea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul planificării și dezvoltării infrastructurii verzi-albastre;
- Elaborarea Planurilor pentru infrastructura verde-albastră.

Investițiile pot fi realizate atât în zona urbană cât și în zona rurală.

Menționăm că pentru toate acțiunile indicative de mai sus se va finanța și infrastructura edilitară și de siguranță (de ex. iluminat public), precum și soluții inteligente integrate pentru asigurarea siguranței și conectivității.

Acțiunile indicative sprijinite prin PORSM vor fi complementare celor sprijinite la nivel național prin PODD, POTJ, PNS, PAP, PNRR, iar la nivel comunitar prin LIFE, Orizont Europa, InvestEU, Fondul pentru Inovare, FEA, PSE, Interreg Europe, Interreg VI A RO-BG și PTD.

Acțiunile indicative au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului, datorită naturii lor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Principalele grupuri țintă sunt:

- autoritățile și instituțiile publice locale și centrale;
- mediul de afaceri;
- populația municipiilor, orașelor și comunelor.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Pentru promovarea egalității de gen în cadrul POR SM 2021 – 2027 s-a avut în vedere o abordare orizontală prin care să se realizeze integrarea acestui principiu în toate fazele POR (programare, implementare, monitorizare, raportare și evaluare) la toate nivelurile de guvernare și management, precum și pentru toți actorii implicați. Astfel, în procesul de elaborare a POR SM s-a avut în vedere implicarea autorităților cu responsabilități în domeniul egalității de șanse (precum direcțiile județene ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, diverse ONG-uri reprezentative pentru comunitatea roma și alte categorii dezavantajate, etc.) și care reprezintă interesele grupurilor țintă vizate. Respectarea prevederilor legislației naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, incluziune și non-discriminare va reprezenta o condiție de eligibilitate în cadrul ghidurilor solicitantului. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii și diversității. Astfel, principiul egalității de șanse este un criteriu de selecție a proiectelor, iar potențialii beneficiari de asistență financiară prin POR au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestui principiu.

În ansamblu, abordarea provocărilor de mediu identificate va avea un impact social pozitiv semnificativ și va aduce beneficii unei game largi de grupuri de populație. Gestionarea îmbunătățită a inundațiilor este de așteptat să protejeze mai bine grupurile dezavantajate (persoanele aflate în risc de sărăcie, persoanele în vârstă, familiile cu copii, familiile cu persoane cu dizabilități), care sunt de obicei mai vulnerabile în fața dezastrelor. Din perspectiva genului, IVA va contribui la coeziunea socială și familială, va oferi spațiu familiilor pentru a se „reîncărca” emoțional, ceea ce este în mod special important pentru familiile care locuiesc în localități urbane, în special în perioada pandemiei covid19, prevenind astfel și problema violenței în familie.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Proiectele ce vor viza aceste intervenții vor fi selectate doar în baza cuprinderii lor în cadrul SIDU (elaborate la nivelul zonelor urbane funcționale/zonelor urbane în cazul MRJ-urilor) sau în cadrul SDJ (elaborate la nivelul județului și care vor cuprinde și proiectele aferente celorlalte localități din mediul urban și rural).

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Un rol important în procesul de elaborare a POR SM 2021 – 2027 îl are principiul complementarității și realizării de sinergii cu programele finanțate de UE, în special cu PTD.

Pentru acțiunile indicative aferente O.S. b(vii), se vor încuraja și proiectele comune de infrastructură verde-albastră inter-regionale, transfrontaliere, internaționale și intersectoriale. Proiectele vor viza crearea de parteneriate și realizarea de activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din EU de câte ori se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

Astfel, în calitate de co-inițatoare a SUERD, România, prin regiunile sale își propune să participe la atingerea obiectivelor și țăntelor SUERD 2021 – 2027. Acțiunile indicative din cadrul O.S. b(vii) contribuie activ la realizarea Planului de Acțiune al SUERD, prin contribuția adusă AP 6 – Biodiversitate și peisaje, calitatea aerului și a solului, acțiunea 2 – ce vizează integrarea infrastructurii verzi – albastre în documentele de planificare, acțiunea 5 - ce vizează ancorarea conceptului de infrastructură ecologică a UE în regiunea Dunării, acțiunea 7 – ce vizează îmbunătățirea și/sau menținerea serviciilor ecosistemice legate de sol.

În ceea ce privește cooperarea transfrontalieră, RSM deține o expertiză bogată datorată implicării beneficiarilor din regiune în programul RO – BG, cu parteneri din cele 8 districte eligibile ale Bulgariei (Dobrich, Silistra, Ruse, Veliko Tarnovo, Pleven, Vratsa, Montana, Vidin).

În cazul în care un proiect este menționat în SIDT ca fiind complementar cu un proiect transfrontalier implementat sau în curs de implementare precum și ca fiind complementar sau contribuind la Strategia macroregională a Dunării, proiectul respectiv va obține un punctaj suplimentar în evaluarea relevanței ideilor de proiect pentru SIDT în cadrul căreia este menționat.

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării programului și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transfrontalier, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și să fie în conformitate cu politica de coeziune europeană, AM RO-BG va fi invitată să facă parte din CM POR SM.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Nu există suficient potențial pentru utilizarea instrumentelor financiare. Acțiunile indicative propuse, caracterizate prin beneficii de mediu și societale ridicate, sunt de o asemenea natură încât nu se pot genera venituri sau economii suplimentare care să le facă atractive pentru implementarea unor instrumente financiare. Prin urmare, forma de sprijin utilizată va fi grantul nerambursabil.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	b(vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO36	Infrastructuri verzi care beneficiază de sprijin pentru alte scopuri decât adaptarea la schimbările climatice	Ha	0	150,34

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
2. O regiune cu orașe prietenoase	b(vii) Intensificare a acțiunilor de protecție și conservare	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR95	Populația care are acces la infrastructuri	Nr. persoane	0	2019	46.986	Sistem de monitorizare	Abordarea bazată pe cuantificarea populației pe o rază de

e cu mediul	a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare				verzi noi sau îmbunătățite						2 km a fost aplicată unei infrastructurii unice aferente RCO36.
----------------	---	--	--	--	-------------------------------	--	--	--	--	--	---

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	FEDR	Mai puțin dezvoltată	b(vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	079 - Protecția naturii și a biodiversității, patrimoniul natural și resursele naturale, infrastructura verde și cea albastră	86.329.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	FEDR	Mai puțin dezvoltată	b(vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	01 - Grant	86.329.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	FEDR	Mai puțin dezvoltată	b(vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	19 – Zone urbane funcționale	66.329.000
				20 – Zone rurale	20.000.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	FEDR	Mai puțin dezvoltată	b(vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	03 – Neutralitate de gen	86.329.000

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

2.1.1.1.4. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Reference: point (c) of Article 22(3) CPR

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

2. Priorities

Reference: Article 22(2) and point (c) of Article 22(3) CPR

2.1. Priorities other than technical assistance

2.1.1. Title of the priority [300] (repeated for each priority) – **Prioritatea 3 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă**

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to social innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived persons under the specific objective set out in point (m) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation*
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived persons under the specific objective set out in point (l) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation ¹
☐ This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation
☐ This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

* If marked go to section 2.1.1.2.

¹ In case resources under the specific objective set out in point (l) of Article 4(1) ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) ESF+ Regulation.

2.1.1.1. Specific objective¹ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

OS: b(viii) - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Orașele din RSM se confruntă cu probleme ce țin de uzura fizică a mijloacelor de transport public, de o infrastructură slab dezvoltată pentru transportul alternativ și o proiectare neadecvată a acesteia, de o flotă insuficientă de vehicule care să asigure un transport public confortabil și eficient, stații de autobuze nemodernizate, lipsite de puncte de informare pentru călători, precum și de lipsa de conectivitate între aceste tipuri de transport.

Transportul este una dintre principalele surse de emisii de CO₂ la nivelul UE și la nivel global. Aproximativ 23% din emisiile de CO₂ din transport sunt generate în orașe. Conform documentului “Analiza mobilității și transportului urban în România” nu există valori detaliate privind emisiile GES pe moduri de transport la nivel național, sectorul transportului urban generând 16% din totalul emisiilor GES. Cantitatea totală de emisii GES din transport a crescut cu 43% din 1990 până în 2018. Lipsa valorilor detaliate se aplică și orașelor, pentru care datele despre emisiile GES sunt inconsecvente sau neactualizate.

În 2019, transportul public local era asigurat în orașele din RSM în principal de autobuze și microbuze. În perioada 2011 – 2019 majoritatea MRJ au înregistrat scăderi ale flotei de microbuze și autobuze (50 de autovehicule mai puțin), cea mai mare scădere fiind înregistrată în orașul Alexandria, cu 71,43% față de anul 2011.

Transportul public ecologic asigurat de troleibuze și tramvaie se regăsește doar în orașul Ploiești, înregistrându-se o scădere de 49% în 2019 față de anul 2011 în cazul troleibuzelor. Lungimea liniei simple aferente transportului public ecologic din orașul Ploiești a înregistrat, de

¹ Except for a specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

asemenea, scăderi. Linia simplă pentru tramvaie a scăzut cu 15% în anul 2019 față de anul 2011, iar linia simplă pentru troilebuze a scăzut cu 9% pentru aceeași perioadă.

În ceea ce privește infrastructura de transport public și transport alternativ, analiza PMUD-urilor 2014-2020 a evidențiat probleme comune pentru o parte din MRJ cu privire la semaforizarea cu prioritate și proiectarea stațiilor de autobuz. Totodată, PMUD aferente celor 7 MRJ arată faptul că doar în 5 municipii (Pitești, Ploiești, Călărași, Târgoviște și Giurgiu) există infrastructură pentru transportul alternativ, cu un nr. redus de km de piste de biciclete, o conectivitate scăzută sau chiar inexistentă și o amenajare inadecvată, majoritatea pistelor de biciclete regăsindu-se în parcuri și fiind folosite doar în scop recreativ.

Cerințele privind mobilitatea populației sunt într-o continuă creștere, iar atitudinea față de mobilitate se modifică, aceasta fiind privită tot mai mult ca un serviciu, populația dorind să se bucure de acces facil și să poată trece fără efort de la un mod de transport la altul.

Promovarea unei mobilități urbane durabile se traduce printr-un spectru larg de beneficii pentru cetățeni, cum ar fi îmbunătățirea calității vieții și a siguranței rutiere, calitate mai bună a aerului și poluare fonică redusă. Mobilitatea este un factor important pentru dezvoltarea economiei locale. Un trafic fluent, fără blocaje semnificative ajută la diminuarea substanțială a costurilor pentru comunitatea locală și atrage noi afaceri.

Îmbunătățirea parcului mijloacelor de transport în comun (material rulant) prin înlocuirea celor vechi cu vehicule noi electrice reprezintă o alternativă prietenoasă cu mediul și eficientă din punct de vedere al resurselor pentru deplasarea de zi cu zi a cetățenilor, iar dezvoltarea infrastructurii aferente va spori confortul, viteza de deplasare și va contribui la scăderea emisiilor de CO₂.

Extinderea liniilor de tramvai și modernizarea celor existente vor contribui la dezvoltarea unui transport civilizat, cu scopul de a crește accesibilitatea la zonele înconjurătoare, la rețeaua de transport națională și stimularea locuitorilor să utilizeze acest mod de transport.

Realizarea de culoare de mobilitate și dezvoltarea infrastructurii specifice pentru mijloacele de transport în comun va crește semnificativ frecvența serviciilor de transport, va reduce timpul de călătorie și va ajuta la decongestionarea traficului. Dezvoltarea transportului alternativ, prin crearea de piste pentru biciclete va promova utilizarea bicicletelor ca metodă de deplasare zilnică și nu folosirea ei doar în scop recreativ.

Prin extinderea infrastructurii pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare) se urmărește atât actualizarea și modernizarea parcului auto și aducerea la standarde europene a serviciilor de alimentare, cât și scăderea nivelului de poluare, inclusiv fonică, din centrele urbane.

Realizarea sistemelor de tip Park&Ride va facilita transferul de la autoturismul personal la mijloacele de transport în comun persoanelor care se deplasează în scop recreativ, social sau pentru a munci și va contribui la scăderea blocajelor din trafic.

Investitiile în material rulant, vehicule, etc. vor fi realizate în condițiile existenței unui CSP corespunzător Regulamentului 1370/2007.

Acțiuni indicative:

- Înființarea, dezvoltarea și optimizarea sistemelor de transport public, inclusiv prin investiții în material rulant, mijloace de transport urban ecologice și infrastructura de transport necesară acestora (configurarea/modernizarea/lărgirea/reconfigurarea străzilor din orașe și din zona urbană funcțională) în vederea dezvoltării transportului public și implementării măsurilor de siguranță rutieră (pasarele pietonale, pasaje subterane/supraterane auto și pietonale, intervenții asupra sistemului de iluminat public aferent traseului reabilitat) pentru reducerea de CO₂ și dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane (sisteme de management a traficului, aplicații mobility as a service, sisteme park & ride și terminale intermodale pentru transportul public urban, etc);
- Înființarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate, inclusiv configurarea/ modernizarea/ lărgirea/reconfigurarea străzilor din orașe și din zona urbană funcțională, precum și intervenții asupra sistemului de iluminat public aferent traseului reabilitat, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare, etc;
- Achiziționarea de autobuze/microbuze pentru transport școlar;
- Dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană, inclusiv prin intervenții în depourile/ autobazele pentru transport public și infrastructura tehnică aferentă precum și pentru retehnologizarea lor;
- Realizarea de parcuri și echipamente și servicii necesare punerii în practică a politicilor de parcare de la nivelul fiecărui oraș;
- Dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi, inclusiv infrastructură de producere de energie din surse regenerabile;
- Întărirea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul mobilității urbane;
- Elaborarea/actualizarea PMUD și a SIDU.

Menționăm că pentru toate acțiunile indicative de mai sus, se va finanța și infrastructura edilitară necesară.

Investițiile pentru îmbunătățirea transportului public urban sunt destinate doar pentru achiziționarea mijloacelor de transport ecologice (tramvaie, troleibuze, autobuze, microbuze electrice și pe bază de hidrogen.).

Investițiile pentru realizarea sistemelor de tip ‘park and ride’ se vor realiza la periferia sau în afara orașelor.

Acțiunile propuse în O.S. b(viii) sunt complementare cu investițiile propuse prin programele naționale (POT, POTJ și PNRR) și cele comunitare (MIE, PTD, Orizont Europa, Invest EU, URBACT IV și Interreg Europe).

Acțiunile indicative au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului, datorită naturii lor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice locale și centrale;
- Mediul de afaceri;
- Populația municipiilor, orașelor și comunelor;
- Utilizatori ai mijloacelor de transport în comun (turiști, navetiști, etc);
- Operatorii de transport public;
- Preșcolari și elevi;
- Bicicliști.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Pentru promovarea egalității de gen în cadrul POR SM 2021 – 2027 s-a avut în vedere o abordare orizontală prin care să se realizeze integrarea acestui principiu în toate fazele POR (programare, implementare, monitorizare, raportare și evaluare) la toate nivelurile de guvernare și management, precum și pentru toți actorii implicați. Astfel, în procesul de elaborare a POR SM s-a avut în vedere implicarea autorităților cu responsabilități în domeniul egalității de șanse (precum direcțiile județene ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, diverse ONG-uri reprezentative pentru comunitatea roma și alte categorii dezavantajate, etc.) și care reprezintă interesele grupurilor țintă vizate. Respectarea prevederilor legislației naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, incluziune și non-discriminare va reprezenta o condiție de eligibilitate în cadrul ghidurilor solicitantului. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii

și diversității. Astfel, principiul egalității de șanse este un criteriu de selecție a proiectelor, iar potențialii beneficiari de asistență financiară prin POR au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestui principiu.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

În cazul municipiilor reședință de județ, proiectele ce vor viza aceste intervenții vor fi selectate doar în baza cuprinderii lor în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU).

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

În cadrul procesului de elaborare a PORSM 2021–2027, un rol important este acordat principiului complementarității și realizării de sinergii cu programele finanțate în mod direct de UE, în special prin contribuția la Prioritatea 1 a PTD, ce vizează și dezvoltarea de tehnologii și rețele de transport inteligente, durabile și ecologice, precum și soluții de e-mobilitate.

Pentru acțiunile indicative aferente O.S. b(viii), se vor încuraja și proiectele comune inter-regionale, transfrontaliere, internaționale și intersectoriale privind mobilitatea urbană. Proiectele vor viza crearea de parteneriate și realizarea de activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din EU de câte ori se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor PORSM.

În calitate de co-inițitoare a SUERD, România își propune să participe la atingerea obiectivelor și ȋntelor SUERD 2021–2027. Acțiunile PORSM vor contribui la realizarea Planului de Acțiune al SUERD, prin contribuția adusă AP 1B-Acțiunea 4 ce vizează asigurarea sistemelor de transport metropolitane durabile și mobilitate, AP 1B-Acțiunea 6 ce are ca obiectiv dezvoltarea de terminale multimodale, AP 1B Acțiunea 7 ce vizează dezvoltarea sistemelor inteligente de trafic prin utilizarea tehnologiilor ecologice și AP 3 Acțiunea 1 ce vizează promovarea investițiilor în forme de turism verde, inclusiv ciclism.

În ceea ce privește cooperarea transfrontalieră, RSM deține o expertiză bogată datorată implicării beneficiarilor din regiune în programul RO-BG, cu parteneri din cele 8 districte eligibile ale BG (Dobrich, Silistra, Ruse, Veliko Tarnovo, Pleven, Vratsa, Montana, Vidin).

În cazul în care un proiect este menționat în SIDT ca fiind complementar cu un proiect transfrontalier implementat sau în curs de implementare precum și ca fiind complementar sau contribuind la SUERD, proiectul va obține un punctaj suplimentar în evaluarea relevanței ideilor de proiect pentru SIDT în cadrul căreia este menționat.

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării PORSM și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transfrontalier, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și în conformitate cu politica de coeziune europeană, AM RO-BG va fi invitată să facă parte din CMPOR SM.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Nu există suficient potențial pentru utilizarea instrumentelor financiare. Acțiunile indicative propuse, caracterizate prin beneficii ce țin de creșterea calității vieții, sunt de o asemenea natură încât nu se pot genera venituri sau economii suplimentare care să le facă atractive pentru implementarea unor instrumente financiare. Prin urmare, forma de sprijin utilizată va fi grantul nerambursabil.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
3. O regiune cu mobilitate urbană durabilă	b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO57	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv	Pasageri	0	4.936
				9S1	Municipii și orașe cu sisteme de transport public noi sau modernizate sau cu sisteme de mobilitate nemotorizate	Municipii și orașe	0	12
				RCO59	Infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare)	Puncte de realimentare/reîncărcare	0	124
				RCO60	Orașe și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate	Orașe și localități	0	4

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
3. O regiune cu mobilitate urbană durabilă	b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR62	Număr anual de utilizatori ai transporturilor publice noi sau modernizate	Nr. utilizatori	23.952.850	2021	26.348.135	Sistem de monitorizare	O creștere de 10% conform datelor statistice de context.

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
3. O regiune cu mobilitate urbană durabilă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	081 - Infrastructuri de transport urban curate	113.594.000
				082 - Material rulant de transport urban curat	40.000.000
				083 - Infrastructuri pentru bicicliști	35.000.000
				084 - Digitalizarea transportului urban	10.000.000
				086 - Infrastructuri pentru combustibili alternativi	5.000.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
3. O regiune cu mobilitate urbană durabilă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	01 - Grant	203.594.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
3. O regiune cu mobilitate urbană durabilă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	19 – Zone urbane funcționale	203.594.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
3. O regiune cu mobilitate urbană durabilă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	03 – Neutralitate de gen	203.594.000

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

2.1.1.1.4. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Reference: point (c) of Article 22(3) CPR

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

2.1. Priorities other than technical assistance

2.1.1. Title of the priority – **Prioritatea 4 - O regiune mai accesibilă**

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to social innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived persons under the specific objective set out in point (m) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation*
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived persons under the specific objective set out in point (l) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation ¹
☐ This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation
☐ This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

¹ In case resources under the specific objective set out in point (l) of Article 4(1) ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) ESF+ Regulation.

* If marked go to section 2.1.1.2.

2.1.1.1. Specific objective¹ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

OS: c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Analiza PDR 2021-2027 privind transportul rutier arată faptul că deși RSM deține o rețea de drumuri publice destul de mare, calitatea acestora este precară din cauza capacității portante scăzute și a stării de degradare existente. Astfel, conform datelor statistice, rețeaua de drumuri a regiunii măsura în anul 2019, 12.956 km de drumuri publice, din care 21,97% erau drumuri naționale, iar 78,03% drumuri județene și comunale.

Starea tehnică a rețelei regionale de drumuri publice, la finele anului 2019, era în general nesatisfăcătoare, cu 7.468 km nemodernizați (mai mult de 50%). Deasemenea, rețeaua de drumuri județene și comunale din regiune măsura o lungime totală de 10.110 km, dintre care doar 26,92% modernizată. La nivel de județ, cele mai mici ponderi ale rețelei de drumuri județene și comunale modernizată au fost înregistrate în județele Argeș (2,88%), urmat de județele Prahova (13,46%). În cazul județelor Argeș și Prahova, una dintre provocările modernizărilor de drumuri este dată de relieful montan din partea nordică a celor 2 județe.

¹ Except for a specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

În ceea ce privește accesibilitatea rutieră, partea de sud a regiunii și anume județele Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița, dețin o densitate a drumurilor scăzută comparativ cu partea de nord, cele mai mici valori fiind înregistrate în județele Călărași (26,5 km/100 km²) și Ialomița (26 km/100 km²).

În cele 7 județe ale regiunii au fost identificați peste 533 km cu conectivitate directă sau indirectă la rețeaua TEN-T, ce au nevoie de investiții în complexul rutier. Investițiile în drumuri vor contribui la creșterea accesului forței de muncă și a tinerilor din zonele rurale marginalizate către mediul urban și instituțiile de învățământ.

Siguranța rutieră reprezintă încă o mare provocare și conform RT 2019, RO înregistrează unul dintre cele mai slabe rezultate în materie de siguranță rutieră din UE.

Datele statistice pentru anul 2019, situează regiunea pe locul 2 la nivel național în ceea ce privește numărul persoanelor accidentate în accidente de circulație rutieră (6.321 persoane accidentate), din care un procent de 5,08% reprezintă decese. SNSR menționează că drumurile cu o singură bandă pe sens, sunt recunoscute ca fiind cel mai periculos tip de drum în Europa, cu medii de risc mult mai mari decât pentru autostrăzi. În acest sens, recomandările Anexei D a RT 2019 specifică că investițiile în modernizarea drumurilor vor contribui la reducerea ratei ridicate a fatalităților rutiere și vor atenua daunele aduse mediului.

În perioadele anterioare de programare autoritățile județene au făcut investiții pentru reabilitarea sau modernizarea drumurilor județene din fonduri proprii, fonduri naționale prin programe guvernamentale (PNDL 1 și PNDL 2), respectiv fonduri europene (POR 2007–2013, prin care s-au reabilitat 327 de km, respectiv prin POR 2014-2020, prin care se vor moderniza peste 462 de km).

Astfel, intervențiile actuale vor viza extinderea, modernizarea și lărgirea anumitor categorii de drumuri, construirea de pasaje, inclusiv diverse structuri, instalații de semnalizare, marcaje și sisteme electrice necesare având ca scop mărirea vitezei de deplasare, creșterea portanței, fluidizarea traficului și asigurarea unui trafic sigur.

RSM are o poziție geografică strategică, fiind regiune de graniță cu Bulgaria, iar drumurile de înaltă calitate trebuie să asigure o bună deschidere internă și transfrontalieră, reprezentând cel mai utilizat mod de transport din regiune. Gradul de dezvoltare a infrastructurii rutiere va avea un impact asupra mai multor domenii, printre care dezvoltarea turismului și afluxul investițiilor străine.

Acțiuni indicative:

- Investiții (construire, reabilitare, modernizare, extindere) în rețeaua de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T de bază și extinsă, precum și măsuri pentru reducerea impacturilor semnificative asupra IVA și refacerea conectivității coridoarelor ecologice, realizarea de investiții suplimentare pentru protecția drumului respectiv față de efectele generate de condiții meteorologice extreme;
- Investiții pentru decongestionarea și fluidizarea traficului prin investiții în infrastructura rutieră (pasaje, extinderi la 4 benzi, variante ocolitoare, etc), inclusiv sisteme de management al traficului;
- Realizarea de investiții destinate siguranței rutiere pentru participanții la trafic. Măsurile orientative enumerate mai jos se vor aplica în funcție de specificul și necesitatea fiecărui drum județean:
 - amenajări de tip intersecție giratorie pentru intersecțiile la nivel;
 - introducerea sectoarelor de drum de 2+1 benzi de circulație (unde este cazul);
 - parapete de siguranță, acostament;
 - pasarele pietonale;
 - iluminarea drumului public pe timp de noapte, în special în intersecții și în zonele cu activitate pietonală, precum și a trecerilor pentru pietoni;
 - materiale retro-reflectorizante pentru a asigura vizibilitatea;
 - marcaje rezonatoare, orizontale și verticale;
 - limitatoare de viteză în localități rurale cu drumuri cu o singură bandă;
 - trotuare (unde este cazul);
 - benzi dedicate pentru viraje la stânga (unde este cazul), etc.

Următoarele principii orientative vor fi luate în considerare pentru selectarea proiectelor:

- conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T de bază și extinsă;
- concordanța cu documentele strategice relevante;
- numărul de persoane (populație aflată în localitățile traversate) deservit de drumul județean respectiv, pentru asigurarea conexiunii cu rețeaua TEN-T;
- capacitatea financiară și administrativă de realizare și menținere a investiției preconizate de către UAT (urile) beneficiar(e);
- calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectelor;
- complementaritatea cu alte investiții realizate din alte surse de finanțare (POT, PNRR, PNDL, etc.);

- respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de gen și nediscriminarea.

Nu vor fi finanțate lucrări și investiții ce privesc mentenanța / întreținerea drumurilor județene.

Criteriile privind prioritizarea investițiilor vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului.

Acțiunile prevăzute în Prioritatea 4 vor fi corelate cu obiectivele strategice identificate în **Master Planul General de Transport al României și Planul Investițional privind dezvoltarea infrastructurii de transport a României pe perioada 2020-2030** și complementare cu acțiunile propuse prin POT 2021-2027. De asemenea, există complementarități cu PNRR, PNS, precum și cu programe comunitare (MIE, Orizont Europa, PTD, Interreg VI A RO-BG, Interreg Europe și Invest EU).

Acțiunile indicative au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului, datorită naturii lor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice;
- Mediul de afaceri;
- Populația din cadrul municipiilor, orașelor și comunelor;
- Participanții la trafic.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Pentru promovarea egalității de gen în cadrul POR SM 2021 – 2027 s-a avut în vedere o abordare orizontală prin care să se realizeze integrarea acestui principiu în toate fazele POR (programare, implementare, monitorizare, raportare și evaluare) la toate nivelurile de guvernare și management, precum și pentru toți actorii implicați. Astfel, în procesul de elaborare a POR SM s-a avut în vedere implicarea autorităților cu responsabilități în domeniul egalității de șanse (precum direcțiile județene ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, diverse ONG-uri

reprezentative pentru comunitatea roma și alte categorii dezavantajate, etc.) și care reprezintă interesele grupurilor țintă vizate. Respectarea prevederilor legislației naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, incluziune și non-discriminare va reprezenta o condiție de eligibilitate în cadrul ghidurilor solicitantului. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii și diversității. Astfel, principiul egalității de șanse este un criteriu de selecție a proiectelor, iar potențialii beneficiari de asistență financiară prin POR au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestui principiu.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Nu se are în vedere aplicarea de instrumente teritoriale, acțiunile indicative putând fi implementate pe întreg teritoriul regiunii, atât în zonele urbane cât și în cele rurale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

În cadrul procesului de elaborare a POR SM 2021 – 2027, un rol important este acordat principiului complementarității și realizării de sinergii cu programele finanțate de UE.

Pentru acțiunile indicative din cadrul O.S. c(ii), se vor încuraja și proiectele comune inter-regionale, transfrontaliere, internaționale și intersectoriale. Proiectele vor viza crearea de parteneriate și realizarea de activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din EU de câte ori se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

Astfel, în calitate de co-inițatoare a SUERD, România, prin regiunile sale își propune să participe la atingerea obiectivelor și țăntelor SUERD 2021 – 2027. Acțiunile indicative mai sus menționate vor contribui activ la realizarea Planului de Acțiune al SUERD 2021 – 2027, prin contribuția adusă AP 1B – Mobilitate feroviară, rutieră și aeriană, acțiunea 1 ce vizează realizarea finalizării rețelei centrale TEN-T (feroviară și rutiere) care traversează regiunea Dunării, luând în considerare provocările de mediu, economice și politice, în special în zonele transfrontaliere și acțiunea 5, care urmărește îmbunătățirea infrastructurii transfrontaliere regionale / locale și a accesului la zonele rurale prin facilitarea infrastructurii de transport secundar și terțiar.

În ceea ce privește cooperarea transfrontalieră, RSM deține o expertiză bogată datorată implicării beneficiarilor din regiune în programul România – Bulgaria, cu parteneri din cele 8 districte eligibile ale Bulgariei (Dobrich, Silistra, Ruse, Veliko Tarnovo, Pleven, Vratsa, Montana, Vidin).

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării programului și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transfrontalier, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și să fie în conformitate cu politica de coeziune europeană, AM RO-BG va fi invitată să facă parte din CM POR SM.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Nu există suficient potențial pentru utilizarea instrumentelor financiare. Acțiunile indicative propuse, caracterizate prin beneficii ce țin de creșterea accesibilității la rețeaua TEN-T, precum și de creșterea siguranței rutiere sunt de o asemenea natură încât nu se pot genera venituri sau economii suplimentare care să le facă atractive pentru implementarea unor instrumente financiare. Prin urmare, forma de sprijin utilizată va fi grantul nerambursabil.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
4. O regiune mai accesibilă	c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO44	Lungimea drumurilor noi sau reabilitate – din afara TEN-T	km	0	17
				RCO46	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – din afara TEN-T	km	0	261,60

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
4. O regiune mai accesibilă	c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile,	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR55	Număr anual de utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite, reabilitate sau modernizate	Pasageri/km/an	251.917.347	2021	291.296.512	Sistem de monitorizare	O parte a țintei se datorează contribuției drumurilor noi, parte a drumurilor

	reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere										modernizate / renovate.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------------------

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
4. O regiune mai accesibilă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	090 - Alte drumuri de acces naționale, regionale și locale nou construite sau reabilitate	20.000.000
				093 - Alte drumuri reconstruite sau modernizate (autostrăzi, drumuri naționale, regionale sau locale)	171.375.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
4. O regiune mai accesibilă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	01 - Grant	191.375.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
4. O regiune mai accesibilă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	33 – Nicio orientare teritorială	191.375.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
4. O regiune mai accesibilă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	03 – Neutralitate de gen	191.375.000

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

2.1.1.1.4. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Reference: point (c) of Article 22(3) CPR

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

2.1. Priorities other than technical assistance

2.1.1. Title of the priority – **Prioritatea 5. O regiune educată**

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to social innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived persons under the specific objective set out in point (m) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation*
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived persons under the specific objective set out in point (l) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation ¹
☐ This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation
☐ This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

¹ In case resources under the specific objective set out in point (l) of Article 4(1) ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) ESF+ Regulation.

* If marked go to section 2.1.1.2.

2.1.1.1. Specific objective¹ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

OS: d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Monitorul Educației și Formării – RO (CE, 2019) precum și strategiile elaborate la nivel național (*SRPTȘ, SEFP, SNÎT, SMIE, SDER, SNDFPI*) evidențiază necesitatea investițiilor în infrastructura educațională și, implicit, în sistemul de educație, afectat profund de schimbările demografice.

Sistemul educațional regional se confruntă cu probleme legate de infrastructura subdimensionată, degradată, greu accesibilă în mediul rural și care nu asigură condiții egale de participare la o educație incluzivă și de calitate tuturor elevilor.

În 2011-2019, numărul unităților școlare a scăzut cu 43 (IL și TR), ceea ce a impus relocarea elevilor la școli aflate la distanțe mai mari de domiciliu, conducând astfel la fenomenul de supraaglomerare, elevii învățând în 2 schimburi. Dacă în cazul învățământului preșcolar, primar și gimnazial, numărul elevilor este mare în mediul rural (55%), în învățământul liceal, postliceal și profesional numărul elevilor este preponderent concentrat în mediul urban-peste 85%. Acest fenomen afectează toate categoriile de învățământ din mediul urban (AG, CL, IL, PH, TR, în special în MRJ-uri și orașele cu populația între 7.000-36.000 pers.) și școlile din mediul rural (DB și GR).

¹ Except for a specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

Supraaglomerarea determină fenomenul de abandon și rata scăzută de participare la procesul de educație. Capacitatea insuficientă a sălilor de clasă conduce la creșterea riscului de părăsire timpurie a școlii, adâncind probleme precum repetenția, discriminarea și segregarea minorităților. Conform IRSE, în anul școlar 2018-2019, în RSM existau 664 de unități școlare cu risc socio-educational, din care 169 în urban și 495 în rural.

Totodată, un număr mare de școli din RSM necesită lucrări de reabilitare, consolidare, modernizare și dotare. Aceste intervenții sunt justificate de lipsuri privind utilitățile și facilitățile. Conform datelor furnizate de MEC, în RSM în 2019, existau 3.524 de unități școlare nereabilitate, din care cele mai multe în DB (109) și AG (107). Lipsa utilităților afectează în special școlile din mediul rural: nu sunt racordate la gaze, termoficare și canalizare (în special în DB, PH și TR); lipsa grupurilor sanitare la interior (cu precădere în școlile din TR, DB și GR); accesul la internet (în special școlile din TR, PH și CL). Lipsa facilităților (biblioteci, laboratoare, săli de sport, ateliere) se manifestă în special în PH, DB, AG, TR.

Infrastructura este greu accesibilă în mediul rural, în special pentru elevii cu dizabilități fizice. Astfel, în ceea ce privește accesibilitatea scăzută a transportului școlar, RSM are un număr mare de așezări rurale, cu o slabă accesibilitate și puține opțiuni de transport; DB fiind printre județele cu cel mai mare nivel de inaccesibilitate din țară. Este urmat de PH și județele din sudul regiunii (cf. SMIE - Indice Inaccesibilitate la Transport, BM). Problema accesibilității la alternative de transport se agravează pe măsură ce elevii avansează de la un nivel de învățământ la altul, în special pentru ÎPT. Mai mult, costurile ridicate ale transportului și/sau lipsa serviciilor de transport, timpul de navetă și posibilele îngrijorări legate de siguranța în timpul transportului – în special pentru elevii de vârstă mică și pentru fete – au ca rezultat o rată mai mare de părăsire timpurie a școlii și absenteism, afectează performanța și atenția elevilor, cu efect disproporționat asupra zonelor marginalizate. În acest sens, în cazul școlilor din mediul rural în care învață un număr redus de elevi, se va realiza o analiză a necesității achiziționării de microbuze școlare pentru a facilita transportul elevilor la și dinspre școală.

Elevii cu dizabilități sunt afectați în mod disproporționat de timpul de navetă și de distanța până la școală, de lipsa utilităților și a facilităților de acces, în special în mediul rural și pot conduce la abandon. Referitor la dotarea unităților școlare cu rampă de acces, CL prezintă cel mai scăzut nivel de dotare-58%, urmat de GR -46% și AG -43%.

Discrepanțe majore între elevii romi și restul elevilor sunt înregistrate în ceea ce privește participarea școlară, nivelul de performanță și abandon, precum și referitor la tratamentul diferențiat, atât în privința calității actului didactic, cât și al discriminării și segregării. Conform RPL 2011, procentul populației de etnie romă este mai ridicat în RSM (3.89%), comparativ cu media RO (3,09%). Județele CL, GR, IL, DB dețin procente ridicate privind etnicii romi. Conform PDR SM 2021-2027, accesul la educație în rândul populației de etnie romă este foarte

redus, 25% dintre aceștia sunt analfabeți iar numărul persoanelor cu dizabilități este foarte ridicat-114.000 la nivelul RSM, cu o rată a analfabetismului de circa 6 ori mai mare decât media națională.

Scopul O.S d(ii) vizează asigurarea calității infrastructurii educaționale prin construirea, reabilitarea, modernizarea, extinderea, dotarea creșelor, grădinițelor, a școlilor și liceelor, a campusurilor școlare, precum și a centrelor pentru formare profesională, în vederea asigurării unui proces educațional de calitate.

Acțiuni indicative:

-Construirea/reabilitarea/modernizarea/consolidarea/extinderea/dotarea infrastructurii educaționale destinate educației pentru nivelul antepreșcolar și preșcolar (creșe, grădinițe și învățământ special);

-Construirea/reabilitarea/modernizarea/consolidarea/extinderea/dotarea infrastructurii educaționale și a campusurilor școlare pentru învățământul general obligatoriu (învățământul primar și secundar, inclusiv asigurarea de spații pentru Programul Școală după Școală (SDS), liceal și postliceal, centre de excelență și învățământ special, palatele și cluburile copiilor, etc.);

-Construirea/reabilitarea/modernizarea/consolidarea/extinderea/dotarea unităților de învățământ și a campusurilor școlare pentru formarea profesională prin învățământ profesional și tehnic (școli profesionale), învățământ dual și special;

- Construirea/reabilitarea/modernizarea/consolidarea/extinderea și dotarea infrastructurii sportive și de artă asociate unităților de învățământ publice, inclusiv a centrelor de pregătire sportivă stabilite pe lângă școli sau instituții de învățământ publice;

- Reabilitarea/ modernizarea/ dotarea infrastructurii aferente centrelor regionale de formare profesională a adulților;

-Achiziționarea de autobuze/microbuze școlare pentru școlile din mediul rural, din localități greu accesibile și care se confruntă cu un declin al populației școlare.

Prioritate la finanțare vor avea unitățile școlare al căror program de funcționare se desfășoară în 2 schimburi, unitățile școlare aflate în mediul rural, cele aflate în zonele cu populație marginalizată și cele a căror infrastructură necesită în mod imperativ lucrări de consolidare. Nu vor fi eligibile proiectele ce vizează doar dotări, ci proiectele integrate ce presupun lucrări cu autorizație de construire.

În vederea îmbunătățirii condițiilor de studiu impuse de pandemia SARS-CoV-2 în 2020, POR SM sprijină acțiuni de digitalizare a învățământului preuniversitar, profesional și tehnic/dual în vederea dezvoltării de aplicații și soluții pentru digitalizarea procesului educațional, precum și dotarea cu echipamentele necesare.

Intervențiile nu vor viza acțiunile care fac referire la infrastructura învățământului dual, scolile și liceele agricole localizate în mediul rural.

Acțiunile indicative sprijinite prin PORSM vor fi complementare celor sprijinite la nivel național prin POCIDIF, POEO, PNS, POIDS, PNRR iar la nivel comunitar prin Erasmus+, Corpul European de Solidaritate, PTD, INTERREG VI A RO- BG, PCEDV, Orizont Europa, Europa Digitală și InvestEU.

Acțiunile indicative au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului, datorită naturii lor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice;
- Mediul de afaceri;
- Preșcolari, elevi, personal didactic și nedidactic implicat în procesul de învățământ;
- Populația din cadrul municipiilor, orașelor și comunelor.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Pentru promovarea egalității de gen în cadrul POR SM 2021 – 2027 s-a avut în vedere o abordare orizontală prin care să se realizeze integrarea acestui principiu în toate fazele POR (programare, implementare, monitorizare, raportare și evaluare) la toate nivelurile de guvernare și management, precum și pentru toți actorii implicați. Astfel, în procesul de elaborare a POR SM s-a avut în vedere implicarea autorităților cu responsabilități în domeniul egalității de șanse (precum direcțiile județene ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, diverse ONG-uri reprezentative pentru comunitatea roma și alte categorii dezavantajate, etc.) și care reprezintă interesele grupurilor țintă vizate. Respectarea prevederilor legislației naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, incluziune și non-discriminare va reprezenta o condiție de eligibilitate în cadrul ghidurilor solicitantului. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii

și diversității. Astfel, principiul egalității de șanse este un criteriu de selecție a proiectelor, iar potențialii beneficiari de asistență financiară prin POR au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestui principiu.

Intervențiile propuse vor contribui la reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii și reducerea absenteismului (în special pentru elevii de vârstă mică, fete și elevii cu dizabilități) prin reducerea timpului de navetă și a posibilelor îngrijorări legate de siguranța în timpul transportului.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Nu se are în vedere aplicarea de instrumente teritoriale, acțiunile indicative putând fi implementate pe întreg teritoriul regiunii, atât în zonele urbane cât și în cele rurale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Un rol important în procesul de elaborare a POR SM 2021 – 2027 îl are principiul complementarității și realizării de sinergii cu programele finanțate de UE, în special cu Programul Transnațional Dunărea.

Pentru acțiunile indicative aferente O.S. d(ii), se vor încuraja și proiectele comune inter-regionale, transfrontaliere, internaționale și intersectoriale. Proiectele vor viza crearea de parteneriate și realizarea de activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din EU de câte ori se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

Astfel, în calitate de co-inițatoare a SUERD, România, prin regiunile sale, își propune să participe la atingerea obiectivelor și țăntelor SUERD 2021 – 2027. Acțiunile indicative mai sus menționate contribuie activ la realizarea Planului de Acțiune al SUERD, prin contribuția adusă AP 9 – Oameni și abilități, în special Acțiunea 5 ce vizează consolidarea educației și formării profesionale, mai ales a învățării la locul de muncă sub toate formele sale și Acțiunea 8 ce vizează educația inclusivă - reducerea abandonului școlar timpuriu și îmbunătățirea accesului la educație de calitate și favorabilă incluziunii, inclusiv al grupurilor defavorizate.

În ceea ce privește cooperarea transfrontalieră, RSM deține o expertiză bogată datorată implicării beneficiarilor din regiune în programul RO – BG, cu parteneri din cele 8 districte eligibile ale Bulgariei (Dobrich, Silistra, Ruse, Veliko Tarnovo, Pleven, Vratsa, Montana, Vidin).

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării programului și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transfrontalier, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și să fie în conformitate cu politica de coeziune europeană, AM RO-BG va fi invitată să facă parte din CM POR SM.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Nu există suficient potențial pentru utilizarea instrumentelor financiare. Acțiunile indicative propuse, caracterizate prin beneficii sociale și de creșterea accesului la educație și formare profesională sunt de o asemenea natură încât nu se pot genera venituri sau economii suplimentare care să le facă atractive pentru implementarea unor instrumente financiare. Prin urmare, forma de sprijin utilizată va fi grantul nerambursabil.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
5. O regiune educată	d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO66	Capacitatea sălilor de clasă din structurile noi sau modernizate de îngrijire a copiilor	Nr. persoane	0	2.092
				RCO67	Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate	Nr. persoane	0	9.726

	educația și formarea la distanță și online								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
5. O regiune educată	d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR70	Număr anual de utilizatori ai structurilor noi sau modernizate de îngrijire a copiilor	Nr. utilizatori /an	1.849	2021	1.849	Sistem de monitorizare	Estimat în baza valorilor din perioada 2014-2020
				RCR71	Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate	Nr. utilizatori /an	8.598	2021	8.598	Sistem de monitorizare	Estimat în baza valorilor din perioada 2014-2020

	promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
5. O regiune educată	FEDR	Mai puțin dezvoltată	d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online	121 - Infrastructuri pentru educația și îngrijirea copiilor preșcolari	12.662.000
				122 - Infrastructuri pentru învățământul primar și secundar	31.330.000
				124 - Infrastructuri pentru învățământul profesional și tehnic și educația adulților	20.662.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
5. O regiune educată	FEDR	Mai puțin dezvoltată	d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru	01 – Grant	64.654.000

			educația și formarea la distanță și online		
--	--	--	--	--	--

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
5. O regiune educată	FEDR	Mai puțin dezvoltată	d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online	33 – Nicio orientare territorială	64.654.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

5. O regiune educată	FEDR	Mai puțin dezvoltată	d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online	02 – Integrarea perspectivei de gen	64.654.000
----------------------	------	----------------------	---	-------------------------------------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

2.1.1.1.4. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Reference: point (c) of Article 22(3) CPR

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

2.1. Priorities other than technical assistance

2.1.1. Title of the priority – **Prioritatea 6. O regiune atractivă**

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to social innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived persons under the specific objective set out in point (m) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation*

☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived persons under the specific objective set out in point (l) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation ¹
☐ This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation
☐ This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

* If marked go to section 2.1.1.2.

2.1.1.1. Specific objective² (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

OS: *e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane;*

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

În RO, expansiunea urbană necontrolată și nesustenabilă precum și distrugerea patrimoniului cultural și industrial generează probleme atât de ordin social, cât și de mediu.

¹ In case resources under the specific objective set out in point (l) of Article 4(1) ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) ESF+ Regulation.

² Except for a specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

În RSM peisajul cultural urban a fost agresat în lipsa unor strategii sau politici integrate ale zonelor protejate ale orașelor sau din lipsă de viziune a proiectelor urbane. Presiunile economice au dus la degradarea zonelor protejate și a centrelor orașelor prin intervenții arhitecturale care răspund nevoilor de moment ale pieței imobiliare, în detrimentul unei strategii de dezvoltare durabile, pe termen lung.

În SM se remarcă prezența unor zone a căror dezvoltare este limitată de caracteristicile geografice sau de profilul monoindustrial, precum și existența unor orașe de mici dimensiuni, amplasate în partea de sud a regiunii, caracterizate de un risc ridicat de sărăcie și excluziune socială, fapt ce impune adoptarea unor măsuri specifice pentru aceste zone, dar și pentru cele defavorizate geografic sau economic.

Intensificarea tendinței de depopulare a localităților generează implicații multiple asupra dezvoltării teritoriale: dezechilibre din punct de vedere a disponibilității teritoriale a sistemului de așezări, creșterea presiunii urbane corelată cu degradarea spațiului urban.

Referitor la patrimoniul cultural, este important ca acesta să fie protejat, conservat și valorificat, dar și gestionat într-o manieră riguroasă, în privința condițiilor de vizitare, a gradului de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități, care, în prezent, călătoresc în scopuri turistice într-un număr tot mai mare.

În contextul în care obiectivele de patrimoniu cultural din regiune se află într-un stadiu precar de conservare și degradare sau nu sunt introduse în circuitul turistico-economic, principalele acțiuni care vor fi finanțate trebuie să se concentreze asupra unor activități precum protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu care să conducă la salvarea acestora de la o dispariție iminentă și la diminuarea gradului de degradare. În ceea ce privește localizarea acestor obiective de patrimoniu, potrivit Studiului de Impact asupra situației monumentelor istorice, realizat de ANARMI (2019), în regiune există un număr de 311 monumente istorice de tip A, situate în mediul urban, în special în AG (129) și PH (94).

Valorificarea atracțiilor turistice din regiune poate contribui la creșterea economică a unor centre urbane în declin, prin favorizarea apariției și dezvoltării firmelor locale, transformând areale cu competitivitate economică scăzută (situate uneori în zonele centrale ale unor localități urbane) în zone atractive pentru investitori.

Infrastructura deficitară pentru agrement (inclusiv tabere școlare) determină un număr redus de turiști, vizitatori, care să petreacă un sejur cât mai îndelungat și care să efectueze cheltuieli în scop turistic. O destinație turistică viabilă trebuie să dispună de o infrastructură turistică de agrement cât mai variată, care să acopere cererea de-a lungul întregului sezon turistic. În regiune, în mediul urban există 7 tabere/centre de agrement situate în localitățile: Amara (IL), Pitești (AG), Bușteni, Sinaia (PH), Giurgiu (GR), Alexandria, Zimnicea (TR). Acestea se află

într-o stare de degradare avansată a clădirilor și a utilităților aferente (sistem de încălzire, de iluminat, sistem de canalizare, etc) și necesită investiții de reabilitare și dotare.

În perioada 2007–2013 au fost reabilitate 9 infrastructuri turistice, ce au fost vizitate de peste 120 000 de turiști, iar în 2014–2020 au fost depuse 12 proiecte. Totodată, în perioada 2007–2013 au fost reabilitate 13 obiective de patrimoniu, iar în perioada 2014–2020 au fost depuse 50 de proiecte.

Astfel, PORSM 2021 - 2027 va finanța protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu cultural și natural și a serviciilor culturale în mediul urban și infrastructura turistică.

Vor avea prioritate la finanțare acele obiective de patrimoniu localizate în zone conectate la creșterea economică, a căror restaurare va contribui în mod direct la creșterea competitivității arealului în care sunt localizate.

Având în vedere faptul că majoritatea stațiunilor turistice din regiune sunt localizate la munte, sunt necesare, inclusiv, măsuri de dezvoltare a turismului montan, arealele cu cea mai mare intensitate a turismului fiind cele din zona de nord a regiunii (Valea Prahovei), stațiunile turistice din zonele montane (Sinaia, Bușteni, Azuga), precum și anumite zone cu obiective turistice și culturale dispersate.

Implementarea acestor tipuri de acțiuni va contribui la conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural bazate pe o abordare durabilă, echilibrat distribuite între latura comercială și cea de protecție a mediului, cu beneficii majore pentru mediul și comunitățile locale.

Fiind o regiune bogată în destinații culturale și turistice, intervențiile din perioada următoare pot descătușa potențialul de dezvoltare, dat fiind efectul multiplicator, pe care investițiile în turism și patrimoniu cultural îl au de regulă. Aceste măsuri de sprijin vor ajuta la diversificarea economiei regionale, la stimularea antreprenoriatului, în special în cadrul IMM-urilor, la crearea de locuri de muncă durabile și la sprijinirea dezvoltării locale.

În consecință, acțiunile propuse pentru acest obiectiv specific se referă atât la investiții pentru îmbunătățirea mediului urban prin conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și natural și a serviciilor culturale, investiții pentru îmbunătățirea infrastructurii de turism, precum și pentru taberele de elevi și preșcolari/centrele multidisciplinare de tineret.

Acțiuni indicative:

- Protecția, conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural prin activități de restaurare, consolidare, extindere și dotare (pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural imobil) a monumentelor istorice de categoria A, inclusiv servicii de digitizare/digitalizare în scop educativ, precum și activități de marketing și promovare turistică;
- Investiții (reabilitare/modernizare/extindere și dotare) în clădiri destinate utilizării publice pentru activități culturale și recreative, socio-culturale, cu scopul de a crea, îmbunătăți sau extinde serviciile publice de bază;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii de turism și/sau agrement;
- Înființarea și amenajarea traseelor turistice și a locurilor de recreere folosind soluții prietenoase cu mediul;
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea taberelor de elevi și preșcolari/centrelor multidisciplinare de tineret;
- Investiții de regenerare urbană (creare/modernizare/reabilitare/extindere/dotare) în spațiile destinate utilizării publice (parcuri, zone verzi de mici dimensiuni, piațete, scuaruri, piețe publice, locuri de joacă pentru copii, etc.) prin demolarea clădirilor/structurilor situate pe terenurile supuse intervențiilor, amenajarea spațiilor verzi (aducerea terenului la starea inițială; modelarea terenului; montarea elementelor constructive de tipul alei, foișoare, pergole, grilaje etc.; plantarea/gazonarea suprafețelor, inclusiv plantare arbori), precum și crearea de facilități pentru activități sportive și recreative de mici dimensiuni (ex. terenuri de sport, etc.), instalare rețele Wi-Fi, iluminat public și supraveghere video în spațiile publice, dotare cu mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi, etc.). De asemenea, sunt eligibile pe amplasamentul proiectului de regenerare urbană și înlocuirea și/sau racordarea la utilități publice, inclusiv realizare alei pietonale, trotuare, piste de biciclete, parcări, căi de acces, modernizarea străzilor urbane adiacente terenurilor supuse intervențiilor (în situații excepționale, numai în măsura în care astfel de investiții sunt necesare pentru a asigura funcționalitatea proiectului integrat de regenerare urbană);
- Elaborare/actualizare SIDT (SIDU și SIDJ).

Menționăm că pentru toate acțiunile indicative de mai sus, se va finanța și infrastructura edilitară necesară, ce face parte din amplasamentul proiectului.

Acțiunile de mai sus sunt complementare celor finanțate la nivel national prin POIDS, POCIDIF, PNS și PNRR, precum și cu cele de la nivel comunitar (Europa Digitală, Europa Creativă, Orizont Europa, PTD, LIFE, Erasmus+, PPU, InvestEU, React-EU și INTERREGVI A RO-BG).

Acțiunile indicative au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului, datorită naturii lor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice locale și centrale;
- Mediul de afaceri;
- Populația din zonele urbane;
- Vizitatori și turiști;
- Clerul și enoriașii;
- Preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Pentru promovarea egalității de gen în cadrul POR SM 2021 – 2027 s-a avut în vedere o abordare orizontală prin care să se realizeze integrarea acestui principiu în toate fazele POR (programare, implementare, monitorizare, raportare și evaluare) la toate nivelurile de guvernare și management, precum și pentru toți actorii implicați. Astfel, în procesul de elaborare a POR SM s-a avut în vedere implicarea autorităților cu responsabilități în domeniul egalității de șanse (precum direcțiile județene ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, diverse ONG-uri reprezentative pentru comunitatea roma și alte categorii dezavantajate, etc.) și care reprezintă interesele grupurilor țintă vizate. Respectarea prevederilor legislației naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, incluziune și non-discriminare va reprezenta o condiție de eligibilitate în cadrul ghidurilor solicitantului. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii și diversității. Astfel, principiul egalității de șanse este un criteriu de selecție a proiectelor, iar potențialii beneficiari de asistență financiară prin POR au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestui principiu.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Proiectele ce vor viza aceste intervenții vor fi selectate doar în baza cuprinderii lor în cadrul SIDU (elaborate la nivelul zonelor urbane funcționale/zonelor urbane în cazul MRJ-urilor) sau în cadrul SIDJ (elaborate la nivelul județului și care vor cuprinde și proiectele aferente celorlalte localități din mediul urban).

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Un rol important în procesul de elaborare a POR SM 2021 – 2027 îl are principiul complementarității și realizării de sinergii cu programele finanțate de UE, în special cu Programul Transnațional Dunărea.

Pentru acțiunile indicative aferente O.S. e(i), se vor încuraja și proiectele comune inter-regionale, transfrontaliere, internaționale și intersectoriale de promovare a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane. Proiectele vor viza crearea de parteneriate și realizarea de activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din EU de câte ori se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

Astfel, în calitate de co-inițitoare a SUERD, România, prin regiunile sale își propune să participe la atingerea obiectivelor și țăntelor SUERD 2021 – 2027. Acțiunile indicative mai sus menționate vor contribui activ la realizarea Planului de Acțiune al SUERD 2021 – 2027, prin contribuția adusă AP 3 Cultură, Turism, Oameni pentru Oameni (acțiunile 1,2,5 și 6) ce vizează promovarea turismului durabil și a patrimoniului cultural în regiunea Dunării.

În ceea ce privește cooperarea transfrontalieră, RSM deține o expertiză bogată datorată implicării beneficiarilor din regiune în programul România – Bulgaria, cu parteneri din cele 8 districte eligibile ale Bulgariei (Dobrich, Silistra, Ruse, Veliko Tarnovo, Pleven, Vratsa, Montana, Vidin).

În cazul în care un proiect este menționat în SIDT ca fiind complementar cu un proiect transfrontalier implementat sau în curs de implementare precum și ca fiind complementar sau contribuind la Strategia macroregională a Dunării, proiectul respectiv va obține un punctaj suplimentar în evaluarea relevanței ideilor de proiect pentru SIDT în cadrul căreia este menționat.

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării programului și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transfrontalier, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și să fie în conformitate cu politica de coeziune europeană, AM RO-BG va fi invitată să facă parte din CM POR SM.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

APL din RSM au nevoi mari de investiții, dar majoritatea au un istoric de împrumut redus sau deloc și nu pot atrage finanțare comercială pentru proiecte. Astfel, când rata de co-finanțare a APL este mai mare, fie din cauza normelor privind ajutorul de stat, fie din cauza proiectelor generatoare de venituri, APL renunță la proiecte sau solicită anularea contractelor de finanțare.

POR SM își propune să stabilească un IF pentru ca APL să optimizeze investițiile în cadrul Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia, pentru proiectele finanțate în cadrul schemelor de ajutor de stat. IF va sprijini pregătirea și implementarea proiectelor și va oferi durabilitate financiară pe termen lung investițiilor publice.

Astfel, se estimează alocarea a 10 de mil euro pentru utilizarea IF – împrumuturi parțial subvenționate, combinate cu granturi pentru autoritățile publice locale.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
6. O regiune atractivă	e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO74	Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	Persoane	0	85.802
				RCO75	Strategii de dezvoltare teritorială integrate care beneficiază de sprijin	Contribuții la strategii	0	7

	și a securității în zonele urbane			RCO77	Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Situri culturale și turistice	0	11
--	-----------------------------------	--	--	-------	--	-------------------------------	---	----

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
6. O regiune atractivă	e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR77	Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Vizitatori / an	85.235	2019	108.249	Sistemul de Monitorizare	Valoarea se bazează pe estimările perioadei de programare anterioare. Valoarea de bază a RCR 77 este stabilită la nivelul anului 2019, înainte de pandemia COVID-19.

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6. O regiune atractivă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității <u>în zonele urbane</u>	165 - Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice	12.663.341
				166 - Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale	22.497.550
				167 - Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului, în afara sit-urilor Natura 2000	26.900.100
				168 - Regenerarea fizică și securitatea spațiilor publice	32.089.827
				169 - Inițiative privind dezvoltarea teritorială, inclusiv pregătirea strategiilor teritoriale	700.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6. O regiune atractivă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității <u>în zonele urbane</u> ;	01 - Grant	84.850.818
				05 - Sprijin prin instrumente financiare: Granturi în cadrul unei operațiuni privind instrumentul financiar	10.000.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6. O regiune atractivă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității <u>în zonele urbane</u>	19 – Zone urbane funcționale	94.850.818

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6. O regiune atractivă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității <u>în zonele urbane</u>	03 – Neutralitate de gen	94.850.818

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

2.1.1.1.4. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Reference: point (c) of Article 22(3) CPR

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

2.1.1.1. Specific objective¹ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

OS: e(ii) - Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât zonele urbane;

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Zonele rurale se confruntă adesea cu provocările multiple ale unei populații îmbătrânite (și în scădere), performanțe economice scăzute, nivel redus de resurse umane calificate, acces mai scăzut la anumite piețe sau servicii și rate mai ridicate ale sărăciei.

Presiunile economice au dus la agresarea zonelor protejate prin intervenții arhitecturale care răspund nevoilor de moment ale pieței imobiliare, în detrimentul unei strategii de dezvoltare durabile, pe termen lung. De asemenea, peisajul cultural rural și industrial a cunoscut o lungă perioadă de distrugeri și alterări, fie din abandon sau din cauza presiunilor imobiliare.

¹ Except for a specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

În RSM, există diferențe de mărime medie a comunelor de la un județ la altul, în funcție de modul de organizare al acestora (comunele din zona montană sunt de tip răsfirat sau împrăștiat, în timp ce în zona de câmpie există comune de tip adunat, compact). Astfel, spațiul rural este fragmentat din punct de vedere administrativ, situație ce accentuează disparitățile dintre diferitele localități, în detrimentul unei dezvoltări economico-sociale echilibrate. În acest sens, așezările rurale izolate, cum sunt satele împrăștiate din zonele montane, tind să rămână și mai izolate.

De asemenea, sub aspect spațial din punct de vedere al suprafețelor, județele cu cea mai mare pondere a suprafeței spațiului rural sunt AG (6.428 km²) și TR (5.294 km²), în timp ce pe ultimele două poziții se află DB (3.772 km²) și GR (3.367 km²). Spațiul rural prezintă o mare diversitate dar, în general, prezintă aceleași caracteristici și probleme, cum ar fi: venituri mai scăzute, populație în declin demografic (cu precădere în județele TR și IL), dependență ridicată de agricultură, mai puține opțiuni de angajare și, nu în ultimul rând, servicii mai slab plătite. În ceea ce privește schimbările demografice, îmbătrânirea populației din mediul rural (rata îmbătrânirii fiind mai accentuată în județele TR și GR) are efecte directe și asupra pieței muncii și nivelului de ocupare.

Valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și a turismului sustenabil reprezintă elemente esențiale în dezvoltarea durabilă integrată și echilibrată a teritoriului național cu implicații asupra calității vieții și securității în afara zonelor urbane.

Existența unei oferte artistice accesibile cetățenilor, aprecierea și punerea în valoare a patrimoniului sunt indicatori ai vitalității culturale și trebuie integrate în planificările teritoriale pentru creșterea calității vieții și ca resurse pentru antreprenoriat creativ în mediul rural.

Astfel, pentru RSM, este esențial ca patrimoniul cultural să fie protejat, conservat și valorificat, dar și promovat într-o modalitate riguroasă, aceasta dispunând de o diversitate de obiective de patrimoniu cultural și obiective turistice.

Dezvoltarea turismului trebuie să țină cont de principiile dezvoltării durabile, în sensul conservării și protejării patrimoniului natural și cultural dar și al reducerii presiunii antropice asupra mediului, inerentă în condițiile practicării turismului pe scară largă.

Regiunea mai dispune și de un patrimoniu semnificativ de centre de agrement și baze turistice în afara zonelor urbane (tabere școlare) a căror capacitate a scăzut mult în ultimii ani, în principal din cauza degradării infrastructurii acestora, ceea ce determină un număr redus de turiști și vizitatori. Astfel, în mediul rural există 7 tabere/centre de agrement situate în localitățile: Moroieni și Mărgineanca (DB), Corbeni și Nucșoara (AG), Cheia (PH). Acestea se află într-o stare de degradare avansată a clădirilor și a utilităților aferente (sistem de încălzire, de iluminat, sistem de canalizare, etc) și necesită investiții de reabilitare și dotare.

Astfel, prin POR vor fi finanțate acțiuni privind protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu cultural și natural și a serviciilor culturale în afara mediului urban și acțiuni în infrastructura turistică, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros.

Deși RSM deține un patrimoniu construit protejat deosebit de bogat, în ultimii ani, un număr mic de obiective de patrimoniu din regiune au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic a acestora, multe dintre acestea aflându-se acum într-o stare avansată de degradare. Astfel, principalele acțiuni care vor fi finanțate trebuie să vizeze activități precum protecția, conservarea și valorificarea sustenabilă a obiectivelor de patrimoniu care să ducă la evitarea diminuării valorii de patrimoniu și a accentuării degradării acestora.

În ceea ce privește localizarea acestor obiective de patrimoniu, potrivit Studiului de Impact asupra situației monumentelor istorice, realizat de ANARMI (2019), în regiune există un număr de 807 monumente istorice de tip A, din care 496 monumente istorice de clasa A sunt situate în mediul rural, în special în AG (187) și PH (133).

Zonele cu intensitate importantă a turismului sunt cele din zona de nord a regiunii (Valea Doftanei, Valea Teleajenului, Valea Slănicului, prima parte a Văii Prahova), zonele cu agroturism (județul Argeș – pe primul loc în regiune la numărul pensiunilor agroturistice), zona montană (turismul montan – în jumătatea de nord a județului DB, respectiv în arealul montan (Masivele Leaota și Bucegi, cu Parcul Natural Bucegi, Văile Dâmboviței și Ialomiței, Peștera Ialomicioara, Cheile Zănoagei, Cheile Tătarului etc), precum și anumite zone cu obiective turistice și culturale dispersate.

Totodată, APL vizează ca și restul zonei de nord a regiunii (zona montană a județelor DB și AG) să devină destinații turistice cu valențe naționale în domeniul schiabil. Astfel, stațiunea Peștera – Padina este atestată ca stațiune de interes național din martie 2018 în vederea dezvoltării unui turism montan durabil și ecologic.

Implementarea acestor acțiuni va conduce la conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, cu importante îmbunătățiri pentru comunitățile locale, precum și la creșterea dinamicii turistice și a eficienței economice.

Astfel, intervențiile vor viza atât investiții pentru îmbunătățirea infrastructurii de turism, investiții pentru conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului natural și cultural și servicii culturale, precum și pentru taberele școlare/centrele multidisciplinare de tineret din afara zonelor urbane.

Totodată, trebuie menționat că în urma consultărilor cu grupurile tematice regionale a reieșit nevoia de finanțare a obiectivelor de patrimoniu cultural construit de categorie A localizate în mediul rural.

Acțiuni indicative:

- Protecția, conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural prin activități de restaurare, consolidare, extindere și dotare (pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural imobil) a monumentelor istorice de categoria A, inclusiv servicii de digitizare/digitalizare în scop educativ, precum și activități de marketing și promovare turistică;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii de turism și/sau agrement;
- Înființarea și amenajarea traseelor turistice și a locurilor de recreere folosind soluții prietenoase cu mediul;
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea taberelor de elevi și preșcolari / centrelor multidisciplinare de tineret;
- Elaborarea/actualizarea SIDT (SIDJ).

Acțiunile de mai sus sunt complementare celor finanțate la nivel național prin POIDS, POCIDIF, PNS și PNRR, precum și cu cele de la nivel comunitar (Europa Digitală, Europa Creativă, Orizont Europa, PTD, LIFE, Erasmus+, PPU, InvestEU, React-EU și INTERREGVI A RO-BG).

Acțiunile indicative au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului, datorită naturii lor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice locale și centrale;
- Mediul de afaceri;
- Populația din afara zonelor urbane;
- Vizitatori și turiști;
- Clerul și enoriașii;

- Preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Pentru promovarea egalității de gen în cadrul POR SM 2021 – 2027 s-a avut în vedere o abordare orizontală prin care să se realizeze integrarea acestui principiu în toate fazele POR (programare, implementare, monitorizare, raportare și evaluare) la toate nivelurile de guvernare și management, precum și pentru toți actorii implicați. Astfel, în procesul de elaborare a POR SM s-a avut în vedere implicarea autorităților cu responsabilități în domeniul egalității de șanse (precum direcțiile județene ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, diverse ONG-uri reprezentative pentru comunitatea roma și alte categorii dezavantajate, etc.) și care reprezintă interesele grupurilor țintă vizate. Respectarea prevederilor legislației naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, incluziune și non-discriminare va reprezenta o condiție de eligibilitate în cadrul ghidurilor solicitantului. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii și diversității. Astfel, principiul egalității de șanse este un criteriu de selecție a proiectelor, iar potențialii beneficiari de asistență financiară prin POR au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestui principiu.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Proiectele ce vor viza aceste intervenții vor fi selectate doar în baza cuprinderii lor în cadrul SIDJ (elaborate la nivelul județului și care vor cuprinde și proiectele aferente localităților din zonele non urbane).

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Un rol important în procesul de elaborare a POR SM 2021 – 2027 îl are principiul complementarității și realizării de sinergii cu programele finanțate de UE, în special cu PTD.

Pentru acțiunile indicative aferente O.S. e(ii), se vor încuraja și proiectele comune inter-regionale, transfrontaliere, internaționale și intersectoriale de promovare a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât zonele urbane. Proiectele vor viza crearea de parteneriate și realizarea de activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din EU de câte ori se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

Astfel, în calitate de co-inițatoare a SUERD, România, prin regiunile sale își propune să participe la atingerea obiectivelor și țăntelor SUERD 2021 – 2027. Acțiunile indicative mai sus menționate vor contribui activ la realizarea Planului de Acțiune al SUERD 2021 – 2027, prin contribuția adusă AP 3 Cultură, Turism, Oameni pentru Oameni (acț. 1,2,5 și 6) ce vizează ce vizează promovarea turismului durabil și a patrimoniului cultural în regiunea Dunării.

În ceea ce privește cooperarea transfrontalieră, RSM deține o expertiză bogată datorată implicării beneficiarilor din regiune în programul RO – BG, cu parteneri din cele 8 districte eligibile ale Bulgariei (Dobrich, Silistra, Ruse, Veliko Tarnovo, Pleven, Vratsa, Montana, Vidin).

În cazul în care un proiect este menționat în SIDT ca fiind complementar cu un proiect transfrontalier implementat sau în curs de implementare precum și ca fiind complementar sau contribuind la Strategia macroregională a Dunării, proiectul respectiv va obține un punctaj suplimentar în evaluarea relevanței ideilor de proiect pentru SIDT în cadrul căreia este menționat.

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării programului și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transfrontalier, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și să fie în conformitate cu politica de coeziune europeană, AM RO-BG va fi invitată să facă parte din CM POR SM.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

APL din RSM au nevoi mari de investiții, dar majoritatea au un istoric de împrumut redus sau deloc și nu pot atrage finanțare comercială pentru proiecte. Astfel, când rata de co-finanțare a APL este mai mare, fie din cauza normelor privind ajutorul de stat, fie din cauza proiectelor generatoare de venituri, APL renunță la proiecte sau solicită anularea contractelor de finanțare.

POR SM își propune să stabilească un IF pentru ca APL să optimizeze investițiile în cadrul Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud-Muntenia, pentru proiectele finanțate în cadrul schemelor de ajutor de stat. IF va sprijini pregătirea și implementarea proiectelor și va oferi durabilitate financiară pe termen lung investițiilor publice.

Astfel, se estimează alocarea a 20 de milioane de euro pentru utilizarea IF – împrumuturi parțial subvenționate, combinate cu granturi pentru autoritățile publice locale.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
6. O regiune atractivă	e(ii) Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO75	Strategii de dezvoltare teritorială integrate care beneficiază de sprijin	Contribuții la strategii	0	7
				RCO77	Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Situri culturale și turistice	0	14

	securității în alte zone decât zonele urbane;							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
6. O regiune atractivă	e(ii) Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil,	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR77	Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Vizitatori /an	8.902	2019	27.152	Sistemul de monitorizare	Anul de referință este 2019, deoarece nu este posibil să se obțină date realiste din perioada 2020-2021 datorită crizei cauzată de pandemia

	precum și a securității <u>în</u> <u>alte zone decât</u> <u>zonele urbane;</u>										COVID- 19.
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---------------

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6. O regiune atractivă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	e(ii) Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității <u>în alte zone decât zonele urbane</u> ;	165 - Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice	8.815.829
				166 - Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale	23.986.229
				167 - Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului, în afara sit-urilor Natura 2000	44.694.124
				169 - Inițiative privind dezvoltarea teritorială, inclusiv pregătirea strategiilor teritoriale	700.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6. O regiune atractivă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	e(ii) Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității <u>în alte zone decât zonele urbane</u> ;	01 - Grant	58.196.182
				05 - Sprijin prin instrumente financiare: Granturi în cadrul unei operațiuni privind instrumentul financiar	20.000.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6. O regiune atractivă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	e(ii) Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității <u>în alte zone decât zonele urbane</u> ;	20 – Zone rurale	78.196.182

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6. O regiune atractivă	FEDR	Mai puțin dezvoltată	e(ii) Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității <u>în alte zone decât zonele urbane</u> ;	03 – Neutralitate de gen	78.196.182

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

2.1.1.1.4. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Reference: point (c) of Article 22(3) CPR

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

2.1.1.2. Specific objective addressing material deprivation¹

2.1.1.2.1. Interventions of the Funds

Reference: Article 22(3) CPR and Article 20 and Article 23(1) and (2) ESF+ Regulation

Types of support

Text field [2 000]

¹ Point (d) of Article 22(3) CPR does not apply to the specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

Main target groups

Text field [2 000]

Decryption of the national or regional schemes of support

Text field [2 000]

Criteria for the selection of operations¹

Text field [4 000]

2.1.1.2.2. Indicators

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit

¹ Only for programmes limited to the specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation.

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Reference value	Reference year	Source of data [200]	Comments [200]

2.2. Technical assistance priorities

2.2.1. Priority for technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR (repeated for each such technical assistance priority)

Reference: point (e) of Article 22(3) CPR

Prioritatea 7 - Asigurarea funcționării sistemului de management al PORSM

2.2.1.1. Intervention from the Funds

The related types of actions – point (e)(i) of Article 22(3) CPR

AT la nivelul POR va avea în vedere un plan de masuri pentru finanțarea cheltuielilor necesare implementării PORSM, cu accent pe profesionalizarea personalului, asigurarea funcționării sistemului de management și control, comunicare și informare, îmbunătățirea capacității administrative a potențialilor beneficiari și a beneficiarilor, precum și asigurarea unui cadru partenerial transparent și participativ.

Așa cum reiese atât din experiența anterioară, cât și din studiile și evaluările realizate, disponibilitatea resurselor necesare sprijinirii funcționării sistemului de implementare POR în perioada de programare 2014-2020 s-a dovedit a fi de o deosebită importanță. În acest sens, este necesară sprijinirea activităților specifice implementării POR (pregătirea de proiecte, programarea, evaluarea, selecția, verificarea și plata cheltuielilor, auditul și monitorizarea proiectelor finanțate, etc), precum și susținerea sistemului de management și control al acestuia.

Sistemul de management și control al PORSM este format din Autoritatea de Management constituită la nivel regional, în cadrul ADR Sud Muntenia, ACP din cadrul MFP și AA din cadrul CCR, totodată existând posibilitatea, conform HG 936/2020 de delegare a unor atribuții unor organisme intermediare.

Delegarea atribuțiilor pentru organismele intermediare (dacă este cazul) va fi realizată prin intermediul acordurilor de delegare a atribuțiilor, ce vor fi încheiate pe toată durata programului de către Autoritatea de Management a PORSM cu fiecare organism intermediar.

De asemenea în contextul art. 29 al RDC, la nivelul municipiilor reședință de județ și la nivelul consiliilor județene se vor înființa autorități teritoriale, structuri funcționale care au responsabilitatea îndeplinirii selecției operațiunilor, în conformitate cu prevederile regulamentului.

În acest sens, se acordă o atenție deosebită măsurilor de întărire a capacității administrative, inclusiv la nivelul instituțiilor și/sau autorităților publice potențial beneficiare, având în vedere că activitatea acestora este direct proporțională cu performanța programului. Aceste măsuri vor conferi instituțiilor și/sau autorităților publice posibilitatea de a atrage, respectiv menține în activitate resurse umane cu calificare și experiență relevantă.

Capacitatea administrativă a beneficiarilor publici în a pregăti proiecte mature și a le implementa eficient trebuie susținută având în vedere ponderea acestei categorii de beneficiari la nivelul alocării POR SM.

Comunicarea și cooperarea inter-instituțională s-au dovedit aspecte esențiale pentru succesul implementării. În acest sens, este nevoie de asigurarea unor mecanisme funcționale între beneficiarii proiectelor și autoritățile / instituțiile cu atribuții de politică publică (de ex. în domeniul educației).

Acțiuni indicative:

- **Asigurarea funcționării sistemului de management și control pentru implementarea și monitorizarea eficientă a PORSM, inclusiv:**
 - sprijinirea AMPOR SM și a OI (dacă este cazul) inclusiv prin costuri administrative, respectiv de personal pentru implementarea diferitelor etape ale POR (identificarea și dezvoltarea proiectelor, pregătirea și întocmirea de documentații tehnico-economice pentru proiecte, programare, pregătire/lansare ghiduri, selecție, evaluare tehnică și financiară, contractare, monitorizare, management financiar, control și audit proiecte);
 - achiziția de bunuri și servicii necesare desfășurării activităților specifice AM POR SM / OI POR;
 - achiziția/modernizarea/reabilitarea/consolidarea de spații de birouri/arhivă pentru AM POR SM (inclusiv costuri legate de amortizarea acestor spații);
 - sprijin (organizatoric/logistic) pentru asigurarea cadrului partenerial al POR SM: Comitet de Monitorizare, comitete/grupuri de lucru implicate în implementarea programului cu participarea reprezentanților din mediul privat, ai organizațiilor neguvernamentale, reprezentanților autorităților publice locale și regionale, etc;
 - sprijinirea activităților Organismului Intermediar (inclusiv costuri de personal) necesare pentru închiderea Programului Operațional Regional 2014 – 2020 (monitorizare ex-post, închidere de program etc) având în vedere inclusiv asigurarea tranziției personalului către AM PORSM.
- **Asigurarea evaluării programului și elaborarea de studii relevante pentru o bună implementare a programului**
 - elaborare studii/analize/expertize specifice pentru POR 2014 – 2020, POR Sud Muntenia și PDR Sud Muntenia 2021 - 2027 (inclusiv ca suport pentru evaluarea cadrului de performanță, elaborarea rapoartelor de progres, costuri simplificate etc.);
 - sprijinirea pregătirii PORSM, PDR Sud Muntenia, RIS3 și a oricărei altei strategii/studiu necesare pentru perioada de programare post 2027 (studii, analize, pregătirea de proiecte, cadru partenerial/ consultări publice, lansare POR SM etc.).

- **Întărirea capacității administrative a AM POR SM, beneficiarilor și partenerilor regionali de a pregăti și implementa proiecte și asigurarea informării corespunzătoare a acestora, inclusiv prin:**
 - sprijinirea dezvoltării capacității administrative a instituțiilor implicate în sistemul de management și control al POR SM prin organizarea de întâlniri de lucru, schimburi de experiență și bune practici și sesiuni specifice de instruire pe domenii de interes în implementarea fondurilor: achiziții publice, managementul proiectelor cu finanțare europeană, ajutor de stat, nereguli, prevenirea corecțiilor financiare, managementul neregulilor, antifraudă, dezvoltarea abilităților tehnice ale personalului, etc;
 - întărirea capacității de implementare la nivelul potențialilor beneficiari, a entităților beneficiare de finanțare și a organismelor care concursa la implementarea programului, inclusiv prin asigurarea informării prin structuri de tip Help-desk;
 - sprijinirea dezvoltării capacității administrative a beneficiarilor și a potențialilor beneficiari ai POR SM prin organizarea de sesiuni specifice de instruire în scopul îmbunătățirii cunoștințelor și a competențelor acestora (conferințe, mese rotunde, seminarii, ateliere etc);
 - susținerea activităților structurii de sprijinire a dezvoltării urbane / teritoriale, în vederea furnizării de sprijin autorităților locale.
- **Asigurarea transparenței și promovării PORSM, inclusiv prin:**
 - sprijin pentru elaborarea și implementarea Strategiei/Planului de comunicare;
 - organizarea de evenimente de comunicare, informare și promovare, campanii mass-media;
 - dezvoltarea și gestionarea instrumentelor/campaniilor de comunicare;
 - alte activități de informare și comunicare specifice POR Sud Muntenia, realizarea și distribuirea de materiale informative și publicitare, vizite la proiecte etc.

Acțiunile indicative de mai sus sunt complementare atât cu cele din programele finanțate la nivel național prin POAT, cât și cu cele finanțate la nivel comunitar prin Proiectele Pilot și Acțiunile Pregătitoare, JASPERS, SOCPL, URBACT, LIFE, REACT-EU și ELENA.

Acțiunile indicative au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului, datorită naturii lor.

The main target groups – point (e)(iii) of Article 22(3) CPR

Principalele grupuri țintă:

- Autorități publice;

- Angajații din cadrul entităților implicate în sistemul de management și control POR;
- Potențiali beneficiari;
- Mediul de afaceri;
- Mediul academic și de cercetare;
- Mediul educațional – preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic;
- Publicul larg.

2.2.1.2. Indicators

Output indicators with the corresponding milestones and targets

Reference: point (e)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 2: Output indicators

Priority	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
7. Asigurarea funcționării sistemului de management	FEDR	Regiune mai puțin dezvoltată	RCO95	Personal finanțat de FEDR și Fondul de coeziune	Echivalent normă întreagă/an	45	90

2.2.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference point (e)(iv) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
7. Asigurarea funcționării sistemului de management	FEDR	Regiune mai puțin dezvoltată	179 - Informare și comunicare	1.738.470
			180 - Pregătire, implementare, monitorizare și control	50.791.130
			181 - Evaluare și studii, colectare de date	1.883.343
			182 - Consolidarea capacităților autorităților statelor membre, ale beneficiarilor și ale partenerilor relevanți	2.173.087

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
7. Asigurarea funcționării sistemului de management	FEDR	Regiune mai puțin dezvoltată	03 – Neutralitate de gen	56.586.030

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

2.2.2. Priority for technical assistance pursuant to Article 37 CPR (repeated for each such technical assistance priority)

Reference: point (f) of Article 22(3) CPR

2.2.2.1. Description of technical assistance under financing not linked to costs – Article 37 CPR

Text field [3 000]

2.2.2.2. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (f) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+ Regulation as well as programme specific actions in gender equality.

Table 9: Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention for EMFAF

Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

3. Financing plan

Reference: points (g)(i), (ii) and (iii) of Article 22(3), Article 112(1), (2) and (3), and Articles 14 and 26 CPR

3.1. Transfers and contributions¹

Reference: Articles 14, 26 and 27 CPR

Programme amendment related to	☐ contribution to InvestEU
	☐ transfer to instruments under direct or indirect management
	☐ transfer between ERDF, ESF+, Cohesion Fund or to another Fund or Funds

¹ Applicable only to programme amendments in accordance with Articles 14 and 26 except complementary transfers to the JTF in accordance with Article 27 CPR. Transfers shall not affect the annual breakdown of financial appropriations at the MFF level for a Member State.

Table 15A: Contribution to InvestEU* (breakdown by year)

Contribution from		Contribution to	Breakdown by year							
Fund	Category of region	InvestEU window(s)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	More developed									
	Transition									
	Less developed									
ESF+	More developed									
	Transition									
	Less developed									
Cohesion Fund	N/A									
EMFAF	N/A									

* For each new request for contribution, a programme amendment shall set out the total amounts for each year by Fund and by category of region.

Table 15B: Contributions to InvestEU* (summary)

	Category of region	Window 1 Sustainable Infrastructure (a)	Window 2 Innovation and Digitisation (b)	Window 3 SME (c)	Window 4 Social Investment and Skills (d)	Total (f)=(a)+(b)+(c)+(d)
ERDF	More developed					
	Less developed					
	Transition					
ESF+	More developed					
	Less developed					
	Transition					

	Category of region	Window 1 Sustainable Infrastructure (a)	Window 2 Innovation and Digitisation (b)	Window 3 SME (c)	Window 4 Social Investment and Skills (d)	Total (f)=(a)+(b)+(c)+(d)
Cohesion Fund	N/A					
EMFAF	N/A					
Total						

* Cumulative amounts for all contributions done through programme amendments during the programming period. With each new request for contribution, a programme amendment shall set out the total amounts for each year by Fund and by category of region.

Text field [3500] (justification), taking into account how those amount contribute to the achievement of policy objectives selected in the programme in accordance with Article 10(1) of the InvestEU Regulation.

Table 16A: Transfers to instruments under direct or indirect management (breakdown by year)

Transfer from		Transfer to	Breakdown by year							
Fund	Category of region	Instrument	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	More developed									
	Transition									
	Less developed									

Transfer from		Transfer to	Breakdown by year							
Fund	Category of region	Instrument	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ESF+	More developed									
	Transition									
	Less developed									
Cohesion Fund	N/A									
EMFAF	N/A									

Table 16B: Transfers to instruments under direct or indirect management* (summary)

Fund	Category of region	Instrument 1 (a)	Instrument 2 (b)	Instrument 3 (c)	Instrument 4 (d)	Instrument 5** (e)	Total (f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
ERDF	More developed						
	Transition						
	Less developed						
ESF+	More developed						
	Transition						
	Less developed						

Fund	Category of region	Instrument 1 (a)	Instrument 2 (b)	Instrument 3 (c)	Instrument 4 (d)	Instrument 5** (e)	Total (f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
Cohesion Fund	N/A						
EMFAF	N/A						
Total							

* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

** Transfers may be made to any other instrument under direct or indirect management, where such possibility is provided for in the basic act. Number and names of the relevant Union instruments will be specified accordingly.

Text field [3 500] (justification)

Table 17A: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds* (breakdown by year)

Transfers from		Transfers to		Breakdown by year							
Fund	Category of region	Fund	Category of region (where relevant)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	More developed	ERDF, ESF+ or Cohesion Fund, EMFAF, AMIF, ISF, BMVI									
	Transition										
	Less developed										
ESF+	More developed										
	Transition										
	Less developed										

Transfers from		Transfers to		Breakdown by year							
Fund	Category of region	Fund	Category of region (where relevant)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
Cohesion Fund	N/A										
EMFAF	N/A										

* Transfer to other programmes. Transfers between ERDF and ESF+ can only be done within the same category of region.

Table 17B: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds* (summary)

		ERDF			ESF+			Cohesion Fund	EMFA F	AMI F	IS F	BMV I	Total
		More developed	Transition	Less developed	More developed	Transition	Less developed						
ERDF	More developed												
	Transition												
	Less developed												
ESF+	More developed												
	Transition												
	Less developed												
Cohesion Fund	N/A												
EMFAF	N/A												
Total													

* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during the programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

Text field [3 500] (justification)

3.2. JTF: allocation in the programme and transfers¹

3.2.1. JTF allocation to the programme prior to transfers by priority (where relevant)²

Reference: Article 27 CPR

Table 18: JTF allocation to the programme in accordance with Article 3 JTF Regulation, prior to transfers

JTF priority 1	
JTF priority 2	
	Total

¹ Transfers shall not affect the annual breakdown of financial appropriations at the MFF level for a Member State.

² Applicable to the first adoption of programmes with JTF allocation.

3.2.2. Transfers to the JTF as complementary support¹ (where relevant)

Transfer to JTF	☐ concerns internal transfers within the programme with JTF allocation	
	☐ concerns transfers from other programmes to the programme with JTF allocation	

¹ Section to be filled in by receiving programme. Where a programme supported by the JTF receives complementary support (cf. Article 27 CPR) within the programme and from other programmes all tables in this section need to be filled in. At the first adoption with JTF allocation, this section is to confirm or correct the preliminary transfers proposed in the Partnership Agreement.

Table 18A: Transfers to the JTF within the programme (breakdown by year)

Transfer from		Transfer to	Breakdown by year							
Fund	Category of region	JTF priority*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	More developed	JTF priority 1								
	Transition									
	Less developed									
ESF+	More developed	JTF priority 2								
	Transition									
	Less developed									

* JTF resources should be complemented with ERDF or ESF+ resources of the category of region where the territory concerned is located.

Table 18B: Transfer of ERDF and ESF+ resources to the JTF within the programme

		JTF allocation in the programme* broken down by category of region, which territory located** in (by JTF priority)	
		JTF priority (for each JTF priority)	Amount
Transfer within the programme* (complementary support) per category of region			
ERDF	More developed		
	Transition		
	Less developed		
ESF+	More developed		
	Transition		
	Less developed		
Total	More developed		
	Transition		
	Less developed		

* Programme with the JTF allocation.

** JTF resources should be complemented with ERDF or ESF+ resources of the category of region where the territory concerned is located.

Table 18C: Transfers to the JTF from the other programme(s) (breakdown by year)

Transfer from		Transfer to	Breakdown by year							
Fund	Category of region	JTF priority*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	More developed	JTF priority 1								
	Transition									
	Less developed									
ESF+	More developed	JTF priority 2								
	Transition									
	Less developed									

* JTF resources should be complemented with ERDF or ESF+ resources of the category of region where the territory concerned is located.

Table 18D: Transfer of ERDF and ESF+ resources from other programmes to the JTF in this programme

		Complementary support to the JTF in this programme* to the territory located*** in a given category of region (by priority):	
		JTF priority	Amount
Transfer(s) from other programme(s)** per category of region			
ERDF	More developed		
	Transition		
	Less developed		
ESF+	More developed		
	Transition		
	Less developed		
Total			

* Programme with JTF allocation, which receives complementary support from the ERDF and ESF+.

** Programme providing the complementary support from the ERDF and ESF+ (source).

*** JTF resources should be complemented with ERDF or ESF+ resources of the category of region where the territory concerned is located.

Text field [3 000] Justification for the complementary transfer from ERDF and ESF+ based on the planned types of interventions – point (d)(ix) of Article 22(3) CPR

3.3. Transfers between categories of region resulting from the mid-term review

Table 19A: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review, within the programme (breakdown by year)

Transfer from	Transfer to	Breakdown by year			
Category of region*	Category of region*	2025	2026	2027	Total
More developed	More developed / Transition / Less developed				
Transition					
Less developed					

* Applicable to ERDF and ESF+ only.

Table 19B: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review, to other programmes (breakdown by year)

Transfer from	Transfer to	Breakdown by year			
Category of region*	Category of region*	2025	2026	2027	Total
More developed	More developed / Transition / Less developed				
Transition					
Less developed					

* Applicable to ERDF and ESF+ only.

3.4. Transfers back¹

Table 20A: Transfers back (breakdown by year)

Transfer from	Transfer to		Breakdown by year							
InvestEU or other Union instrument	Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
InvestEU window 1 window 2 window 3 window 4 Union instrument 1 Union instrument 2 [...]	ERDF	More developed								
		Transition								
		Less developed								
	ESF+	More developed								
		Transition								
		Less developed								
	Cohesion Fund	N/A								
	EMFAF	N/A								

¹ Applicable only to programme amendments for resources transferred back from other Union instruments, including elements of AMIF, ISF and BMVI, under direct or indirect management, or from Invest EU.

Table 20B: Transfers back* (summary)

From / To	ERDF			ESF+			Cohesion Fund	EMFAF
	More developed	Transition	Less developed	More developed	Transition	Less developed		
InvestEU								
Window 1								
Window 2								
Window 3								
Window 4								
Instrument 1								
Instrument 2								
Instrument 3								
Instrument 4**								

* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

** Transfers may be made to any other instrument under direct or indirect management, where such possibility is provided for in the basic act. Number and names of the relevant Union instruments will be specified accordingly.

3.5. Financial appropriations by year

Reference: point (g)(i) of Article 22(3) CPR and Articles 3, 4 and 7 JTF Regulation.

Table 10: Financial appropriations by year

Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 for EMF AF only	2027		2027 for EMF AF only	Total
							Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		
ERDF*	More developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Transition	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Less developed	0,00	108.474.042,00	219.130.763,00	280.237.614,00	291.727.298,00	214.075.085,00	0,00	0,00	226.631.598,00	0,00	0,00	1.340.277.000,00
	Outermost and northern sparsely populated	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total		0,00	108.474.042,00	219.130.763,00	280.237.614,00	291.727.298,00	214.075.085,00	0,00	0,00	226.631.598,00	0,00	0,00	1.340.277.000,00

Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 for EMF AF only	2027		2027 for EMF AF only	Total
							Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		
ESF+*	More developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Transition	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Less developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Outermost and northern sparsely populated	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Fund		Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 for EMF AF only	2027		2027 for EMF AF only	Total
								Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		
JTF*	Article 3 JTF Regulation resources		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Article 4 JTF Regulation resources		0,00	0,00	0,00									0,00
	Article 7 JTF Regulation resources (related to Article 3 JTF Regulation)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 for EMF AF only	2027		2027 for EMF AF only	Total
							Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		
resources)													

Fund		Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 for EMF AF only	2027		2027 for EMF AF only	Total
								Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		
	Article 7 JTF Regulation resources (related to Article 4 JTF Regulation resources)		0,00	0,00	0,00									0,00
Total			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cohesion Fund		N/A	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EMFA F		N/A	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00			0,00	0,00
Total			0,00	108.474.042,00	219.130.763,00	280.237.614,00	291.727.298,00	214.075.085,00	0,00	0,00	226.631.598,00	0,00	0,00	1.340.277.000,00

* Amounts after the complementary transfer to the JTF.

3.6. Total financial appropriations by fund and national co-financing

Reference: point (g)(ii) of Article 22(3), Article 22(6) and Article 36 CPR

For programmes under the Investment for jobs and growth goal where technical assistance in accordance with Article 36(4) CPR was chosen in the Partnership Agreement.

Table 11: Total financial appropriations by fund and national co-financing

Policy/ JTF specific objective number or technical assistance	Priority	Basis for calculation Union support (total eligible cost or public contribution)	Fund	Category of region*	Union contribution (a) = (g)+(h)	Breakdown of Union contribution		National contribution (b)=(c)+(d)	Indicative breakdown of national contribution		Total (e)=(a)+(b)	Co-financing rate (f)=(a)/(e)
						Union contribution less the flexibility amount (g)	Flexibility amount (h)		public (c)	private (d)		
	Priority 1	P/T	ERDF	More developed								
				Transition								
				Less developed								
				Outermost and northern sparsely populated								

	Priority 2		ESF+		More developed								
					Transition								
					Less developed								
					Outermost and northern sparsely populated								
	Priority 3		JTF**	Article 3 JTF Regulation resources									
				Article 4 JTF Regulation resources									
				Total									
	Priority 4		Cohesion Fund										
Technical assistance	Priority 5 Technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR		ERDF or ESF+ or JTF or Cohesion Fund										

Technical assistance	Priority 6 Technical assistance pursuant to Article 37 CPR		ERDF or ESF+ or JTF or Cohesion Fund									
			Total ERDF	More developed								
				Transition								
				Less developed								
				Outermost and northern sparsely populated								
			Total ESF+	More developed								
				Transition								
				Less developed								
				Outermost and northern sparsely populated								

		JTF**	Article 3 JTF Regulation resources									
			Article 4 JTF Regulation resources									
		Total Cohesion Fund										
		Grand total										

* For ERDF: less developed, transition, more developed, and, where applicable, special allocation for outermost and northern sparsely populated regions. For ESF+: less developed, transition, more developed and, where applicable, additional allocation for outermost regions. For Cohesion Fund: not applicable. For technical assistance, application of categories of region depends on selection of a fund.

** Indicate the total JTF resources, including the complementary support transferred from the ERDF and the ESF+. The table shall not include the amounts in accordance to Article 7 JTF Regulation. In case of technical assistance financed from the JTF, the JTF resources should be split into resources related to Articles 3 and 4 JTF Regulation. For Article 4 JTF Regulation, there is no flexibility amount.

For the Investment for jobs and growth goal: programmes using technical assistance according to Article 36(5) CPR in accordance with the choice made in the Partnership Agreement.

Table 11: Total financial allocations by fund and national contribution

Policy/JTF specific objective number or technical assistance	Priority	Basis for calculation Union support (total eligible cost or public contribution)	Fund	Category of region*	Union contribution (a)=(b)+(c)+(i)+(j)	Breakdown of Union contribution				National contribution (d)=(e)+(f)	Indicative breakdown of national contribution		Total (g)=(a)+(d)	Co-financing rate (h)=(a)/(g)
						Union contribution		Flexibility amount			public (e)	private (f)		
						without technical assistance pursuant to Article 36(5)	for technical assistance pursuant to Article 36(5)	without technical assistance pursuant to Article 36(5)	for technical assistance pursuant to Article 36(5)***					
						(b)	(c)	(i)	(j)					
						PO1	Priority 1	P	ERDF					
Transition	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					0,00	0,00	0%		
Less developed	360.347.970,00	0,00	0,00	0,00	0,00					63.590.818,24	63.590.818,24	0,00	423.938.788,24	85%
Outermost and northern sparsely populated	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					0,00	0,00	0,00	0%	

PO2	Priority 2	P	ERDF	More developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Transition	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Less developed	290.673.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	51.295.235,29	51.295.235,29	0,00	341.968.235,29	85%
				Outermost and northern sparsely populated	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
PO2	Priority 3	P	ERDF	More developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Transition	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Less developed	203.594.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35.928.352,94	35.928.352,94	0,00	239.522.352,94	85%
				Outermost and northern sparsely populated	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
PO3	Priority 4	P	ERDF	More developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Transition	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Less developed	191.375.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33.772.058,82	33.772.058,82	0,00	225.147.058,82	85%
				Outermost and	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%

				northern sparsely populated										
PO4	Priority 5	P	ERDF	More developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Transition	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Less developed	64.654.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11.409.529,41	11.409.529,41	0,00	76.063.529,41	85%
				Outermost and northern sparsely populated	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
PO5	Priority 6	P	ERDF	More developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Transition	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Less developed	173.047.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.537.705,88	30.537.705,88	0,00	203.584.705,88	85%
				Outermost and northern sparsely populated	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%

			ESF+	More developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Transition	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Less developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Outermost and northern sparsely populated	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
			JTF **	Article 3 JTF Regulation resources		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Article 4 JTF Regulation resources		0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0%
				Total		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
			Cohesion Fund			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Technical assistance	Priority 7 Technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR		ERDF		56.586.030,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.985.770,00	9.985.770,00	0,00	66.571.800,00	85%
			Total ERDF	More developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Transition	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Less developed	1.340.277.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	236.519.470,59	236.519.470,59	0,00	1.576.796.470,59	85%
				Outermost and northern sparsely populated	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
			Total ESF+	More developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Transition	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Less developed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
				Outermost and northern sparsely populated	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%

		JTF*	Article 3 JTF Regulation resources		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
			Article 4 JTF Regulation resources		0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0%
		Total Cohesion Fund			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%
Grand total					1.340.277.000,0 0	0,00	0,00	0,00	0,00	236.519.470, 59	236.519.470, 59	0,00	1.576.796.470, 59	85%

* For ERDF and ESF+: less developed, transition, more developed, and, where applicable special allocation for outermost and northern sparsely populated regions. For Cohesion Fund: not applicable. For technical assistance, application of categories of region depends on the selection of the fund.

** Indicate the total JTF resources, including the complementary support transferred from the ERDF and the ESF+. The table shall not include the amounts in accordance to Article 7 JTF Regulation. In case of technical assistance financed from the JTF, the JTF resources should be split into resources related to Articles 3 and 4 JTF Regulation. For Article 4 JTF Regulation, there is no flexibility amount.

For the EMFAF:

Reference: point (g)(iii) of Article 22(3) CPR

EMFAF programmes using technical assistance according to Article 36(4) CPR in accordance with the choice made in the Partnership Agreement.

Table 11A: Total financial allocations by fund and national contribution

Priority	Specific objective (nomenclature set out in the EMFAF Regulation)	Basis for calculation of Union support	Union contribution	National public contribution	Total	Co-financing rate
Priority 1	1.1.1	Public				
	1.1.2	Public				
	1.2	Public				
	1.3	Public				
	1.4	Public				
	1.5	Public				
	1.6	Public				
Priority 2	2.1	Public				
	2.2	Public				
Priority 3	3.1	Public				

Priority	Specific objective (nomenclature set out in the EMFAF Regulation)	Basis for calculation of Union support	Union contribution	National public contribution	Total	Co-financing rate
Priority 4	4.1	Public				
Technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR	5.1	Public				
Technical assistance pursuant to Article 37 CPR	5.2	Public				

EMFAF programmes using technical assistance according to Article 36(5) CPR in accordance with the choice made in the Partnership Agreement.

Table 11A: Total financial allocations by fund and national contribution

Priority	Specific objective (nomenclature set out in the EMFAF Regulation)	Basis for calculation of Union support	Union contribution		National public contribution	Total	Co- financing rate
			Union contribution without technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR	Union contribution for technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR			
Priority 1	1.1.1	Public					
	1.1.2	Public					
	1.2	Public					
	1.3	Public					
	1.4	Public					
	1.5	Public					
	1.6	Public					

Priority	Specific objective (nomenclature set out in the EMFAF Regulation)	Basis for calculation of Union support	Union contribution		National public contribution	Total	Co- financing rate
			Union contribution without technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR	Union contribution for technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR			
Priority 2	2.1	Public					
	2.2	Public					
Priority 3	3.1	Public					
Priority 4	4.1	Public					
Technical assistance (Article 37 CPR)	5.1	Public					

4. Enabling conditions

Reference: point (i) of Article 22(3) CPR

Table 12: Enabling conditions

Enabling conditions	Fund	Specific objective (N/A to the EMFAF)	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
Mecanisme eficace de monitorizare a pieței achizițiilor publice	FEDR						

Buna guvernare a strategiei naționale sau regionale de specializare inteligentă	FEDR	<p>a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</p> <p>a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</p>	Yes/No	<p>Strategia sau strategiile de specializare inteligentă trebuie să fie sprijinite de:</p> <p>1. O analiză la zi a provocărilor existente în ceea ce privește diseminarea inovării și digitalizarea;</p> <p>2. Existența unei instituții sau a unui organism național/regional competent care să fie responsabil cu managementul strategiei de specializare inteligentă;</p> <p>3. Instrumente de monitorizare și evaluare pentru a măsura performanțele în direcția</p>	Y/N	[500]	[1 000]

				<p>atingerii obiectivelor strategiei;</p> <p>4. Existența unei cooperări funcționale între părțile interesate a “procesului de descoperire antreprenorială”;</p> <p>5. Acțiuni necesare pentru îmbunătățirea sistemelor de cercetare și inovare naționale sau regionale, după caz;</p> <p>6. Acțiuni de sprijinire a tranziției industriale, după caz;</p> <p>7. Măsuri de consolidare a cooperării cu partenerii din afara unui anumit stat membru în domeniile prioritare sprijinite de strategia de specializare inteligentă.</p>			
Un cadru de politică strategic pentru sprijinirea		b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră		C1. Este adoptată o strategie națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării	Y/N		

renovărilor destinate să îmbunătățească eficiența energetică a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale				<p>parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, în conformitate cu cerințele Directivei 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor, care:</p> <p>a. implică obiective de etapă orientative pentru 2030 și 2040, și ținte pentru 2050;</p> <p>b. oferă o descriere orientativă a resurselor bugetare necesare pentru a sprijini implementarea strategiei;</p> <p>c. definește mecanisme eficace pentru promovarea investițiilor în renovarea clădirilor;</p> <p>C2. Măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice pentru a realiza economiile de energie necesare.</p>			
Planificarea globală a		c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale,		Se efectuează o cartografiere multinodală a			

transporturilor la nivelul corespunzător		regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere		<p>infrastructurilor existente și a celor planificate până în 2030, care:</p> <p>C1. Conține o justificare economică a investițiilor planificate, susținută de o analiză solidă a cererii și de o modelare a traficului, care ar trebui să ia în considerare impactul preconizat al liberalizării sectorului feroviar;</p> <p>C2. Reflectă planurile privind calitatea aerului, ținând seama în special de planurile naționale de decarbonizare;</p> <p>C3. Include investițiile în coridoarele rețelei centrale TEN-T, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) nr. 1316/2013, în conformitate cu respectivele planuri de lucru ale rețelei TEN-T;</p> <p>C4. În ceea ce privește investițiile din afara rețelei</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>centrale TEN-T, garantează complementaritatea prin asigurarea unei conectivități suficiente la rețeaua centrală TEN-T și la nodurile acesteia pentru regiunile și comunitățile locale;</p> <p>C5. Unde este cazul, raportează implementarea ERTMS conform cu Regulamentul de implementare al Comisiei EU 2017/6 din 5 ianuarie 2017 referitor la planul de implementare ERTMS;</p> <p>C6. Promovează multimodalitatea, identificând nevoile de terminale multimodale sau de transbordare din cadrul transportului de pasageri sau marfă, precum și nevoile de moduri active de transport;</p> <p>C7. Include măsuri vizând promovarea</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>combustibililor alternativi, în conformitate cu cadrele naționale de politică;</p> <p>C8. Include un rezumat al evaluării riscurilor de siguranță rutieră, în conformitate cu strategiile naționale de siguranță rutieră existente, împreună cu o cartografiere a drumurilor și secțiunilor afectate și furnizarea cu prioritate a investițiilor corespunzătoare relevante;</p> <p>C9. Furnizează informații privind resursele bugetare și de finanțare corespunzătoare investițiilor planificate și necesare pentru acoperirea costurilor de exploatare și de întreținere a infrastructurilor existente și a celor planificate.</p>			
Un cadru de politică		d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de		Existența unui cadru de politică strategic la nivel			

strategic pentru sistemul de educație și formare, la toate nivelurile		calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online.		<p>național și/sau regional pentru sistemul de educație și formare, care cuprinde:</p> <p>C1. Sisteme de anticipare și previziuni privind competențele, bazate pe date concrete, precum și mecanisme și servicii de monitorizare;</p> <p>C2. Măsuri care să garanteze un acces egal, participarea și absolvirea unor programe de educație și formare de calitate, relevante și incluzive și dobândirea de competențe-cheie la toate nivelurile, inclusiv în învățământul superior;</p> <p>C3. Un mecanism de coordonare la toate nivelurile sistemului de educație și formare, inclusiv la nivelul învățământului terțiar, și o atribuire clară a responsabilităților între</p>			
---	--	--	--	---	--	--	--

				<p>autoritățile naționale relevante și/sau organismele regionale;</p> <p>C4. Modalități de monitorizare, evaluare și revizuire a cadrului de politică strategic;</p> <p>C5. Măsuri care să vizeze adulții cu calificări și competențe reduse și persoanele provenind din medii socioeconomice dezavantajate, și parcursuri de perfecționare profesională;</p> <p>C6. Măsuri de sprijinire a cadrelor didactice, a formatorilor și a personalului universitar în ceea ce privește metode de învățare adecvate, evaluarea și validarea competențelor-cheie</p> <p>măsuri destinate a promova mobilitatea cursanților și a personalului și colaborarea transnațională a</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--

				formatorilor și a personalului didactic, inclusiv prin recunoașterea rezultatelor studiilor și a calificărilor.			
--	--	--	--	---	--	--	--

5. Programme authorities

Reference: point (k) of Article 22(3) and Articles 71 and 84 CPR

Table 13: Programme authorities

Programme authorities	Name of the institution [500]	Contact name [200]	E-mail [200]
Managing authority	Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia	Luminita ZEZEANU	luminita.zezeanu@adrmuntenia.ro
Audit authority	Autoritatea de Audit – Organism independent pe lângă Curtea de Conturi a României	Florina MUNTEANU	florina.munteanu@rcc.ro
Body which receives payments from the Commission	Ministerul Finanțelor Publice prin Autoritatea de Certificare și Plată	Lucica Marilena CRĂCIUN	lucica.craciun@mfinante.gov.ro
Where applicable, body or, bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR			
Accounting function in case this function is entrusted to a body other than the managing authority	Ministerul Finanțelor Publice prin Autoritatea de Certificare și Plată	Lucica Marilena CRĂCIUN	lucica.craciun@mfinante.gov.ro

The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR if more bodies are identified to receive payments from the Commission.

Reference: Article 22(3) CPR

Table 13A: The portion of the percentages set out in point (b) of Article 36(5) CPR that would be reimbursed to the bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR (in percentage points)

Body 1	p.p.
Body 2*	p.p.

* Number of bodies defined by a Member State.

6. Partnership

Reference: point (h) of Article 22(3) CPR

Principiul parteneriatului reprezintă un aspect esențial în procesul de programare și gestionare a fondurilor aferente PC fiind o precondiție pentru elaborarea unor politici economice, sociale și teritoriale realiste, eficiente, eficace și cu impact pozitiv. Mai mult decât atât, importanța parteneriatului rezultă atât din nevoia de a asigura transparența procesului de programare și implementare, cât și pentru a oferi posibilitatea de implicare și responsabilizare tuturor actorilor interesați. În conformitate cu prevederile Regulamentelor UE aplicabile fondurilor ESI, prin Acordul de Parteneriat 2014-2020 a fost stabilit un mecanism de coordonare a implementării fondurilor ESI. La nivel strategic, această coordonare este realizată prin intermediul Comitetului de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat (CCMAP), organism interinstituțional coordonat de MIPE, constituit în luna octombrie 2014, printr-o procedură publică de selecție, cu respectarea prevederilor Reg. delegat (UE) nr. 240/2014 al Comisiei Europene din 7 ianuarie 2014 privind Codul european de conduită referitor la parteneriat.

Pentru perioada de programare 2021-2027, MIPE îndeplinește în continuare calitatea de coordonator național al elaborării documentelor de programare, respectiv a Acordului de Parteneriat și a programelor subsecvente, asigurând totodată cadrul partenerial prin implicarea tuturor părților interesate reprezentative pentru programarea și implementarea fondurilor aferente PC. Primele consultări parteneriale au avut loc în prima jumătate a anului 2019, fiind constituite 5 grupuri parteneriale aferente celor 5 Obiective de Politică prevăzute la nivelul propunerii de Regulament general. Componenta grupurilor de lucru a fost stabilită plecând de la membrii Comitetelor de Monitorizare ale Programelor Operaționale 2014-2020 și membri/observatori/invitați CCMAP, cărora li s-au alăturat o serie de parteneri care și-au exprimat interesul pentru a face parte din aceste grupuri.

În perioada 2019-2020, au avut loc numeroase consultări, atât prin organizarea de reuniuni parteneriale, cât și prin intermediul corespondenței electronice, fiind solicitate observații/ propuneri pe marginea priorităților de finanțare post 2020. În perioada mai-septembrie 2019 au fost realizate reuniuni de informarea a structurilor parteneriale, în care au fost prezentate, pe de o parte, schimbările majore de la nivelul Regulamentelor UE ale Politicii de Coeziune, și, pe de altă parte, nevoile de intervenție (pornind de la concluziile Raportului de Țară – Anexa D) și prioritățile de investiție care au derivat din acestea aferente domeniilor de interes.

În luna noiembrie 2019, MIPE a organizat mai multe reuniuni parteneriale, atât la nivelul Grupurilor parteneriale, cât și pe grupuri tehnice de lucru, în care au fost dezbătute logicile de intervenție pe domenii, corespunzător celor 5 obiective de politică. Acestea au

fost publicate pe site-ul MIPE, la secțiunea Perioada de Programare 2021-2027, astfel încât să se asigure transparența dezbaterilor și posibilitatea de consultare cât mai largă a tuturor părților interesate.

În data de 28.11. 2019 a avut loc un prim eveniment de amploare vizând consultarea asupra viitoarei perioade de programare – 2021-2027, eveniment la care au participat reprezentanți ai mediului de afaceri, societății civile, autorităților publice centrale și locale, beneficiari de fonduri europene. În cadrul, acestui eveniment au fost prezentate: stadiul negocierilor documentelor de programare 2021-2027, logica intervențiilor pe domenii de intervenție, dar și arhitectura viitoarelor programe operaționale și mecanismul de consultare partenerială pentru viitor.

Odată cu definitivarea arhitecturii viitoarelor Programe Operaționale prin Memorandum la nivelul Guvernului în luna februarie 2020, grupurile de lucru organizate la nivelul celor 5 obiective de politica au fost restructurate la nivel de program ca urmare a unui *Apel Național pentru exprimarea interesului și pentru selecția partenerilor în cadrul structurilor parteneriale aferente Programelor Operaționale* care a fost organizat în perioada mai – iulie 2020.

Totodată, MIPE implementează un proiect de Asistență Tehnică „*Sprijin pentru implementarea principiului parteneriatului în coordonarea și gestionarea fondurilor europene privind coeziunea*”, care își propune crearea unui sistem coordonat de informare și comunicare pentru parteneri și elaborarea *Codul Național de Conduită privind Parteneriatul pentru Fondurile Europene aferente Politicii de Coeziune*.

Dincolo de activitatea concretă a structurilor parteneriale, transparența în procesul de programare este asigurată prin intermediul secțiunii dedicate la nivelul site-ului MIPE, în cadrul căreia sunt postate cu regularitate documentele relevante pentru procesul de programare supuse consultării: logicile intervențiilor, diversele versiuni ale Programelor Operaționale, precum și calendarul consultărilor publice (link web: <http://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>).

Astfel, după publicarea la 31.07. 2020 a primelor versiuni ale Programelor Regionale 2021-2027, în data de 19.08.2020 a avut loc o consultare publică în sistem de videoconferință la care au participat prin intermediul platformei Webex aproximativ 180 de reprezentanți ai partenerilor. Observațiile/propunerile formulate în timpul reuniunii și/sau transmise ulterior în scris au fost analizate și, după caz, integrate în versiunea revizuită a programelor de către ADRSM.

În paralel, pentru pregătirea POR 2021-2027, la nivelul RSM au fost desfășurate consultări cu autoritățile publice locale competente, partenerii economici și sociali precum și alte organisme relevante care reprezintă societatea civilă, inclusiv parteneri în domeniul protecției mediului, organizații neguvernamentale și organisme însărcinate cu promovarea integrării sociale, egalității de gen și

nediscriminării care, în conformitate cu abordarea bazată pe guvernanța pe mai multe niveluri se implică pe durata programării și, ulterior în implementare, inclusiv prin participarea la comitetul de monitorizare.

Astfel, începând cu anul 2019, au avut loc consultări publice cu structurile partenieriale de referință la nivel regional, implicate în programarea și implementarea fondurilor europene, după cum urmează:

- Întrunirea Comitetului Regional pentru elaborarea PDR 2021 – 2027 – 7.11. 2019;
- Întâlniri ale Grupurilor de Parteneriat Locale pentru elaborarea PDR 2021 – 2027 - 12 – 26.11.2019;
- Întâlniri ale Grupurilor Tematice Regionale pentru elaborarea PDR 2021 – 2027 – 28.01 – 14.04. 2020;
- Întâlniri de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții CJ din RSM-6.05. 2020;
- Întâlnire de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții MRJ – 7.05 - 10.06. 2020;
- Întâlnire de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții orașelor și municipiilor din RSM - 22 iunie 2020;
- Focus-grupuri de descoperire antreprenorială – 26.06 – 8.07. 2020;
- Întâlniri ale Comisiei regionale pentru stabilirea criteriilor de selecție a proiectelor strategice ale RSM – 30.06. - 8.09. 2020;
- Sesiune de lucru online cu reprezentanții mediului public și ai mediului privat “Parteneriat pentru dezvoltare durabilă și inovare socială” – 10.07. 2020;
- Întâlniri de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții CJ și ai orașelor și municipiilor din RSM- 28.07.2020;
- Întâlnire de lucru privind pregătirea pentru perioada de programare 2021-2027 cu reprezentanții orașelor și municipiilor din RSM – 7.08.2020;
- Întâlniri de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții municipiilor și CJ din RSM în 15.09.2020 – 21.01. 2021.

În plus, autoritățile publice centrale județene și locale, partenerii economico-sociali (inclusiv universități, institute de cercetare, asociații profesionale, bănci), de mediu (inclusiv ANANP și serviciile teritoriale, APM-urile din fiecare județ), precum și și alte organisme relevante care reprezintă societatea civilă, inclusiv parteneri în domeniul protecției mediului, organizații neguvernamentale și organisme însărcinate cu promovarea integrării sociale, egalității de gen și nediscriminării au fost implicați activ în elaborarea studiilor ce fundamentează POR SM (Analiza regională a IVA și Oportunitatea introducerii IF in PORSM), a Evaluarii Strategice de Mediu a PORSM, precum și la elaborarea Foi regionale de parcurs pentru întărirea capacității administrative prin participarea la grupurile de

lucru create în scopul validării analizelor și concluziilor, identificării de idei de proiecte și elaborării de planuri de acțiune. Consultările cu partenerii au fost organizate utilizând un mix de canale de comunicare. Astfel, au fost organizate atât întâlniri față în față și vizite la fața locului (pentru discutarea ideilor de proiecte privind IVA și specializarea inteligentă) precum și întâlniri/seminarii online (pentru consultări privind IF pentru eficiență energetică, infrastructură de afaceri și turism și întărirea capacității administrative). Schițele studiilor și versiunile finale sunt disponibile și ușor de accesat și consultat pe site-ul ADRSM, fiind publicate la secțiunea dedicată perioadei 2021- 2027.

În vederea asigurării unei mai bune coordonări a implementării programului cu SUERD și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transnațional, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și să fie în conformitate cu politica de coeziune europeană, ADR SM este membră a Rețelei SUERD dedicată Autorităților de Management pentru FEDR și FC.

Totodată, la nivel regional se intenționează stimularea implicării cetățenilor și participării active a beneficiarilor pe întreg ciclul de programare. Astfel, în afara dezbaterilor și consultărilor publice organizate în perioada de programare pentru prioritizarea și rafinarea intervențiilor, în perioada de implementare și monitorizare se vor elabora și publica pe site-ul dedicat programului, informări periodice cu privire la stadiul implementării POR SM, în vederea colectării de propuneri și sugestii de îmbunătățire de la persoanele afectate de implementarea programului. În perioada de evaluare a programului, se vor organiza grupuri pentru evaluarea impactului strategiei programului. În cadrul activității de evaluare se vor utiliza chestionare adresate beneficiarilor pentru a se evalua rezultatele și impactul intervențiilor programului.

În cadrul site-ul dedicat programului, 2021-2027.adrmuntentia.ro va fi creată o secțiune sub forma unui forum de discuție, unde se va permite participarea cetățenilor și partenerilor sociali pe parcursul întregului proces de implementare a POR (planificare, lansare ghiduri, monitorizare program). Forumul va avea mai mulți moderatori, în funcții de specificul topicurilor.

De asemenea, utilizatorii forumului vor avea la dispoziție posibilitatea de a se înregistra la newsletter-ul Agenției ce are o frecvență săptămânală, pentru a primi periodic, informații despre Program.

În același timp, va fi pus la dispoziție un formular on-line pentru a putea fi transmise solicitări de informații în timp real pentru helpdesk.

Pentru a asigura transparența utilizării fondurilor, pe site-ul 2021-2027.adrmuntentia.ro va fi publicat un formular special pentru semnalarea neregulilor și suspiciunilor în implementarea proiectelor, cu destinatar direct structura din AM ce are atribuții specifice.

7. Communication and visibility

Reference: point (j) of Article 22(3) CPR

Text field [4 500]

Responsabilul cu comunicarea

La nivelul ADR SM, va fi desemnat un Ofițer de Comunicare responsabil de activitățile de vizibilitate, transparență și comunicare în legătură cu sprijinul din partea FEDR (POR SM). Acesta va fi o persoană cu experiență în domeniul comunicării politicii de coeziune, va activa în cadrul Direcției Dezvoltare și Comunicare (direcție suport pentru AM POR), păstrând legătura cu coordonatorul de comunicare de la nivel național.

Totodată, va exista o abordare unitară în ceea ce privește comunicarea și vizibilitatea Programului Operațional Regional Sud-Muntenia 2021-2027, urmând să fie realizat o Strategie de Comunicare (SC). Aceasta va conține definirea obiectivelor, a publicului-țintă și a canalelor de comunicare.

Obiectivul general al SC este acela de a promova rolul și contribuția Programului Operațional Regional 2021 – 2027 la dezvoltarea RSM prin asigurarea transparenței și diseminarea informațiilor referitoare la sursele de finanțare, în vederea contractării fondurilor alocate prin program către toate categoriile de potențiali beneficiari din RSM și a publicului țintă.

Acțiunile de informare și publicitate vor fi realizate pe categorii de publicuri țintă, pentru un impact sporit al mesajului transmis. Fiecare tip de public al Programului va beneficia de un anumit gen de acțiuni, în funcție de nevoile și preferințele sale de informare. Grupul țintă vizat de activitățile de informare și publicitate este format din: potențialii beneficiari, beneficiarii, publicul general, publicul intern, jurnaliștii, stakeholderi (Comisia Europeană, Parlamentul European, Reprezentanța Comisiei Europene la București, Centrele de informare Europe Direct, autorități ale administrației publice centrale și locale, instituții academice/de cercetare academică de la nivelul RSM, societatea civilă din RSM.

Pentru realizarea dezideratelor unei comunicări eficiente și eficace vor fi folosite toate instrumentele de comunicare disponibile: site web, newsletter, social media, evenimente, caravane, expoziții, obiecte promoționale, Biroul de comunicare, Serviciul Helpdesk, activități destinate jurnaliștilor, campanii mass-media, publicații, rețeaua comunicatorilor Regio SM și comunicarea internă.

De asemenea, va fi continuată activitatea rețelei de informare Regio SM (aceasta fiind activă încă de la momentul aderării României la UE) în vederea asigurării transparenței și vizibilității utilizării fondurilor

Va fi elaborat un Manual de Identitate Vizuală pentru POR SM 2021-2027, document ce va fi pus la dispoziția beneficiarilor, aceștia având obligativitatea de a respecta măsurile de informare și publicitate cuprinse în manual, document ce va conține în mod obligatoriu cerințele de informare și publicitate din Regulamentele europene.

Toate materialele de comunicare și vizibilitate, inclusiv cele de la nivelul beneficiarilor, vor fi puse la dispoziția instituțiilor, organismelor sau agențiilor Uniunii, la cererea acestora.

Va fi asigurată vizibilitatea sprijinului financiar european în toate activitățile care privesc operațiunile sprijinite de POR Sud Muntenia 2021-2027. În ceea ce privește proiectele de importanță strategică, AM va conlucra direct cu beneficiarii pentru a aduce o valoare adăugată mai mare vizibilității. Vor fi organizate evenimente în comun și se va realiza o publicitate adecvată.

În termen de șase luni de la primirea deciziei de aprobare a programului, toate informațiile (obiectivele, activitățile, oportunitățile de finanțare, calendarul lansărilor, rezultatele implementării) vor fi publicate pe site-ul web dedicat programului, acesta îndeplinind și criteriile W3C pentru accesibilitate. Informațiile publicate vor fi actualizate periodic și vor respecta cerințele art. 49 din Regulamentul UE 2021/1060.

De asemenea, în sprijinul asigurării bunei guvernante, va fi realizată o secțiune de forum interactiv pe site-ul programului, lucru ce va conduce și la menționarea unui dialog constant cu cetățenii.

Pentru implementarea Strategiei de Comunicare și a măsurilor de informare și publicitate va fi alocat un buget de 0,3% din totalul programului, implementarea acestuia monitorizându-se prin indicatori adecvați (sondaje de opinie ce vor reflecta gradul de cunoaștere al programului din partea publicului general, număr de vizitatori pe site-ul programului, număr de documente descărcate, număr evenimente organizate și participanți, număr persoane ce beneficiază de helpdesk, monitorizare impact social-media etc.).

8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Reference: Articles 94 and 95 CPR

Table 14: Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Intended use of Articles 94 and 95 CPR	YES	NO
From the adoption programme will make use of reimbursement of the Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates under the priority according to Article 94 CPR (if yes, fill in Appendix 1)	☐	☐
From the adoption programme will make use of reimbursement of the Union contribution based on financing not linked to costs according to Article 95 CPR (if yes, fill in Appendix 2)	☐	☐

Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

Template for submitting data for the consideration of the Commission
(Article 94) CPR

Date of submitting the proposal	

This Appendix is not required when Union-level simplified cost options (SCO) established by the delegated act referred to in Article 94(4) CPR are used.

A. Summary of the main elements

Priority	Fund	Specific objective	Category of region	Estimated proportion of the total financial allocation within the priority to which the SCO will be applied in %	Type(s) of operation covered		Indicator triggering reimbursement		Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	Type of SCO (standard scale of unit costs, lump sums or flat rates)	Amount (in EUR) or percentage (in case of flat rates) of the SCO
					Code ¹	Description	Code ²	Description			
2	ERDF	b(i)	less developed	60.000.000,00	041	Renovarea fondului locativ existent în vederea creșterii eficienței energetice, proiecte de demonstrare și măsuri de sprijin	NA	NA			
2	ERDF		less developed	154.344.000,00	044	Renovarea în vederea creșterii eficienței	NA	NA			

¹ This refers to the code for the intervention field dimension in Table 1 of Annex I to the CPR and Annex IV to the EMFAF Regulation.

² This refers to the code of a common indicator, if applicable.

						energetice sau măsuri de eficiență energetică legate de infrastructurile publice, proiecte de demonstrare și măsuri de sprijin					
2	ERDF	b(vii)	less developed	86.329.000,00	079	Protecția naturii și a biodiversității, patrimoniul natural și resursele naturale, infrastructura verde și cea albastră	NA	NA			
3	ERDF	b(viii)	less developed	123.594.000,00	081	Infrastructuri de transport urban curate	NA	NA			
				40.000.000,00	082	Material rulant de transport urban curat	NA	NA			

				35.000.000,00	083	Infrastructuri pentru bicicliști	NA	NA			
				10.000.000,00	084	Digitalizarea transportului urban	NA	NA			
				5.000.000,00	086	Infrastructuri pentru combustibili alternativi	NA	NA			
4	ERDF	c(ii)	less developed	20.000.000,00	090	Alte drumuri de acces naționale, regionale și locale nou construite sau reabilitate	NA	NA			
				171.375.000,00	093	Alte drumuri reconstruite sau modernizate (autostrăzi, drumuri naționale, regionale și locale)	NA	NA			
5		d(ii)	less developed	12.662.000,00	121	Infrastructuri pentru educația și îngrijirea	NA	NA			

						copiilor preșcolari						
				31.330.000,00	122	Infrastructuri pentru învățământul primar și secundar	NA	NA				
				20.662.000,00	124	Infrastructuri pentru învățământul profesional și tehnic și educația adulților	NA	NA				
6	ERDF	e(i)	less developed	12.663.340,97	165	Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice	NA	NA				
				12.497.550,00	166	Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale	NA	NA				

				16.900.100,00	167	Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului, altul decât siturile Natura 2000	NA	NA			
				22.089.827,25	168	Regenerarea fizică și securitatea spațiilor publice	NA	NA			
				700.000,00	169	Initiative privind dezvoltarea teritorială, inclusiv pregătirea strategiilor teritoriale	NA	NA			
		e(ii)	less developed	8.815.829,40	165	Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice	NA	NA			

				13.986.228,85	166	Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale	NA	NA			
				34.694.123,53	167	Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului, altul decât siturile Natura 2000	NA	NA			
				700.000,00	169	Initiative privind dezvoltarea teritorială, inclusiv pregătirea strategiilor teritoriale	NA	NA			
				893.343.000,00							

B. Details by type of operation (to be completed for every type of operation)

Did the managing authority receive support from an external company to set out the simplified costs below?

Yes, by t33 srl

1. Description of the operation type including the timeline for implementation ¹					
2. Specific objective(s)					
3. Indicator triggering reimbursement ²	Number of hours worked for implementing the ERDF project				
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	Number of hours				
5. Standard scale of unit cost, lump sum or flat rate	Standard scale of unit cost				
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO		Type of authority			
	Role	Counties	Counties capitals	Towns	Communes
	Project manager	87	75	66	49
	Legal/Procurement expert	71	56	51	46
	Financial manager	69	63	56	45
	Technical expert	62	61	47	41
	Assistant manager	61	52	52	40

¹ Envisaged starting date of the selection of operations and envisaged final date of their completion (ref. Article 63(5) CPR).

² For operations encompassing several simplified cost options covering different categories of costs, different projects or successive phases of an operation, the fields 3 to 11 need to be filled in for each indicator triggering reimbursement.

7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Staff costs of public authorities
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation? (Y/N)	N
9. Adjustment(s) method ¹	<p>In case of cost of staff costs, inflation shall be considered as a variable which can potentially influence staff costs over time.</p> <p>The approach proposed to update the unit costs is organised around two key actions:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitor inflation index annually (i.e., (Harmonised Indices of Consumer Prices HICPs for Romania), by referring to national statistical sources (i.e., INSSE); - when inflation varies annually +/- 4% or whether the cumulative variation of the inflation since 2020 is +/- 4%, SCO must be updated by considering the variation of the inflation index since 2020 as reported by official sources.
<p>10. Verification of the achievement of the units</p> <ul style="list-style-type: none"> - describe what document(s)/system will be used to verify the achievement of the units delivered - describe what will be checked and by whom during management verifications - describe what arrangements will be made to collect and store relevant data/documents 	<p>Beneficiaries are requested to declare the number of hours worked for the specific project activity. Time sheets must be attached to this declaration.</p> <p>Based on the information provided in the timesheets, controllers must:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. verify whether the number of working hours declared during this phase is reasonable if compared to the outputs and results achieved by the project during this specific reporting period. b. check the correspondence between the role in the project and the SSUC selected, c. check the correspondence between the amount requested and the number of hours declared. <p>Time sheets and project reports (describing the activities implemented by the projects) are collected and stored in the SMIS programme.</p>
11. Possible perverse incentives, mitigating	For unit costs covering staff costs the key risk it is a change in inflation that makes the cost units no longer able to provide an

¹ If applicable, indicate the frequency and timing of the adjustment and a clear reference to a specific indicator (including a link to the website where this indicator is published, if applicable).

measures ¹ and the estimated level of risk (high/medium/low)	approximation to real costs. This risk is mitigated by the adjustment method previously presented.
---	--

¹ Are there any potential negative implications on the quality of the supported operations and, if so, what measures (e.g. quality assurance) will be taken to offset this risk?

12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	EUR 17 422 000
---	----------------

C. Calculation of the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates

1. Source of data used to calculate the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates (who produced, collected and recorded the data; where the data are stored; cut-off dates; validation, etc.).

Data were collected through a specific survey addressed to a representative sample of beneficiaries from the 2014-2020 period. The survey started in January 2021 and ended in October 2021. Questionnaires were collected, aggregated (in Excel format) and stored by the SMRDA. Data was then transferred to t33 srl for statistical analysis. Respondents were asked to provide detailed information about the staff costs incurred for implementing the projects: More precisely, for each person involved in the implementation of the 2014-2020 project, beneficiaries were asked to specify: a) the role played in the project; b) the total staff costs incurred for implementing the projects; (c) the number of hours worked for implementing the projects.

In order to ensure the consistency, reliability and accuracy of the information collected through the survey, between data was checked against data on the payrolls or annual tax certificate issued by the local public authority for each employee of beneficiaries from the 2014-2020. This reality check was carried out during the month of September. Data on real costs incurred during 2014-2020 were collected and stored by the SMRDA.

2. Please specify why the proposed method and calculation based on Article 94(2) is relevant to the type of operation.

During 2014-2020, staff costs incurred by public authorities acting as ERSF beneficiaries were not reimbursed by the Programme. Consequently, it was not possible to elaborate the SCO based on data from the programme monitoring.

To overcome the lack of data from the programme monitoring system, SCO were calculated based on primary data collected from a sample of beneficiaries from the previous programming period. This allowed to collect detailed information about the staff costs incurred for implementing the 2014-2020 ERDF projects; more precisely, for each person involved in the implementation of the 2014-2020 project, respondents to the survey provided information on: a) the role played in the project; b) the total staff costs incurred for implementing the projects; (c) the number of hours worked for implementing the projects.

Information collected on the total staff costs incurred for implementing the projects and on the number of hours worked for implementing the projects were used to calculate hourly staff costs.

3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and, if requested, provided in a format that is usable by the Commission.

Standard scales of unit costs were calculated based on the statistical analysis of the sample of data collected from beneficiaries from 2014-2020. Key steps of the data analysis are:

1) Calculation of the cost per hour

In total the database of the data collected through the survey includes 1129 records, where each record provides data on: 1) the hourly costs declared in relation to a single public employee who took part to a project financed over the 2014-2020 period calculated as the ratio between the staff costs incurred for implementing the project and on the number of hours effectively worked for implementing the project ; 2) the role of the public employee within the project; 3) the role/function of the public employee within the public authority; 4) the type of public authority; 5) information about the respondent; and 6) the related 2014-2020 project.

2) Adjustment of the cost per hour to the inflation rate

Data collected refer to three different years (i.e., 2018, 2019, 2020). In order to compare the unit costs per hours (calculated as the ratio between the staff costs incurred for implementing the project and on the number of hours effectively worked for implementing the project) we have adjusted the unit costs referred to 2018 and 2019 to the inflation rates (Harmonised Indices of Consumer Prices HICPs) of Romania for the two years under review.

3) Analysis of the potentially relevant variables

Once the database was prepared and data were adjusted, the following step was to analyse the answers provided in terms of types of a) authority, b) function within the public administration, c) role in the 2014-2020 ERDF projects. This analysis showed the possibility to structure the unit costs by taking into account the following two key variables: type of authority and role played in the erdf project.

4) Calculation of the average unit cost per hour per each type of role and authority and identification of possible outliers

Hourly costs per each type of role and per each type of public authority were then calculated. This calculation led to the identification of possible outliers (i.e. unit costs per hour significantly higher or lower than the average hourly cost for the given type of role/authority). In general, all values +/- 50% of the average value for the given type of type of role/authority were considered as potential outliers.

5) Calculation of the relative standard deviation

The possibility to standardise the costs relies on the limited variability of the unit costs within the different sub-categories. To analyse the variability of the unit costs we have divided the database into different sub-samples (one per each “role” identified in the previous section). Then we have analysed: (a) the overall variability of the given sub-sample (i.e., the relative standard deviation) in order to verify “the representativity” of the average value; (b) we have verified whether the representativity of the average value increases when dividing into sub-sub-samples (one per each type of local authority).

This analysis showed that:

- relative standard deviation of the different sub-samples is lower than 25; average values of these sub-samples consequently ensure a good representativeness of the data gathered.
- relative standard deviation slightly increases when aggregating the four sub-samples related to variable B – Type of authority.

6) Elaboration of the SCO structure

Based on the main findings of the data analysis three possible structures for reimbursing the hourly costs of staff costs of public authorities acting as beneficiaries were proposed. Under all these three options the unit costs proposed correspond to the average values.

The first one structured considering two variables (type of roles and type of public authority) with 20 different unit costs. The second one structured by considering one variable, types of roles, with 5 different unit costs. The third one representing a compromise between the two previous options, with 10 different unit costs. In accordance with the MA the first option was selected as it ensures a better approximation to the costs gathered in the data sample (i.e., standard deviation is generally higher when aggregating the four different types of public authorities).

4. Please explain how you have ensured that only eligible expenditure was included in the calculation of the standard scale of unit cost, lump sum or flat rate.

The unit costs were calculated on the basis of data related to the staff costs incurred (but not reimbursed) by public authorities who were beneficiaries from the 2014-2020 ERDF Programme. To ensure that the data provided by the respondents were consistent with the eligibility rules for staff costs under 2021-2028:

- a. during the data collection phase, specific indications were provided to respondents for only including amounts referred to eligible expenditures (i.e., all amounts referred to monthly payments reimbursed from other projects, additional payment for participation in recruitment commissions, bonuses paid according to the decision of the authorizing officer were excluded).
- b. data collected from the survey was then checked against payrolls or annual tax certificate issued by the local public authority for each employee of beneficiaries from the 2014-2020. This check was aimed at verifying that only eligible expenditure was included in the responses provided by the beneficiaries to the survey.

5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.

To be completed by the AA

Union contribution based on financing not linked to costs

Template for submitting data for the consideration of the Commission

(Article 95 CPR)

Date of submitting the proposal	

This Appendix is not required when amounts for Union-level financing not linked to costs established by the delegated act referred to in Article 95(4) CPR are used.

A. Summary of the main elements

Priority	Fund	Specific objective	Category of region	The amount covered by the financing not linked to costs	Type(s) of operation covered		Conditions to be fulfilled/results to be achieved triggering reimbursement by the Commission	indicator		Unit of measurement for the conditions to be fulfilled/results to be achieved triggering reimbursement by the Commission	Envisaged type of reimbursement method used to reimburse the beneficiary or beneficiaries
					Code ¹	Description		Code ²	Description		

¹ This refers to the code for the intervention field dimension in Table 1 of Annex I to the CPR and Annex IV to the EMFAF Regulation.

² This refers to the code of a common indicator, if applicable.

B. Details by type of operation (to be completed for every type of operation)

1. Description of the operation type			
2. Specific objective(s)			
3. Conditions to be fulfilled or results to be achieved			
4. Deadline for fulfilment of conditions or results to be achieved			
5. Indicator definition			
6. Unit of measurement for conditions to be fulfilled/results to be achieved triggering reimbursement by the Commission			
7. Intermediate deliverables (if applicable) triggering reimbursement by the Commission with schedule for reimbursements	Intermediate deliverables	Envisaged date	Amounts (in EUR)
8. Total amount (including Union and national funding)			
9. Adjustment(s) method			

<p>10. Verification of the achievement of the result or condition (and where relevant, the intermediate deliverables):</p> <ul style="list-style-type: none"> - describe what document(s)/system will be used to verify the achievement of the result or condition (and where relevant, each of the intermediate deliverables); - describe how management verifications (including on-the-spot) will be carried out, and by whom; - describe what arrangements will be made to collect and store relevant data/documents. 	
<p>11. Use of grants in the form of financing not linked to costs</p> <p>Does the grant provided by Member State to beneficiaries take the form of financing not linked to costs? [Y/N]</p>	
<p>12. Arrangements to ensure the audit trail</p> <p>Please list the body(ies) responsible for these arrangements.</p>	

List of planned operations of strategic importance with a timetable
(Article 22(3) CPR)

Text field [2 000] –

PI, a(ii)

1. Proiectul “**Centrul Regional de Date SM**” vizează construirea și dotarea unui centru de date pentru digitalizarea serviciilor publice locale ce vor fi furnizate online, unitar, asigurând totodată resurse tehnologice pentru dezvoltarea sistemelor informaționale care să fie utilizate în beneficiul APL, al cetățenilor și IMM-uri din RSM. Totodată, implementarea proiectului va pune bazele pentru a asigura interoperabilitatea sistemelor IT&C utilizate de APL, inclusiv securitatea cibernetică a acestora (prin implementarea unei strategii comune de securitate cibernetică).

Pregătirea proiectului:

- i. Kick off meeting AM – STS – Jaspers – septembrie 2021
- ii. Semnarea Acordului de parteneriat între STS și consiliile județene - dec 2021
- iii. Elaborarea/aprobarea Studiului de fezabilitate - nov 2021 - dec 2022
- iv. Cerere de finanțare - ian – feb 2023
- v. Contract de finanțare - mar 2023

Implementarea proiectului:

- i. Implementarea Centrului Regional de Date - ian 2023 – aug 2025
- ii. Migrația aplicațiilor/sistemelor IT - sept 2025 - aug 2026

EMFAF action plan for each outermost region

NB: to be duplicated for each outermost region

Template for submitting data for the consideration of the Commission

Name of the outermost region	
------------------------------	--

A. Description of the strategy for the sustainable exploitation of fisheries and the development of the sustainable blue economy

Text field [30 000]

B. Description of the main actions envisaged and the corresponding financial means

Description of the main actions	EMFAF amount allocated (EUR)
Structural support to the fishery and aquaculture sector under the EMFAF Text field [10 000]	
Compensation for the additional costs under Article [21] of the EMFAF Regulation Text field [10 000]	
Other investments in the sustainable blue economy necessary to achieve a sustainable coastal development Text field [10 000]	
TOTAL	

C. Description of the synergies with other sources of Union funding

Text field [10 000]

D. Additional funding for the implementation of the compensation for the additional costs
(State aid)

Information to be provided for each envisaged scheme/ad hoc aid

Region	Name of the region(s) (NUTS) ¹	...
		...
		...
Granting authority	Name	...
	Postal address	...
	Web address	...
Title of the aid measure	...	
National legal basis (reference to the relevant national official publication)	...	
	...	
	...	
Web link to the full text of the aid measure	...	

¹ NUTS — Nomenclature of Territorial Units for Statistics. Typically, the region is specified at level 2. Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 on the establishment of a common classification of territorial units for statistics (NUTS) (OJ L 154, 21.6.2003, p. 1) as amended by Commission Regulation (EU) 2016/2066 amending the annexes to Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council on the establishment of a common classification of territorial units for statistics (NUTS) (OJ L 322, 29.11.2016, p. 1).

Type of measure	☐ Scheme	
	☐ Ad hoc aid	Name of the beneficiary and the group ¹ it belongs to
Amendment of an existing aid scheme or ad hoc aid		Commission aid reference
	☐ Prolongation
	☐ Modification
Duration ²	☐ Scheme	dd/mm/yyyy to dd/mm/yyyy
Date of granting ³	☐ Ad hoc aid	dd/mm/yyyy

¹ An undertaking for the purposes of rules on competition laid down in the Treaty and for the purposes of this section is any entity engaged in an economic activity, regardless of its legal status and the way in which it is financed (see decision of the Court of Justice in Case C-222/04, Ministero dell'Economia e delle Finanze v Cassa di Risparmio di Firenze SpA et al. [2006] ECR I-289). The Court of Justice has ruled that entities which are controlled (on a legal or on a *de facto* basis) by the same entity should be considered as one undertaking (Case C-382/99 Netherlands v Commission [2002] ECR I-5163).

² Period during which the granting authority can commit itself to grant the aid.

³ 'Date of granting the aid' means the date when the legal right to receive the aid is conferred on the beneficiary under the applicable national legal regime.

Economic sector(s) concerned	☐ All economic sectors eligible to receive aid	
	☐ Limited to certain sectors: please specify at NACE group level ¹
Type of beneficiary	☐ SME	
	☐ Large undertakings	
Budget	Total annual amount of the budget planned under the scheme ²	National currency ... (full amounts) ...
	Overall amount of the ad hoc aid awarded to the undertaking ³	National currency ... (full amounts) ...
	☐ For guarantees ⁴	National currency ... (full amounts) ...

¹ NACE Rev. 2 — Statistical Classification of Economic Activities in the European Union. Typically, the sector shall be specified at group level.

² In case of an aid scheme: indicate the annual overall amount of the budget planned under the scheme or the estimated tax loss per year for all aid instruments contained in the scheme.

³ In case of an *ad hoc* aid award: indicate the overall aid amount/tax loss.

⁴ For guarantees, indicate the (maximum) amount of loans guaranteed.

Aid instrument	☐ Grant/Interest rate subsidy
	☐ Loan/Repayable advances
	☐ Guarantee (where appropriate with a reference to the Commission decision ¹)
	☐ Tax advantage or tax exemption
	☐ Provision of risk finance
	☐ Other (please specify) ...
Motivation	<p>Indicate why a State aid scheme has been established or an ad-hoc aid has been granted, instead of assistance under the EMFAF:</p> <p>☐ measure not covered by the national programme;</p> <p>☐ prioritisation in the allocation of funds under the national programme;</p> <p>☐ funding no longer available under the EMFAF;</p> <p>☐ other (please specify)</p>

¹ Where appropriate, reference to the Commission decision approving the methodology to calculate the gross grant equivalent.

